

ଦେବତା ଓ ଉଚ୍ଚପଦାଧିକାରୀ ଦେବତା ସାଧାରଣ-
 ଧର୍ମ କରୁଥିଲେ । ମୋକଦ୍ଦମା ହାଉଜିଉରୁ
 ବିଭିନ୍ନପ୍ରକାରର ଦେବତା ଦେଲେ ଓ ସେ
 ଉପକ୍ରମ ପରବର୍ତ୍ତରେ କର୍ତ୍ତୃମାନ ନୁହେଁ ଉପ-
 ବିଧି ସମ୍ପର୍କେ ବିଭିନ୍ନ କରଣ କରଣ ମିଳନସିଦ୍ଧା-
 ଲିତୀ ପଦ୍ଧତୀ ଦୋହଧିବାର ଦେଖି ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ସମୁଦ୍ଧ ଦେଲେ । ନୁହେଁ ଉପକ୍ରମ
 ବିଭିନ୍ନ ଦୋହଧିବାର ଅମ୍ବମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଯାଏ ।

ବସୁସପ୍ତକକ୍ରମପୂର୍ବ ଅଭିନ ବସୁକରେ
 ପାଳିଯାଏନେଇ ଦୁଇଖାସୁ ପ୍ରେରଣ କରୁଥା-
 ନିମନ୍ତେ ବଜ୍ରକାର ନାନାପ୍ରାଣର ଓ ସହରର
 ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦେଲେ କ୍ରମେ ସହରରେ ଏକସର
 ସହର ଦୋହଧିବାର । ସମ୍ବଦାଦା ବସୋଧିବାର
 ମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବତା ଅନୁମତି ବସ
 ଦୋହ ନ ହେଲେ ସହର ସହର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
 କରାଯାଏ ନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣାଯାଉଅଛି
 ସେ ସହର ସହର ଅଭିନ ଦେବତାଦ୍ୱାରା ଭାବ-
 ଗାୟ ପ୍ରକାର ଧର୍ମରେ ଉପସ୍ଥେପ କର ଦୋହ-
 ଅଧି ଓ ଅଭିନ ପଣ କରଣା ସମୟରେ ବଜ୍ର-
 ଲକ୍ଷ ବଜ୍ରକେଶବଳ ୧୮୫୮ ଯାଲ ଗୋଷ୍ଠ-
 ଶାବାଶୀର ଯେ ଅର୍ଥ କରବାକୁ ପ୍ରୟାସ କର-
 ଥିଲେ ଉଦ୍ଧାର ଇଂରାଜ ପ୍ରକାର ଧର୍ମରେ ଦସ୍ତ-
 ଶେଷ କରକେ ନାହିଁ ବାଲି ଯେ ବ୍ୟାପ ଥିଲ
 ତାହା କରକେ ଦେବ ଏହି ମର୍ମରେ
 ଦୁଇଗୋଟି ମନୁଷ୍ୟ ସହରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ଦୋହଅଧି ଅନୁମତି ନ ଦେବାର କହି
 ରକ୍ଷଣ ଅଛି ସର ? ଏପ୍ରକାର ଅନୋଳନ-
 ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ବାଳକାଣ୍ଡୀ ଅଭିମାନର ଶୁଷ୍କଣ
 ଶକ୍ତିକା କର୍ମକୁଦରରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଉ ଅଛି ।
 କର ସଂକ୍ରମାରୁ ପାଠକକୁ ଶାକାଳିଆର
 ଏକକ୍ରମାନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଷ୍ଠିଏ ପ୍ରକାଳନା
 ଶ୍ୱାସକ୍ରମ ସହବାସ କରବାକୁ ସେ ବାଳକା
 ରକ୍ଷାପ୍ରୋକରେ ଉପିଗଲ । ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ମଦାସୟ
 ଅନୁଦୋଧାୟ ଦୋହ ଖୁନ କରୁଥିବା ଭାବ
 ସଦାୟୁନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏପ୍ରକାର ହୃଦକ୍ରମକ୍ରମକା
 ଦେହପାପ୍ରକରେ ସୁଦା ଅଭିନକରେଧମାନ-
 ବର ଦେବତା ନ ଦେଲେ ଶୁଷ୍ଟ ବାବାଳ
 ସହ । କଥାରେ ଅଛି "ତେଇଁ ଗୋହଧିବାର
 ସେ, ତାକୁ ଉଠାଇବ ବସ ।" ଚିତ୍ରା ୧୫୫୦

ବିଷୟର ସମାଜସମ୍ପର୍କ ଓ ଦୟାମାନ ଲୋକ
 ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସୁଖି କଳ୍ୟା ଅନେକଗୋଟି ।
 ବିଧିବାକୁ ବିବାହ ଦେବା ସମାଜସମ୍ପର୍କ-
 ମାନଙ୍କର ଏକ ଉଦ୍ୟମ । କାର୍ ମହୋଦୟ
 ଏକ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ୟୋଗବାସ ଓ ଉଦ୍ୟୋଗ
 କର ବୃତ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ କୌଣସି
 ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଉଦ୍ୟୋଗବାସ ଦେବା ନ
 ଦେଲେ ଉଦ୍ୟୋଗ ସଫଳ ହୁଏ ନ ହୁଁ ।
 ବୋଧହୁଏ ବାବୁ ମହୋଦୟ ଏପ୍ରକାର କିନ୍ତା
 କର ମାତ୍ରାସରରେ ପୁନର୍ବୟ ନିଜ ପ୍ରକାର
 କରବାକୁ ମନ କଲାଇଲେ । ସେ ରଘୁସିଂହ
 ସଂସାରସର କ ଦେଲେ । ସଂସାରକର ସଂସାର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଜୟୀ ଦେବାର ପ୍ରକାର ଦେବ
 ନାହିଁ ସହର ଯାତ୍ର ସେପରି ବସୋଧିବାର ଅନେ-
 କଗୋଟି ପୁତ୍ର କଳ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଯାବା ସହରର
 ବସୋଧିବାର ଓ ଅନେକଗୋଟି ସୁଖକାଳା ବିଶିଷ୍ଟା
 ସୁତରା ଉଦ୍ୟୋଗର ବିବାଦ ଠିକ ମେଲ ଦୋହ-
 ଅଧି କଥାରେ ଅଛି "ସହର ସେ, ବିଷୟକ
 କରକେ ଉଦ୍ଧାର ଦେ" । ବରକ୍ରମାକର ବିଷୟକ
 ସଂସାର ଦେଲେ । "ଉପଦେଶ ଅପେକ୍ଷା ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ
 ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସପ୍ରଦାନ କରେ" ବୋଧକରୁ ଏହି
 ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖି ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସନାକେ ବିଧିବା-
 ବିବାଦ ହେବାକୁ ସତେଜ ଦେବେ । ପୁଣି
 ଏକ ରକ୍ଷଣ ଏହି ସେ ଦୁର୍ଗାମୋଦନ ବାବୁକ
 ବିବାହନା ପାଣି ତାଙ୍କ ପୁତ୍ରବଧୂର ସଦାବସ
 ରଖିନା । ଏବେ ଦୁର୍ଗାବାବୁକ ପୁତ୍ର ଏହାକୁ ବ
 ଦୋହ ଜାଣିବେ ? ସମକ୍ରମା ଦେବତା ସହ-
 ସଂଗ୍ରହର ରକ୍ଷଣକୁ ବଳଅଛି । ଏହା ବିଧିବା-
 ବିବାଦର ଅଦର୍ଶ ନୁହେଁ ବରଷ କଳଙ୍କ ।

ମଣିପୁର-ସମାପ୍ତ ।
 ମଣିପୁର-ସେନାପତି ଡି.ଦେବୁଜିତ ସିଂହଙ୍କ
 ଉପରେ ଦିନଗୋଟି ଅଭିଯୋଗ ଦୋହଧିଲ ।
 ଏକଦିନରୁ ଦୁଇଗୋଟି ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରମଶାଳରଦେ-
 ବକର ବରୁକରେ ସୁକ କରବାର ଓ ପ୍ରଧାନ
 କର୍ମଶଳର କୁଲଶନ ପ୍ରକାର କ ସଂଗ ଇଂରାଜ
 କର୍ମଶଳର କର୍ୟାରେ ସାଦାନ୍ତ କରବାର
 ପ୍ରମାଣ ଦେବାର ବିଭିନ୍ନକର୍ତ୍ତାମାନେ ସେନାପ-
 ତିଙ୍କ ସାଧିକରଣ ଅଜ୍ଞା ବଳ ତା ୧୧ ରଖରେ
 ପ୍ରକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଅଦେଶ ଦେବକଳ
 କୁଲକରବର୍ଣ୍ଣମେଖକର ଅନୁମୋଦନ ଥାପେକ୍ଷ
 କରେ । ଉତ୍ତମ୍ଭ ଅଭିଯୋଗ ଅର୍ଥାତ୍ ଉପସେନ୍ତ
 କର୍ମଶଳର ବଦ୍ୟାପ୍ରକରେ ଉପସ୍ଥିତ ସୁଦା

ପ୍ରମାଣ ନ ଦେବାରୁ ସେନାପତି ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋ-
 ଗକୁ ମୁକ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ । ମଣିପୁର ସେନାପତି
 ଫାଶିଦଣ୍ଡ ଅଦେଶକରୁକରେ ଅଧିକ ଦାବର
 କରଣା ନିମନ୍ତେ ବାବୁକର ମିତ୍ର ଏ, ଏମ୍,
 ଦେଶକ ନକଟରୁ ବାବୁକର ପ୍ରେରଣ ଦର
 ଅଛନ୍ତି ଓ ସକ୍ରମେ ସୁ ବିଭିନ୍ନକରକରକ
 ସମାପରୁ ବାବୁକର ଦରଷାସୁ ପ୍ରେରଣ କର
 ଅଛନ୍ତି ସେ ସେ ତାଙ୍କ ସହରକରକରକ ବି-
 ଷ୍ଟକରୁ ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ଦାନ
 କରବେ ।
 ମଣିପୁରମଦାସତା ନିବାକରେ ପ୍ରକାର
 କରଅଛନ୍ତି କ ସେ ଅଭିଯୋଗକରକ କେବ
 ଥିବାରୁ ସହରୀ ଦେବାରୁ ଦେବଦେବ ଉଦ୍ଧାର
 ନ ଥିଲେ ସୁଦା ବିଭିନ୍ନକରକରକ ସମାପକ
 କରବାରୁ ସେ ମଣିପୁରକରକରକର ମଦାସ-
 କ୍ରମକରେ ଅଭିଯୋଗ ଦୋହଧିଲେ । ମଣି ପୁର-
 ନକ ଅଭିମାନ ଅଦେଶକରକରେ ବାଧ୍ୟ ହାଇ
 ମଣିପୁରପ୍ରକାର କରୁଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୨୨
 ରଖରେ ଦରକାରକୁ ଯାଇଥିଲେ ଓ କୌଣସି
 ଅପଦର ଅଭିଧା କର ନ ଥିଲେ । ସେ ମଦାସ-
 କ୍ରମକରେ ଅଭିଯୋଗକରକ ଅନୁମୋଦନ ଦୋହ-
 ଥିବାର କୁଲଶନ ସାଦେବକଠାରୁ ଶୁଣି ସରକ-
 ତୁଦୟରେ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରକାର କରୁଥିଲେ ଓ
 ମଦାସଶାଳକରକରେ ସୁକ କରବାର ତାଙ୍କର
 ଅଭିପ୍ରାୟ ନ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କର ଥିଲେ ।
 ସୁକରକରକରକରକ ଅଭିମାନସମୟରେ ତାଙ୍କର
 ଅଧିକାର ନାମ ମାତ୍ର ଥିଲ ବରଷ ସଂସର
 କରବାବିଷୟରେ ସେ ଅନୁମତି ପ୍ରକାର କର
 ନ ଥିଲେ ସୁଦକରକ ଶୁରୁସହରକ କେବ
 ଥିବାରୁ ଚପଗାଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦସ୍ତଶେଷ ନ
 କର ସୁକମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲେ । କୁଲଶନ
 ସଦେବକଠାରୁ କୌଣସି ସଂ ତା ୨୪ ରଖ-
 ବସରେ ପାର ନ ଥିଲେ ବସା ତାଙ୍କ ନକଟରୁ
 ପଠାଇ ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର କେମରକରକ
 ମନ୍ଦଶାରେ ବିଧିବାକାଣ୍ଡ ଦୋହଧିଲ । ଦୁଷ୍ଟ-
 ନାର ସର୍ଥାଧି ବିଧିବାସ ବିକ୍ରମକ୍ରମକରକରକ
 ପ୍ରେରଣ କରବାକୁ ହୃଦ୍ୱାମ ପ୍ରକାର କରୁଥିଲେ
 କିନ୍ତୁ "ବିଷୟକ" ମିଥ୍ୟାବଦରକରେ ଦଳ-
 ପୁତ୍ରକ ବିଷୟକ କରେଇ ଦେଲଥିଲେ ।
 ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତକରକରକ ତାଙ୍କ ବିକ ଅନୁମତିରେ
 ଅଣା ଦୋହଧିଲେ ତାଙ୍କ ନକଟରେ ଦେବକ
 ନ ୧୨୦ ଶ ମନୁଷ୍ୟ ଥିଲେ ସେ ସୁକ କର-
 ବାନିମନ୍ତେ ଅବା ଉପସେନ୍ତ କର୍ମଶଳର ଦୁଷ୍ଟା-
 ମଦାସକରକରକରକ ବିଧିବାକାଣ୍ଡ ଦୋହଧିଲ

ପାଳି ବହି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଅବା ମନସ୍ତୁ ଭର ନ ଥିଲେ । ସେ ବଳା ବନ୍ଧୁ ଓ ଅନୁରକ୍ତବର୍ଗରେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧିରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । କେଶରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲ ଯେ ସେ ପଞ୍ଚକମିଶ୍ରକବିଙ୍କ ଗଳ୍ପଅବଲୋଧର ଦରବାରରେ ସ୍ୱୟଂ ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥିଲେ ଓ ପୁଣି କହିଥିଲେ ତ୍ରିମିତ୍ରଜ ସହେ-
 ଦଙ୍କୁ ନ ସମ୍ଭବ ଏପରି କହି କରାଯିବ ନାହିଁ ।
 ତା ୨୪ ରଖରେ ବେଳୁ ଫଏର ଦେବାସନ-
 ପୁରେ ଗୁଡ଼ମଧ୍ୟରେ ସେ ଥିଲେ ଫଏର ବନ
 କରବାର ଗାଳ ହୁଲୁମ ଅବଳା ହେଲ ଓ
 " ଚପଗାଡ଼ି " ହୁଲୁମ ବେଳେଥିବାକୁ ସମ୍ବଦ
 ଅପିଥିଲ । ତାଙ୍କର ଅଜ୍ଞା କେହି ଧାନନ କରୁ
 ନ ଥିଲେ ସୁବରାଜ ବନ୍ଧୁର ଚଳେଇବାର
 ହୁଲୁମ ପ୍ରଦାନ କରବାର ସେ ଶୁଣି ଥିଲେ
 କିନ୍ତୁ ସୁବରାଜଙ୍କ ସହର ଦେଖା ହୋଇ ନ
 ଥିଲ ଓ ସେ ଛୋଣସି ଲଖିତ ଅଦେଶ ସୁବ-
 ସଂଳ ନକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରି ନ ଥିଲେ ।
 ମୌସୁମି ସମ୍ବାଦ ପ୍ରେରଣ କରିବା ମଣିପୁରର
 ଗୁଲ ।

ମହାରାଜାଙ୍କପକ୍ଷର ସାହିତ୍ୟନିକର ସାକ୍ଷ୍ୟ
 ଗୁଣାତ ହୋଇଅ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବଳ ସମ୍ଭୁ
 ବାଣୀ ଅଛି । ମଣିପୁର ସରକାରବାରିକ ମଧ୍ୟରୁ
 କେବଳ କୁଳନ ସେନାପତି ଅଜ୍ଞାଅସେନାପତିଙ୍କ
 ବନ୍ଧୁର ଶେଷ ଦେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ ବନ୍ଧୁର ଶେଷ
 ହେବ । ଇତିମଧ୍ୟରେ ସେନାପତିଙ୍କ ବନ୍ଧୁର
 ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ।

ଅମୃତକଳାପତ୍ରିକା ମଃ କୁଳକଳ ଓବେ-
 ଳୁକ ମୁଦ୍ରଣପୁରେ ଗୁଣ୍ଡୁସ ପ୍ରମାଣ ସମ୍ବଦରେ
 ଏକ ଚିତ୍ର ପ୍ରେରଣର ସମ୍ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।
 ପତ୍ରିକା କହନ୍ତି ଯେ ଯାହା ପୂର୍ବରେ ପ୍ରକାଶ
 କରିଥିଲେ ତାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ
 ବାବୁ ଦରଦାସ ବାନାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କବୀର ପ୍ରକାଶ
 କଲେ ତହିଁ ସମ୍ଭବ ପ୍ରମାଣ ମିଳିବ । ପତ୍ରିକା
 ଜିଜ୍ଞାସା କରିଅଛନ୍ତି ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୨୪ ରଖରେ
 ସେହି ବଙ୍ଗାଳମ ନେ କସ୍ତୁର ହୋଇଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ବାହିକ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଲ
 ନାହିଁ ? (ସେନାପତିଙ୍କ ବନ୍ଧୁର ଲ୍ୟାପୁବୁଝେ
 ହୋଇ ନ ଥିବାର ବୋଧ ହେଉଅଛି ।

ମଣିପୁର କେବେବେ ଭାରତଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ-
 ଳର ଅଧୀନ ହୋଇ ନାହିଁ ଏତଦ୍ୱା ସ୍ୱାଧୀନ ।
 ଏପ୍ରକାର ସ୍ଥଳରେ ମଣିପୁରଗାସନକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ
 ବନ୍ଧୁର କେବେକ ଇଂରେଜସେନାକ ବର୍ମା-
 ରକ୍ତବାସ ହୋଇଥାରେ କି ନା ସମ୍ଭାବ୍ୟତମା-

ନଙ୍କରେ ଅନୋଲନ ଲାଗିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବନ୍ଧୁର
 ଜନଶଃ ହୋଇ ଶେଷ ଦେଲ ପ୍ରାୟ । କେବଳ
 ବନ୍ଧୁରକୁ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଶର କରବାକୁ ଅବ-
 ସିଷ୍ଟୁ ଅଛି । ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ସବର୍ଣ୍ଣକ
 ସମାଜରମିକ ରାଜା ରାଜଠରୁ କିଛି ଅନାକ
 ଦୃଷ୍ଟି କଲେ ଅବଶ୍ୟ ସଂଧାରଣକମନରେ ବସ୍ତୁ
 ଦେବ ।

ଉପରେକୁ ପ୍ରବଳ ଲେଖିକା ଉତ୍କଳରେ
 ସମ୍ବାଦପତ୍ରରୁ ଶାଠକଲୁ ମଣିପୁରମହାରାଜା
 ମହାରାଣୀଙ୍କ ବନ୍ଧୁକରେ ମୁଖ ଗୋଷଣା କର-
 ଥିବା ଅପରାଧରେ ପାଶ ଦଣ୍ଡର ଅଜ୍ଞା ପ୍ରାପ୍ତ
 ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ହରୀକାଶ୍ଵରେ ସଦାସ୍ୟ ବର-
 ଥିବା ଅପରାଧ ପ୍ରାଣ ଦେଲ ନାହିଁ । ପଶି-
 ଦଣ୍ଡର ଅଜ୍ଞା ବଡ଼ଲଟକର ଦୂତାବରଣ ଦେଲେ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଶର ଦେବ ।

ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ।

ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ସହର ଏବର୍ଷ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦେଖା ନାହିଁ । କେତେକଦିନକଲେ ସହସ-
 ମୟରେ ଦୁଇଦିନ ମେଘଜ୍ଞଠର ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ-
 ଥିଲ ଓ ସେ ସମୟରେ ଦକ୍ଷିଣାପତ୍ତନର କେ-
 ଲେକ ସ୍ଥାନରେ ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ଦେଖାଦେଇ-
 ଥିବାର ସମ୍ଭବ ଅସିଥିବାକୁ ଅନେମାନେ ଅବା
 କରୁଥିଲୁ ଯେ ଶୀଘ୍ର ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ଦେଖା
 ଦେଇ ସୁଥୁବାକ ଶୀତଳ କରବ ମାତ୍ର ଅଦ୍ୟାପି
 ବୃଷ୍ଟି ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ନାହିଁ । ପୂର୍ବର କେତେ
 ଅତି ପ୍ରଖର ହୋଇ ଅଛି ଏବ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିକ ଶୁ-
 ମୟ ହୋଇ ପାଇ ଅଛି, କେବେ ଗରମରେ
 କିଟପଟ ହେଉଅଛନ୍ତି ଏବ ଦବାସତ୍ର ସମା-
 ଳୁକେ ଗରମ ରହିଥିବାର କିଛିଲେ ଅଭୁଲୁ
 ହେବ ନାହିଁ । ବୁଢ଼ବାଳରେ ଘରେ ଶୋଇବା
 ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଅଛି ଏବ ପଦାରେ ଶେଇଲେ
 ସୁତା ନିବ ରୁଲ ହେଉ ନାହିଁ, ପ୍ରାୟଶାଳରେ
 ପ୍ରକୃତନ ଆକାଶମାର୍ଗରେ ହାଲୁବା ମେଘ-
 ମାଳ ବିରରଣ କରବାର ଦେଖାଗଲେ ବ
 ହେବ ପ୍ରାୟ ଏକଦଶାମଧ୍ୟରେ ତାହାସତ୍ର ଅପ-
 ସୃତ ହୋଇଯାଏ ଏବ ସୂର୍ଯ୍ୟବରଣ ଅଧିକ
 ପ୍ରଖର ହୋଇ ଦେଖାଦେବ । ଉପିଦେଉର ଦଳ-
 କେଲେ ସମୟରେ ଦେବ ଜଳାଧୋଡ଼ା କରୁ-
 ଅଛି ଏବ ସମସ୍ତେ ଅନିମେଶ ଲେଟକରେ
 ଅବାଶଅକକୁ ଅନାଇ ରହିଅଛନ୍ତି ; ମାତ୍ର
 ଲଳହରୁ ସୁଦ୍ଧା ପତ୍ତି ନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ଶୁଣାଗଲ
 ବୋଧାରଠାରେ ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ଚଳିପମାସ

ତା ୧୦ ରଖରେ ଦେଖାଦେଲ ମାତ୍ର ସର୍ବ-
 ସଖରେ ଶୁଣାଗଲ ଯେ ତାହା ମିଥ୍ୟା ମୌସୁମି
 ବୃଷ୍ଟିର ଚିତ୍ର ସୁଦ୍ଧା ଦେଖା ନାହିଁ । ଜୁଲ ମାସର
 ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ବୋମାଈଠାରେ ସାଧାରଣତଃ
 ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ଦେଖା ଦେଇଥାଏ ଏବ ଗତ
 ବ ୨୦ ର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କେବେ ଜୁଲମାସ ତା ୧୮-
 ରଖରୁ ଅଧିକ ବଳୟ ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏ-
 ବର୍ଷ ଜୁଲମାସ ଶେଷ ହେବାକୁ ବସିଲ ତଥାପି
 ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ଦେଖା ନ ଦେଲ । ବୋମାଈ-
 ଠାରୁ ଅସିଥିବା ଚାରବାର୍ଦ୍ଧରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ
 ସ୍ତେଠାରେ ବମା ପଶ୍ଚିମ ଉପକୂଳର କୌଶସି-
 ଠାରେ ମେଘର ଚିତ୍ର ସୁଦ୍ଧା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।
 କରକାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋମେଶାଦ ଖାଦ୍ୟ ଏବ
 ଜଳ ଅଭାବରେ ମରା ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ଷା
 ଅଭାବରେ ପାଣ୍ଡମହାଳାଠାରେ ବୃଷ୍ଟିଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଦୋରବସ୍ତୁ ବନ ଅଛି । ଟାଳାଠାର ବୃଷ୍ଟା-
 ବୃଷ୍ଟି କିଛି ଦେଇ ନାହିଁ । ବୋଲପାଠାରେ
 ଗେ ମେଘ ଦଳ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ କମାଗର
 ଦରୁ ଛ । ସୁଦ୍ଧା କଲେକ୍ତୁଲକରାରେ କେ-
 ବଳ ଗେଟିଏ ଭାଲିକରେ ବୃଷ୍ଟାବୃଷ୍ଟି ଅରମ୍ଭ
 ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଅଲ୍ୟକ ବୃଷ୍ଟିଦାର୍ଯ୍ୟ ଏକାଦେ-
 ଲକେ ବନ ଅଛି, ବର୍ଷା ଅଭାବରୁ ମଲୁଷ୍ୟ ଏବ
 ଗୋମେଶାଦକ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ସୁଦ୍ଧାଠାରେ ବଡ଼
 ଦୁର୍ମଲ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଅମେଦନଗରଠାରେ
 ବର୍ଷା ଅଭାବରେ ବସା ଫସଲ ବୃଷ୍ଟା ହୋଇ
 ଥାର ନାହିଁ ଏବ ଏଥର ଦୁଇ ଛନ୍ଦାରେ
 ଗୋରୁଙ୍କ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଉଣା ହୋଇ ଅସି
 ଅଛି । ଏହପର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିକରୁ ମନବାର୍ଦ୍ଧ ମିତ୍ର-
 ଅଛି । ଶୀଘ୍ର ବୃଷ୍ଟି କ ଦେଲେ ସେ ବ ବସା
 ହେବ ତାହା ବୋଲ ଯାଇ ନ ଥାରେ ।
 କରକାଠାରେ ଗମିଯୋଗେ ଅଲେକବୋଡ଼ା
 ମରାପତ୍ରବାକୁ ବଡ଼ାଗାଡ଼ି ମିଳିବା କଠିନ ହୋଇ
 ଅଛି ଏବ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ
 ସେଠା କାରବାର ଅଠପଣରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ବନ ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଏହା ସାମାନ୍ୟ କଥ
 ନୁହେ ଏବ ସେଠା ବୁକଲେକେ ମଧ୍ୟ ଏପ୍ରକା
 ଘଟିଥିବାର କେବେ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ଏହା
 ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ବନ ହୋଇ ପିବାରୁ ଏବର୍ଦ୍ଦଶା
 ଘଟିଅଛି । କଥିତ ହୁଏ ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ଗୁରୁ-
 ମହାସାଗରରେ ନିୟମତ ଉଦୟ ହୋଇଥିଲ
 ମାତ୍ର ପ୍ରବଳ ପଶ୍ଚିମାସବନ ତାକୁ ସୁଦ୍ଧାସତ୍ର
 ଉତ୍ତାଇ ନେଇ ଯାଇ ଅଛି । ଏବଡ଼ ବସନ-
 ଲଥା । କେବେ ବ ଏବର୍ଷ ବର୍ଷାକାଳ ଅନେ-

ମାନେ ପାଇଁ ପାରି ନାହିଁ ? ସେପରି ସରମ ପଡ଼ିଥିଲା ଅଛି ସପ୍ତାହକାଳ ଏପରି ହେଲେ କାବ କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ନିଶ୍ଚିନ୍ତା କଠିନ ହେବ । ସେହିମାନଙ୍କର ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଭଲଥାଏ ଏବଂ ସେହିମାନଙ୍କର ସବଳ ଶକ୍ତିର ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ କାଷ୍ଟଗଣଣି 'କର୍ଣ୍ଣା ବେବେ ହେବ' ଏହିକଥା ସଂପୃକ୍ତ ମୁଖରୁ ଶୁଣା ମାନ୍ୟତା ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ମେଘକୁ ଅଜ୍ଞାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଗର କୁଅରର ଅପତ୍ତ ପାଠ୍ୟାଦ୍ୟ ସମୟରେ ହିତ ଏ ଅଜ୍ଞାନର କର ଉତ୍ତରପୂର୍ବକୋଣରୁ ମେଘ ଦେଖାଦେଇ ଆକାଶ ଆଜ୍ଞାନ କରି ଥିଲେ ମାତ୍ର ୧୧ ଖା ମଧ୍ୟରେ ଲୋକଙ୍କର ଏହେବକ୍ତି ଅଶାକୁ ନିରୁଣାରେ ପରାଣ କର କେଉଁଅକ୍ତି ଗୁଲି-ଗଲ କଣାଗଲ ନାହିଁ । ଏକମ ମୋଟସରର କେତେକସ୍ଥାନରେ ସାମାନ୍ୟ ଅସରୁ ଏ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଏତଦ୍ୱାରା ଆକଗ୍ରମାନ ବହୁତକ ବହୁପାରେ ମାତ୍ର ଭଲ ବୃଷ୍ଟି ନ ହେଲେ ସେ ସରୁ ସେ ମରଯିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଆକଗ୍ରମାନ ମରଯିବାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ବୃଷ୍ଟି ନ ହେଲେ ଏବର୍ଷ ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶ ଲୋକ ଭରବାକୁ ନ ହେବ ଜାହା ବ ଏ କହ ପାରେ ? କେତେକଦିନକଳେ ଯେ କିଶେକ୍ଷ ଅଧାମୟିବ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲ ବହି-ରେ ତପାମାନେ ବୃଣାପାଗ ପାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଭୀତିର ଥିଲେ ମାତ୍ର ବହି ଉତ୍ତରୁ କିଛିଦିନ ଖରା ହେବାପରେ ଭଲ ପାରିଯିବାରୁ ସମସ୍ତେ ବୃଣାବୃଣି ଦୀର୍ଘ୍ୟ ସାରିଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ବୃଷ୍ଟି ଅଭାବରେ ଏଥର ବୃଣାବୃଣି ଲୋକସାନ ଦେଲେ ତପାକ ଦ୍ୱାରରେ ଅଛି ଧାନ ନାହିଁ ସେ ସେ ଉତ୍ତପୁରଣ କରପାର-ବେ । ସୁତରାଂ ସରୁତକ ଗୁରୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତ ଅନିକାରମୟ କେଶାମାତ୍ର ଅଛି । ଏଥିକ ନିଗଦାସର ହିରସା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ବରମନ ଦାସବଦ ଉପକାରେ ବୃଷ୍ଟି ନ ହେବାର ବଡ଼-କମ୍ପରେ ଅଛି । ଉପକାରେକାଳ ତ ଦେବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରମାଣ-ନକର ତମେଷ ଉତ୍ତମ ସହ ଅଛି । କେତେକ ପ୍ରଜା କ୍ରମେ-ଶାମନ୍ତର ଦେବ ଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

- କଟକ ସାମଗ୍ରୀ ନିରୀକ୍ଷାପାଇଁ ବନିବେ ପଦରେ
- କମ୍ପୁଟର କିମ୍ପାକ୍ରମ ମାନେ କମ୍ପୁଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
- କାନ୍ତ ମନ୍ଦିରର ଉତ୍ସବ ସମ୍ପର୍କରେକାଳ ଅତିସର
- ପ୍ରସନ୍ନକମାଳ ପାଳ ଉତ୍ସବଦେବ ସହକ୍ଷିତସ୍ୱର
- ଗୋପାଳକଳ ଉତ୍ସବ
- ବ୍ରହ୍ମନିର ଦାସ ବ, ଏଲ
- ଦଶପଦ ଦାସ ବ, ଏଲ
- ଅନୀତକ ନାବ
- ମୋକ୍ଷମୋହନ ମହାପାତ୍ର
- କଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ
- କର୍ଣ୍ଣାଧର ମହାପାତ୍ର
- ନିରାକରକଳ ଉତ୍ସବ
- ଦୟାକର ପଣ୍ଡା
- କାଳପକାକୁରନକୋସେଧ

କାନ୍ତ ମନ୍ଦିରର ଉତ୍ସବ ଦେଖାଇମାନ ପଦରେ କମ୍ପୁଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 କିନ୍ତୁ ସଂପୃକ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେକାଳ ତପ୍ର ସାପାଦ୍ୟାଦେ ପଦକାଳ ମତ୍ର ମନା ୫ ୧୫୦୦ ବା ପାଳ ୨: ଅଛନ୍ତି ।
 ଗେଜେଟ୍ କାହାକୁ ତାପାଳ କୋଳିକା ଓ ମାଆର-ହୁଡ଼ାକୁ ଉପକାରେକାଳ ଉପା ସୁକାର କରଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀମେ କଲିକତାଠାରେ ହାମଗ୍ରାଫିକ ମୋ ୧୨ ୫ ଗୋଟା ମୁତ ଓ ଗୋଟା ୨ ୫ ଅନୁକ୍ରମରେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 କି କାମାନକ ।
 ବରମନ ସା ୨୨ ଉପକା କଳାକାର କାଳ-ପାଳାଠାରେ ପତ୍ର ଏବ ୧୧ ଖା ଓ ୧୨ ଖା ଓପରେ ପ୍ରାତଃକାଳ ୯୨ ଖା ସମୟରେ ଏପରି ତପ୍ର ଅରୁ ଉପକା-କଳରୁ କୁମିକଳ ହୋଇଅସ ମତ୍ର କୌଣସି ଅନ୍ୟ ଘଟଣା ହୋଇ ନାହିଁ ।

କେପଲରୁଠାରୁ ଅତିସର ବରମନ ସା ୧୧ ପ୍ରକର ଦାକକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ସେ କଳ୍ୟାଣ କଳେବର ଅନେୟ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ହେଇଅଛି ଏବ ତଳି ଚିତ୍ରକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀମନ-ନକରେ ବଜ୍ର ରୁମି କଳ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ହେଇଅଛି ।

କୋମାଠାରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ସବଦେବୀ ଦେବୀ ହିତ ଏ ଚତୁର ପଡ଼ିଆପ୍ରକାର ଜଣାଯାଏ । ଅଧିକ ଉତ୍ତରକାଳ ଅପଣା ବଧା ନିନୀର ଦକାଦ ଦେବାକୁ ଦାକ ଓ ଦୈର୍ଘ୍ୟ-ନେ ଏପରେ ସାପାଦ୍ୟ-ପ୍ରକାଶ କରଲେ ସେମାନଙ୍କୁ କାତ-ରୁତ ବଦଳା କରେଇ ଯେ ସାକସ୍ତୁତ ହୁଏସ୍ତୁଦାସ ନେ-କେ ଗୋଟିଏ ସର ଅହାନ କରଅଲେ । କିନ୍ତୁ ସର ବରମନ ସା ୨ ହିରରେ କୋମାଠାରେ କିପରି । ସେତକେତେ ସର ହିରରେ ଦେବଦେବେ ଦେବଦେବ ସେ ସମାନରେ ଦେବଦେବମାନଙ୍କ ଉପକାରେ ପ୍ରଜା ଅଧିକ ଅଛଇ । ଏମାନେ ପଦକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଦପାଦ ଏବ ଏମାନେ ଦଧାକାକାତ୍ର ପ୍ରକାଶକ ମତ ଦେବାକୁ ଉପକାଶାଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଲୋକେ ଉତ୍ସରେ ସେଷାକ ପ୍ରତ ଗୁଲିଲେ । ଏ କୌତୁକ ମତ ହୁଏ ।

ସରକାମସର ଅନୁକ୍ରମକାମି ସର ମୋକଦା ସିଲ-କତାଠାରେ ଚୌକାଦ୍ୟଅପାଳରେ ଅନିତ ହୋଇ ଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଦକ୍ଷେଷ ଚକ୍ରତ ଅଧିକ ଜଣା ପଡ଼ ନାହିଁ ।

କଲିକତା ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ବାଳକ ଉପକା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଏକ ଅଧା ଓ ଦୁଇ ଗୋଟ ମାତ୍ର ଉପକାରେ ଉତ୍ତର ଅଥ ଅଧିକ ଗୋଟିଏ ଦେବ ଏକ ଗୋ-ଟିଏ ମୁଗ ଅଛି । ଏମାନଙ୍କୁ ବସୁଧ କ ୧୧ ଓ । ଗୋଟିଏ ଗୋଟି ଦୁଇ ଉପକାରେ ଉତ୍ତର ବଡ଼ ବଦଳାକୁ ଅପର୍ୟ୍ଥ ଥିବାରୁ ଏମାନେ ଉତ୍ତ ପାଳକୁ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ବାଳକ ମିଠା ଡାକକାକୁ ଉତ୍ତ ପାଦ ଅନ୍ୟତର ମିଠା ଉତ୍ତ ଉତ୍ତ ନାହିଁ । ଦୁର୍ଦ୍ଦି-ଉତ୍ତ ପ୍ରକାର ଦାସରେ ଗେଜେଟ୍ । ଏମାନଙ୍କର କିଛି ଉତ୍ତ ଏବ ସେହେତୁ କେଳି ୨ ହୁଏ ଯେତେ ବଳ ଉପପାଏ । — ଏହା ଦଧାକାଳ ଅଲୁତ ସୁକ୍ତି ।

ଗାଜରଗଜର ଅପାମୀ ଦୈବ ମିସଲରେ ଗୋ ୧୮ ୫ ହୁଦାକମ ମୋକଦମା କରୁତ ଦେବାର ଉକ୍ତି କଠି ଅଛି । — ଦେବେ ୧୧୨ ଉତ୍ତରେ କଳ୍ପ ଅପଦ୍ୟାନକ ହୁଡ଼ା ଉତ୍ତର ହୋଇ ଉପେ ।

କେଶ ସହସ ବସି ଉଡ଼ା ଦେବାକୁ ଚାନ୍ତି କପାଳକୁ ହୁରଲର ଏକ ତପୋଶିକାକୁ ଏପରେ ଉପକାକୁ ହୋଇ ସହସକୁ ପ୍ରକାର ବଦଳାକୁ ସହସ ତପୋଶିକାକୁ ନାନରେ ଶ୍ରୀକାଶ୍ୟକାଳରେ ବାଲି ଦେ ଅପର କରଅଛି । ମୋକଦମା ଦାଏର କରୁକା ସମୟରେ ଗୁଡ଼ା ଅପଣା ଦେ-ତରେ ଉକା ମାଜର ଦାସମାନ ମେକଣର ସାହେବକୁ ଦେଖାଇ ସିଦ ।

କଲିକତା ଶ୍ରୀରାମପୁରଠାରେ ଓପକାଠା ଉତ୍ତର ପ୍ରକାରେ ଦେବୀ ଦେଉଅକାଳ ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । କଲିକତା-ରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଉତ୍ତର ଅପକା ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଦେ ଏ-ଗୋଟି ଅନେକଦେବ ଏବ ଅଧ ମୁତ ମୁଗରେ ପଦତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବରମନ ସା ୨୨ ଉପକା କଳାକାର କାଳ-ପାଳାଠାରେ ପତ୍ର ଏବ ୧୧ ଖା ଓ ୧୨ ଖା ଓପରେ ପ୍ରାତଃକାଳ ୯୨ ଖା ସମୟରେ ଏପରି ତପ୍ର ଅରୁ ଉପକା-କଳରୁ କୁମିକଳ ହୋଇଅସ ମତ୍ର କୌଣସି ଅନ୍ୟ ଘଟଣା ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଅପ୍ରକାଶକ ଉତ୍ତର ଅଧିକ ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଦେ ସର ଦେବାର ପିର ହୋଇଅସ ପଦକାଦ୍ୟା ପଦକା-କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସରପଦ ମହୁର କର ଦପ୍ରତ କର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ଭାବ ଏପରି ସେ ମଧ୍ୟଅପ୍ରକାଶ ବରମନ ଏପଦର ପ୍ରାଦ୍ୟଦେବ ଦେଶାଦ୍ୟାଳ କରଗୋ:ବଦ୍ୟରେ ଗାତା କର ଅଲେ । ବସିକତା ସେମାନେ ମରଦ-ଦେଶରେ ପଦ୍ୟ-ଦତ୍ତ କରଦଶମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ କତାକର ମାଣପକାଳ ଉତ୍ତମ କରଅଛନ୍ତି ।

ସମ୍ଭାବ ଏପରି ସେ ଶ୍ରୀକାଶ୍ୟକାଳରେ ବରମନ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଉପକାରେ ଦେଶାଦ୍ୟାଳ ଦେଶା ମାଣ ମାଣ ପକାଦ ଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମକାଳ ମାନେ ହୋଇଅଛି । ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଗୋଟି କଳ କର ଅଛନ୍ତି ।

ଅପାମି ହାରଦକ-କେଳିକାକୁ ଗୋଟିଏ ସା ବଏଷ ଚାଦେଷ ତେଇ ପଦାସୁକ କରପକାଳ ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଅକାମୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧର ପଡ଼ ନାହିଁ ।

ବରମନ ସା ୨୨ ଉପକା କଳାକାର କାଳ-ପାଳାଠାରେ ପତ୍ର ଏବ ୧୧ ଖା ଓ ୧୨ ଖା ଓପରେ ପ୍ରାତଃକାଳ ୯୨ ଖା ସମୟରେ ଏପରି ତପ୍ର ଅରୁ ଉପକା-କଳରୁ କୁମିକଳ ହୋଇଅସ ମତ୍ର କୌଣସି ଅନ୍ୟ ଘଟଣା ହୋଇ ନାହିଁ ।

ବେଶ୍ୟାମାନଙ୍କ ଜନରକ୍ତ ହୋଇଥିବ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁସଲ-

ମାନ ଘାଟିକ ଉପରେ ଚାହାନ୍ତି କରନ୍ତେ ।
ମା, ପି, ପି, ଇତ୍ୟାଦି ନାମର ସମସ୍ତ କର୍ମାନ୍ତା ବେଲୁ-
ଅସେଇ ପୁତ୍ରପତ୍ନୀରେ ତାଙ୍କର କେଲୁମ୍ ଅମଳମୁ

ଦର୍ଶାଇବେ ।
ସ୍ୱାମୀଦାର ମାଉସୁଲମ୍ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଲଣେ ମୁସଲମାନ

ମୋକଦ୍ଦମା ଅଭୀତି କରେ ଯେ ଅସ୍ତି ଏବଂ ସ୍ୱର୍ଗ ତାହାର
ଝୁକି ଚାହୁଁ ନେଇ ସାଜୁଥିଲେ ମୋକଦ୍ଦମା ତାହାର ହେବା

ଲିଭୁରେ ପ୍ରକାଶ ହେବ ଯେ କାଳ ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରତି ଗୁଣିଥିବ
ଅପତନ ତାହା ନିମନ୍ତେ ମୋକଦ୍ଦମା ଅଭୀତି ୫୦ କା ୫୦

କ୍ଷାପ୍ରକାଶ କରେ ମୋକଦ୍ଦମାରୁ ପ୍ରମୁକ୍ତତାର ହୋଇଥିବ ।
ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ପ୍ରମାଣ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହେବାର ଉପସ୍ତେ

ହୋଇଥିବ । କେତେଗାର ଉପାୟ ନାମାପ୍ରକାର ଅଧି
କେକଳ ପ୍ରତ୍ୟା ସାଦେଶ୍ୟ ।

ସତ ପକ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପୋଷ୍ଟପ୍ରମୁକ୍ତେ ୫ ଠାଉ ୧୦ ପ୍ରତି-
ପରଲ୍ ପାର୍ସ ଉତ୍କଳଗଣେ ତାହାର ମହାଧୁତ ହୋଇଅଛି

ଉପର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଉତ୍କଳଗଣା ଲିଭୁଅଛି ।
ଉତ୍କଳରେ ମୁକ୍ତମାନ ଦୋସପିତାଗଣ ମଧ୍ୟରେ ସତ୍ୟର

ସାମାନ୍ୟ ସ୍ୱଳ ହୋଇ କଣେ ଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍କଳ ଅପତ
ହୋଇସବୁର ସମ୍ପର୍କ ଅସିଅଛି । ମୁକ୍ତପ୍ରକାଶ ପକ ଏକସି

ପ୍ରକାଶ ପାଶି ।
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମନସପିତ କେଉ ଓକଲ ଏକମୋକଦ୍ଦମ,

କରୁଣାଧିକ ଥିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟରୁ ଏକମୁସଲମାନ ପ୍ରମାଣ
ସେକଣ୍ଡାକ ମଧ୍ୟ କରବାକୁ ମୁକ୍ତସ୍ୱର ଏକପଦସ୍ୱର ହୋଇଲୋ-

କ୍ଷିତ୍ ଉପାଦେବେ ଅସିଅଛି । ଓକଲ ମହୋଦୟ କେଉ,
ପ୍ରକାଶକ ଉପାଦେବେ କେ ଦେଖିବା ସମୟରେ ଏହ

କାରକକୁ ଅନୁଗ୍ରାଣ କରୁଅଛି । ଅମସ୍ୟାରେ ଏକେ ବୁଝି
କେଉ ଉପାଦେବେ ଏକେ ଦେଖାଇବେ । ଏକମୋକଦ୍ଦ

କାହାନ୍ତି କିସାସ ଏକକା ଚିତ୍ତ ।
କୋଣିକ ତାହା କୁଦେଧିକ ଶିଳ ଦେବ କରୁଥିବା ଅପତ-

ଧରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ତେସୁଣୀ ମାଉସୁଲମ୍ କଣେ ଦାରାଗୋରୁ
କୂଳକଣ୍ଠିତ କରବାପତ୍ର ଶୁଣ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।

କମାଦସ ପକଷରେ ମିନିପୁରଠାରେ ଦେଉଳସ୍ୱର୍ଗୀୟ
ତାହାରୁ ପ୍ରତି ଏକ କଣା ହୋଇଥିବାର ଜନରକ୍ତ ରୁଠି

ଅପ୍ତ ।
ସମସ୍ତ କୋଣିକ ଶେନସ୍ୱର୍ଗ ପ୍ରକାଶକେଣ୍ଡା ଅଧ୍ୟକ୍ଷି-
ରମାଦକ ଦୈନିକକାରଣ ଦ୍ୱିଗୁଣ ଓ କେଣି କରମାତା

କରବାକୁ ସେନାକେ ପ୍ରାପ୍ତ କି ୧୨୫ ଖ ଇସ୍ତା ପ୍ରକାଶ
କରୁଅଛି । ବାର୍ଦ୍ଧି କର ହୋଇଅଛି ଦେବକ କ ୦ ଖ

ସରକାରକର୍ମରୁ ସ୍ୱଳାକୁ ଉତ୍ତୁଣୀ ଦେଇ ତାହାରେ
କାହିଁ ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରକ୍ତଠାରେ ଦେଉଳକ୍ଷେତ୍ରରେ କରୁବାର ଦୂର୍ବତା
ସଞ୍ଜୁବାର ସମ୍ପର୍କ ମଳା । ଅନେକଗୁଣ ସାଧିସହଚ

ରେଲଗାନ୍ତ କର୍ମକଣ୍ଠିତ ସେହି ଉପାଦେ ପ୍ରକାଶ ସମୟରେ
ସେତୁକ୍ କରୁଅଛି । କାହାନ୍ତି ଅଧ୍ୟକ୍ଷୀତ ଜଣାଉ ଉପରେ

ପପତ ହେବ । ଏହାରେ ଜଣାଣ କେବେ ବିଜୁକ୍ଷି
ଅସୁକ୍ତ ଏକ ଉପାଦେବେ କାହାନ୍ତିପ୍ରକାର ଶୁଣିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ

ଅସୁକ୍ତ ।
କରବା ଅସୁକ୍ତରେ ଗୋଟିଏ କିସାସକାର ହୋଇ
ସାଧ୍ୟ । ଏ ସମ୍ପର୍କ ମିଳାଏ ଜନରକ୍ତର କଣା ପ୍ରମଥ

ରୁଣସଦେବ ଉପକ୍ର ଉପାଦେବେ ଏହା ଉପାଦେବର
କାରୁ ସହକାଥ ମୁକ୍ତପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ହୋଇଅଛି । --

ଉତ୍କଳ ।

ପ୍ରେସ୍‌କମିଟି ।

ପ୍ରତିପ୍ରେସ୍‌କମିଟି ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ
ମାନେ ଦାୟୀ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀମତ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳସମିତୀ ସମ୍ପାଦକ
ମହୋଦୟ ସମାପେଷ୍ଠ
ମହୋଦୟ ।

ନିକେଦକର କାରଣ ଏହୁ କି ସେ ଏହୁ
କେନାପତ୍ତା ଅସୁକ୍ତରେ ଯେଉଁମାନେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

ଜଗନ୍ନାଥମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦେଉଳ ସମ୍ପର୍କ ନିମନ୍ତେ
ମୂନା ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ

କେତେକ ଗୁଣାଦାକ ନାମ ଅପଣକ
ଉତ୍କଳସମିତୀରେ ପାଶିତ ହୋଇ ଅଛୁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ଉତ୍କଳରେ
ମାନଙ୍କ ନାମ ପ୍ରକାଶ କରି ଭରବାଧିକ କରୁଛୁ

ଲଭ ।
ଶ୍ରୀ ମହାସ୍ୱଳା ଶ୍ରୀ ସଦୁକାଥ ଦେବ

କା ଅଳ ଟ ୧୫୦୦୯
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ମିଲିଥନାଥମିତ୍ର ଓ ବାବୁ କରେନ୍ତୁ-
ନାଥମିତ୍ର ଉତ୍କଳଗଣ କମିଟାର ଟ ୧୦୦୦୯

ମହାକଳ ଶ୍ରୀ ବରକ୍ତ ନାଏକ ଉପାଦେବେ
ଟ ୨୫୯

ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥମହାନ୍ତି ଦେଲଭଳ ଟ ୨୦୯
ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ରମହାନ୍ତି ନାଗଣପୁର

ଟ ୨୦୯
ଶ୍ରୀ ସତେଲ ଦାସ ବଳରାମପୁର ଟ ୧୫୨

ବାବୁ ଟ ୧୦ କା ପା ସୁନ ଗୁଣାଦାକଠାରୁ
ଟ ୧୦୫ ସ୍ୱାକ୍ଷର ହୋଇଅଛି ।
Aghore Chandra Mukherjee.
ସମ୍ପାଦକ ଓ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ

ମଲ୍ଲହାସି ।
କଣ କହେ ତାତକେ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଡକ୍ଟର ମିରଜିପାଲୀ ।

କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ରୂପେ ।

କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ରୂପେ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ-
ଦଳରେବେ ଅନ୍ୟ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରାକରେ ଦେଖି

ମହୁଣ, ଗାଣ, ଦାଣ୍ଡ ବା ଲା ପାଶକେ କାହିଁ ।
କଲେ ଟ ୫୦ କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ଦେବ ।

LALVIHARI GHOSE.
ପ୍ରମାଣିତ ରୂପେ ।

କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷର ସାଧାରଣ କଳା ମାନସରେ
ଲିଭିଧେନ୍ଦ୍ର ନିଅ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ-

କ୍ୟାଣିକ ଅନ୍ୟ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରାକରେ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ
ପ୍ରଶ ମାନ ପାଶକେ କାହିଁ ।

କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷର ଲିଭିଧେନ୍ଦ୍ର ନିଅଦୋ-
ଧ୍ୟକ୍ଷ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଲୁକ୍ତା ଅନ୍ୟ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ-

ରେ ଯେଉଁଠାରେ କି ସାଧାରଣକ ଦୃଶ୍ୟଗୋଚର
ଦେଉଳରେ ସେଠାରେ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧ୍ୟକ୍ଷରେ

କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ପଶୁ ମାନପାଶକେ କାହିଁ ଏପରି ବାଧ
ସାଧାରଣକ ଦୃଶ୍ୟ ଦୋଲ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ପକାଳିଟ

ସାଧାରଣ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମ କରୁନିକ ।
ଏହାଦୋଷରେ ପଶୁ ଟ ୫୦୦ କା କରମାନା

ଅଟେ ।
କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ସାଧାରଣ ବା ପକାଳିକ ନିକଟ-

ବର୍ତ୍ତୀ କାହା ଯେଉଁଠାରେ କି ଗାଣି କମା
କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ପଶୁ ମାନପାଶି ବିରୋଧ ଅଛୁ ସେହି

ପ୍ରାକରେ ଉତ୍କଳସମିତୀ କା ସାଧାରଣକ ଦୃଶ୍ୟ-
ପଶୁରୁ ଗୋପନ ରଶିକା ପ୍ରକାଶ ଦୋଷ ସହ-

କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଦେବ । ଉପରେ ବାଧରେ ଏହି-
ରୁଣ ପଶୁରୁ ଅଲଗା ବା ସାଧାରଣକ ପ୍ରକାଶ ଏକ

ଉପକ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷରେ ଦୃଶ୍ୟ ଦୋଲ ଶ୍ରୀମ
କରୁନିକ ।
LALVIHARI GHOSE,
Vice Chairman

NOTICE

Wanted a Head master for the
Parikud M. E. School on a salary of
Rs. 20 a month. None need apply

who has not passed the Entrance
Examination. Applications will be
received by the undersigned up to
the 5th. July 1891.
Parikud } (Sd.) G. C. M.
20—6—91. } Rajan of Parikud &
Secretary to the Parikud }
school. }

ମେହରୋଗ ।

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ସମସ୍ତ ଜାଳା ପଦାର୍ଥର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବ । ଦୁଇମାସ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ଦେଖି ମାନବ ଏକମତ ଭରତର ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲୀ ଗୋ-ଶବରଦାର ଉପର ନିଦେ ସାମାଜ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-ସଦାସେ ଜୀବନର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ । ଏହି ଉପାଧି ଯଥାସମ୍ଭବେ ଏକପ୍ରାୟ ସେବା କଲେ ନୂତନ ସେବା ଏବଂ ତଳ ଶୁଣ ସମ୍ପ୍ର-ଦେରେ ପୁସ୍ତକଲେଖଣ ଅବଶ୍ୟ ଅଭେଦ୍ୟ ଦେବା ଦେଖିମାନେ । ଅଭେଦ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଶ୍ଚୟ

ଦୁହଁପରି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ର ସଙ୍ଗା କୋଳ ଜୀବନର ସେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୁଏ । ଶରୀର ଉତ୍ସର୍ଗରେ ପରଶକ କ ଦେଲେ ଅଳ୍ପ ଥିବ ନାହିଁ ଅନେକ ସେବା ଅଭେଦ୍ୟ କଲେ ତର ପ୍ରସଂସାପଦମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସାମସ୍ତ ଅଭଳମୂଳେ ପୁସ୍ତକାକାରେ ପ୍ରଭାବ ଦେବ କଲକତା ଅଦେଇଟୋଲ ନ୍ୟମୂର୍ତ୍ତି ଭବନରେ ସ, ଦେ, ସକ ଉପାଦେବତାରେ ସକ କଟକ ଭରଦାକତାର ପ୍ରିତି-କମ୍ପାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏହି ଉପାଧି ବନ୍ଦ୍ୟ ଦେଉଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ଏକପ-ଏକ ଟଙ୍କା ବା । ପୁଲିଆ ଓ ଜାକର୍ଜୀ ପୁଅକ

କଟକ ଭଣ୍ଡାର ।

ସଦର ଓ ମଫସଲବାସୀ ମାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକାର୍ଥ ଅନୁକ୍ରମ ପ୍ରାୟ ସଂଗ୍ରହ ଦେବ ସ୍ତାପିତ ଦୋର ସୁବନ୍ଦୋଳୁ ସହର ବାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି-ରେ ନାନାବିଧ ଜାଲୁଗା ଓ କବିରାଜା ଉପାଧି ବନ୍ଦ୍ୟ ଦୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାହାର ଦୁବିଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୋତନ କୁଏ ଲେଖିଲେ ଓ କରେଷ ସାବଧାନତା ସହର ଅଧ୍ୟାପ । ମାଦକ ବୁଦ୍ଧ୍ୟ ଛଡ଼ା ସମୁଦାୟ ବୁଦ୍ଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଓ ସରବ-ରୁ । ଯେଉଁ ବୁଦ୍ଧ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟପ୍ରାକରୁ ତର ପଠାଇବାକୁ ନିଏ ବହିର ଉପର କା ର ଦର ମରେ ବଣି ପଠାଇବାରେ ପର-ସମ୍ପର୍କମନ୍ତେ ଶରକରୁ ଟ ୨୧ ହସାବରେ କମି-ସକ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଅଯାଏ । କେବଳ ସ୍ୟାବଂ ଓ ଜାକର୍ଜୀ ପଠାଇଲେ ଉପାଧି ଓ ଦୁବିଧା ବାଲ୍ୟପେଇବଲ ଜାକରେ ମଧ୍ୟ ପଠାପାର ଯାରେ । ଦେଖି ବା ଭବସଂପିସିବନ୍ଦୁ ସକ ବୁଦ୍ଧ୍ୟ କୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପାଦେବତା ବା

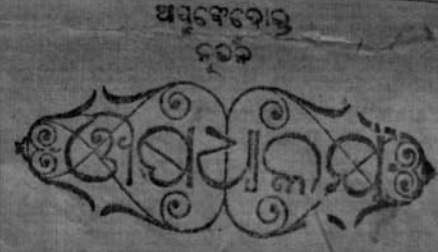
ଦୁଇପଇସିଆ ଟିକଲ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ ପତ୍ରର ଉତ୍ତର ଦିଅଯାଏ ନାହିଁ । ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ସକା କଠିବାର ଓ ସମ୍ପାନ୍ନ ବ-କ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସକଦା ସେଗର ଚିତ୍ରୋ ଓ ଉପାଧି ପ୍ରେରଣ କରବାସକାରେ ପତ୍ର ଦ ପାଇଥାଉଁ । ଅଭବକ ସେମାନଙ୍କ ଓ ସକସାଧାରଣଙ୍କ ପୁସ୍ତକାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛି କ ଦେଉ-ମାନେ ଅମୂଦାର ଅଭାବର ଚିତ୍ରସିଦ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ପାଠାର ଅବଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିର ବାରଣ, ବ୍ୟାଧି କଲକ କ ନା, ସେବା ପୁସ୍ତକ କ ସା, ସେଗର ପୂର୍ବ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭରଣ, ବୟଃକ୍ରମ, ଅଦାର, କୋଷ୍ଠଗୁକ, ଧାତୁ ପ୍ରକୃତ-ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ବୁଦ୍ଧ୍ୟ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ବାହାର ଯଥାସୋଗ୍ୟ ଉପାଧି ପଠାଇବୁଁ । ଟଙ୍କା, କଉଡ଼ି କ ପତ୍ରକ ନମ୍ବୁ ଠିକଣାରେ ଆମ୍ଭଠାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

କ ନ ଦା ନା ନା
କଟକ ପ୍ରିତି-କମ୍ପାନୀ
ସ୍ୱାର୍ଥ ସ୍ତୁତି ଅଧିକାରୀ
କଟକ ମା ମେଫସଲ ସଦାସେ-ବାଦ
ମାସୁଳ ଟ ୦ ଲେଖିବ ।
ଅ ଶୁ ସୁ ନ ହୁଁ ମୂଲ୍ୟ ।

ଥଏଟର ସଂଗୀତ ବା ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ସୁଲଲ ଉତ୍କଳସରର ଓ ଅଧିକାଂଶ ବଙ୍ଗଳା ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀୟର ଅନୁ-କରଣରେ ରଚିତ ନୂତନ ପ୍ରକାର ସଂଗୀତମାନ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ତୁତି ଦୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିତି-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପତ୍ରାଳୟରେ ବନ୍ଦ୍ୟର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର । କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖ
୨୮/୧/୧୧ } ସମ୍ପାଦକ ।

ବାଲୁକତାର, କଟକ ।
ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେବାୟ ଉପାଧି-ମାନ ଅନୁକ୍ରମ ଓ ସାଧୁସଂଗ୍ରହରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସୁବର ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ ଅବଶ୍ୟ ଦେଖି ବରପୁମାନଙ୍କୁ କଳା ମୂଲ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଦିଅ ଯାଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଚିତ୍ରସିଦ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତେ ସହ ପୂର୍ବକ ସେମାନଙ୍କର ଚିତ୍ରସିଦ କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଦେ-ଶାସୁମାନେ ପଫସଲ ସେଗର ବୁଦ୍ଧ୍ୟ ଜଣା-ଇଲେ ବ୍ୟବହାର ଉପ ସହଜ ଉପସ୍ତୁତି ଉପାଧି ପାଇବେ ।
ଅମୂର ଚିତ୍ରସିଦ ଏବଂ ଉପାଧିର ଗୁଣ ସହଜା-କରବାକୁ ସକସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁସ୍ତେଷ କରୁଅଛୁ ।
ଶ୍ରୀ ବାଧାର ଶିଖାଠା ।
ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ସୁଲଲ ଉତ୍କଳସରର ଓ ଅଧିକାଂଶ ବଙ୍ଗଳା ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀୟର ଅନୁ-କରଣରେ ରଚିତ ନୂତନ ପ୍ରକାର ସଂଗୀତମାନ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ତୁତି ଦୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିତି-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପତ୍ରାଳୟରେ ବନ୍ଦ୍ୟର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର । କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖ
୨୮/୧/୧୧ } ସମ୍ପାଦକ ।

15/7

କଟକ ଦୈନିକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୧୨ ବ	ପା ୪ ରଖ ମାତ୍ର ଦୂରତ ସମ୍ପାଦକ ୧୯୧୧-୧୯୧୩ । ଦ୍ଵା ଅପାଦ ୧୨୨ ନ ୪୭ ୧୨୧୩ ରାଜ ପତ୍ରିକା	ଅଗ୍ରମ ଦାରିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୩୧
୧୨୭ ଟଙ୍କା		ପଞ୍ଚାଦେୟ	ଟ ୧୯

ଶ୍ରୀମତୀ ଡା ୯ ରଖରେ ମହାବଳକୁମାର ମାଲକୃଷ୍ଣ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ କମଳା କର-ବାର କଲକତାର ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକାମାନଙ୍କରୁ ଅବ-ଲମ୍ବିତ ହୋଇ ଦୁଃଖିତ ହେଲୁ । ସେ ଶୋଭା-ବଜାରର ବିଖ୍ୟାତ ମହାବଳା କମଳକୃଷ୍ଣ ବାହା-ଦୁରଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁତ୍ର ଥିଲେ ଏବଂ ଅନେକ ସତ୍-କାରିଯତ୍ନାତ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ପ୍ରୀତିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

କାନ୍ତଲର ଅଗ୍ର ଅପଜାତକ୍ରମରେ ଏପରି ଅବକାଶ ବନୋବସ୍ତୁ କରି ଅଛନ୍ତି କି କାନ୍ତ-ଲରେ ବାସ କରୁଥିବା ହିନ୍ଦୁ ପାର୍ଶ୍ଵୀ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟି-ୟାନଙ୍କୁ ମଦ ବିକ୍ରୟ କରିବାଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିଦିନ ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଆୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ମଦବିକ୍ରୟ କରିବା ଏକା-ବେଳକେ ନିଷେଧ ଅଛି । ଅମିରଙ୍କର ଧର୍ମରକ୍ଷା ଉପାୟ ବମଳାର ଅଟେ । ମୁସଲମାନଧର୍ମଶା-ସ୍ତ୍ରୀକ୍ରମରେ ମଦ ଖାଇବା ନିଷେଧ କରୁ ଅନ୍ୟକୁ ଖୁଆଇବା ଓ ଉଦ୍ଘାତ କରୁ କରିବା ନିଷିଦ୍ଧ ନୁହେଁ ।

ବଙ୍ଗାୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚଳିତ ମାସ ଡା ୯ ର-ଖରେ ଦାରକଳିଂଠାରୁ କଲକତାକୁ ଅସିବେ ଓ ସେଠାରେ ଦୁର୍ଘଟନା ରହି ଗସ୍ତରେ ବିରକ-ମାନ ହେବେ । ଏଥର ଗସ୍ତରେ ଦୁର୍ଘଟି କୃଷ୍ଣ-ଜଗର ମୁରସିବାବଦ ଖଲଦା ପାବନା ଲାଜା

ଖୁଲନା ଯଶୋର ପ୍ରଭୃତି ଜିଲ୍ଲା ଦର୍ଶନ କର-ବାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ପଡ଼ି ବାହାର ଅଛି । ଅଗସ୍ତ ମାସ ଡା ୨୩ ରଖରେ ଗସ୍ତ ଶେଷକରି କଲକ-ତାକୁ ଲେଉଟି ଆସିବେ । ଏହି ଗସ୍ତରେ ଦାମୋଦରର ବନ୍ଧ କଟା ଗଲେ ଲୋକଙ୍କର କି ପରମାଣ କଷ୍ଟ ହେବ ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟ ସ୍ଵୟଂ ଦୃଷ୍ଟି କରି ଅସିବାର କଥା ଅଛି । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅପଜା ଶାସିତ ରାଜ୍ୟଖଣ୍ଡର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନ ଦର୍ଶନ କର-ବାକୁ ସର୍ବମ ଦେଲେ ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ବମ୍ବେ ଦାଇକୋର୍ଟରେ ଗୋଟିଏ ଅଭିଳବ ମକଦ୍ଦମା ହୋଇଅଛି । ଜଣେ ଶେଣୀ ବିବାହ-ଉପଲକ୍ଷରେ ବାଇନାଟି କରବାରୁ ତାହାର ସ୍ଵଜାତିମାନେ ତାକୁ ଅଜାତି କଲେ ତହିଁ ସେ ସେମାନଙ୍କ ନାଶରେ ପାଞ୍ଚସହସ୍ର ଟଙ୍କା ଶତପୁରଣ ଦାବୀରେ ଦାଇକୋର୍ଟରେ ଲାଇସ୍ କଲ । ସେ କହେ ଯେ ବିବାହବ୍ୟୟ ଉଣା କରବା ଉ-ଦେଶ୍ୟରେ ହେବଲ ତାହାର ସ୍ଵଜାତିମାନେ ବାଇନାଟି ନିଷେଧ କରୁଥିଲେ ତହିଁ ଏଥିରେ ସମସ୍ତେ ବାଧ୍ୟ ନୁହନ୍ତି । ପ୍ରତିବାଦମାନେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵଜାତିଏ ନିଷେଧ-ଅଜ୍ଞ ପ୍ରଭୃତ କରୁଥିବାରୁ ଏଥିରେ ସମସ୍ତେ ବାଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି ବିଷୟ ବିଚାର କରିବା ସମାପ୍ତେ ଅଦାଲତର କିଛି ଅଧିକାର

ନାହିଁ । ଏଣୁକର ଦାଇକୋର୍ଟ ବିଷୟ ହୋଇ ବିଚାର ସୁକତ ରଖିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମଣିପୁରର ବିଷୟ ସମୟ-ରେ ଅଦତ ସୈନ୍ୟକ ବର୍ମାଣ୍ଡର ସେବା ସୁଶ୍ରୀ କରି ଏବଂ ଅସାଧାରଣ ସାହସ ସଦକାରେ ସୈନ୍ୟସଙ୍ଗେ ପଲାଇ ଅସି ଯେଉଁ ବାରହ ଦେଖା-ଇଅଛନ୍ତି ତହିଁ ପାଇଁ ତାହାଙ୍କର ବିପୁର ସମାଦର ବିଲଭରେ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀମତୀର ଚେତନା ସ୍ଵଦସ୍ତରେ ତାହାଙ୍କୁ ରଏଲରେଡ଼ କ୍ରସ୍ ନାମକ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରବାର ଲଜା ପ୍ରକାଶ କର-ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଲଭର ସୁବସ୍ତୁପତ୍ରା ତାହାଙ୍କ-ନିମନ୍ତେ ସୈନ୍ୟକମହିଳାଙ୍କଠାରୁ ଦେବାସତ୍ରବ କରୁଅଛନ୍ତି । ମଣିପୁରଠାରେ ତାହାଙ୍କ ଦ୍ରବ୍ୟାଦ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଅସିବାରୁ ତହିଁର ଶତପୁରଣସ୍ଵରୂପ ଗଦଣ୍ଡିମେଖ ତାହାଙ୍କୁ ନଗଦ ବିଶଦକାରଣିଣୀ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତେ ବାଟିକ ୪ ଗଜ ଟଙ୍କା ପେନସନ ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଡାକ୍ତରୀକ୍ରମ କଷ୍ଟ ଉତ୍ତରୁ ସମ୍ମାନ ଓ ଅର୍ଥଲଭ କରିବା ଅବଶ୍ୟ ଗଣ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଅନେମାନେ ଅନଳିତ ହେଲୁ ।

ସରକାରୀ ମେଣ୍ଟସରଣ ଅର୍ଥାତ୍ ଇଣ୍ଡିଆ-ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ରୂପସଂସ୍କରଣ ଗଣନା ଠିକ ହେଲା । ସେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ କି ଏଥର ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ବିଳମ୍ବ ଅର୍ଥାତ୍ ଜୁନମାସ ୩ ମୁ

ଦେଖା ଯାଏ ଯଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶକରଣରେ ପ୍ରକାଶ
 ଦେବ । କମ୍ପୋଜିଟର ଗଜମାସ ତା ୨୩ ଉତ୍କଳ-
 ରେ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଅଭିମତ ଦେଲେ ମାତ୍ର ପଦକ ଓ
 ବୁଦ୍ଧିର ପରିମାଣ ଉଚ୍ଚା ଦେବାରୁ ଅବଧାନାହୀନ
 ମନରେ ପ୍ରକାଶକ ଦୋଇ ନାହିଁ । ଏ ନଗରରେ
 ଗଞ୍ଜ ରାଜବାରଠାରୁ ମେଘ ଘୋଷ ବର୍ଷାକାଳର
 ସମସ୍ତଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଇଲେ ମାତ୍ର ବୁଦ୍ଧିର ପରୁ-
 ମାଣ ନିରାନ୍ତର ଗଣା ଯୋମକାର ଓ ମଙ୍ଗଳକାର
 ଅସମ୍ଭବକାଳରେ ଅଧିକ ମେତେ ପାଣି ବସ-
 ଥିଲା ଏକଇଞ୍ଚରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଏ ବୁଦ୍ଧି
 ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତରେ ଏକ ସ୍ତାନେ ଅଧିକ ପର-
 ମାଣରେ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ଗଜା-
 ମରୁଡ଼ିର ଭୟ ନିବାରଣ ହୋଇଅଛି । ଏକା-
 ବେଳକେ ପ୍ରଭୁର ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲେ କେ-
 ତେକପ୍ରକାରେ ଗୁଣପ୍ରଭୁ ବ୍ୟାପାର ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ସ୍ୱକା ଲୋକେ ବାରମଧ୍ୟରେ ଛଟପଟ ହେଲେ ।
 ସୁଖର ବସନ୍ତ ଯେ ଏହି ବନଠାରୁ ସେହି କଷ୍ଟ-
 କରପାଗ ବଦାୟ ହୋଇଗଲା । ଅଧୁନା ଉତ୍କଳ-
 ଦେବୁ ଗଙ୍ଗାମନ୍ତ୍ରପୁଷ୍କରଣୀର ଜଳ ଏପରି
 ଉଷ୍ଣ ହୋଇଗଲା ଯେ ଲୋକେ ସ୍ନାନ କରିବାକୁ
 ସୁଖ ପାଇଲେ ନାହିଁ ଓ ମାଛସବୁ ବ୍ୟାଧିଲ
 ହୋଇ ବୋଲିଉଠିବାରୁ ଗଜ ରାଜବାର
 ପ୍ରାନ୍ତଃକାଳରୁ ଜମାଗଜ ପ୍ରାୟ ୩୫ ଶତଲୋକ
 ପତ୍ନୀ ଜଳଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇବା ବଡ଼ମାଛ
 ସବୁକୁ ଠେଙ୍ଗାରେ ପିଟି ଓ ସାନମାଛସବୁ ଲୁଗା
 ଲଦାଦରେ ଧରି ଦେଇ ପକାଇଲେ । ପ୍ରାୟ
 ୧୧ ଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଛ ଲୁଣି ହୋଇଥିଲା ଓ
 ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶତ ଟଙ୍କାର ମାଛ ଲୋକେ
 ଦେଖିଗଲେ । ଅଧିକାଂଶ ବଡ଼ମାଛ ଦୁଇପେର-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାର ହେବ ଏକ କେତେମାଛ ହୋ-
 ୧୦, ବା ୧୨ ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ପଞ୍ଚୁଦାର
 ଗୋଲୋକବାଦ ଉଦାରପ୍ରକୃତିର ଲୋକ ।
 ଏତେକଡ଼ି ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପୁଲ୍ୟସର ସାହାଯ୍ୟ ନ
 ନେଇ କେବଳ କୌତୁକ ଦେଖି ଚାଲିଗଲେ ।

ଅନୁଦାନଦେଲ ସହିବାସହଜ ଅଭିନୟ-
 ମନରେ ଯେଉଁ ସମାଜକଳାରେ ହୋଇଥିଲା
 ଏବଂ ଯହିଁର ବକରଣ ଅନେମାନେ ଗଞ୍ଜସ୍ୱ-
 ଦରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ସେହି ସମାଜରେ ମହା
 ରାଜା ସର କେମାକାମୋଦନ ଠାରୁ ପାଠା-
 ବସନ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନ ପାରି ଏକ ପସ-
 ଦାବୁ ଆପଣା ଅଜ୍ଞପ୍ରାୟ ଲେଖି ପଠାଇଥିଲେ ।
 ତାହା ପଠକର ଅନେମାନେ ବଡ଼ ପ୍ରୀତି ହେଲେ ।
 ସେ ଯଥାର୍ଥ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଉକ୍ତ ଅଭିନୟ-
 କରେ ବିଭବର ପାରିମେୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦରଖାସ୍ତ ଦେଲେ କେଉଁ ଫଳ ହେବ ନାହିଁ ।

ବିଶେଷତଃ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଯେଉଁ ସରକାରୀ
 ଜାଗା କରି ଅଛନ୍ତି ତଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଅଭିନୟ
 ଦଠୋରତା ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଦ୍ରାସ ହୋଇ
 ଯାଇଅଛି । ବିଶେଷତଃ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅବଶ୍ୟକ-
 ମତେ ଅଭିନୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତନ କରି-
 ବାରୁ ଉଚ୍ଚା ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ଅବ-
 ସ୍ଥାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭିନୟ ରହିତ କରିବା-
 ବାରଣ ବୁଲାଇ ଅବେଦନ ନ ପଠାଇ ଏହି
 ଅଭିନୟନୀୟରେ କପରି କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି
 ଅର୍ଥାତ୍ କେତେକ୍ଷୁଳରେ କ ପରିମାଣ ଅଭିନୟର
 ହେଉଅଛି ଏବଂ ଲୋକେ ଅନ୍ୟ କି କ ବସ୍ତୁ
 ଭୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଅଧିକାଂଶ କରିବା

ଉପକ ଅଭିନୟର ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହା ଦର୍ଶାଇ
 ଅବେଦନ କଲେ ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଅବଶ୍ୟ ଶୁଣିବେ
 ଓ ତହିଁର ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅତି ବଳମ୍ବ
 କରିବେ ନାହିଁ ।

ଗାନ୍ତ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତ ଦତ୍ତ ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକ
 ଓ ଏଠା ରେବଳଶାଳଲୋକରେ ଶିକ୍ଷାଲ
 କରି ଏହି କଲେଜର ବିଜ୍ଞାନଶାସ୍ତ୍ରର ଉ-
 ଦେଶକ ନିୟନ୍ତ୍ର ଦେବାରୁ ତାହାକୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ପ୍ରଦାନ କରିବା କାରଣ ଏଠା ଗ୍ରୀଡ଼ିଏଟ
 ସଭାର ଏକ ସାଧାରଣ ଅଧିବେଶନ ଗଠରବ-
 ବାର ଅପରଠକାଳରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂବିଜ୍ଞାନକ ବୋ-
 ଠାରେ ହୋଇଥିଲା । ଯ ୧୫ ବା ସମୟରେ
 ସଭା ବସିବାର ସମୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଇଥିଲେଦି
 ଅଧିକାଂଶ ପଦ୍ୟ ଏତେ ବିନୟରେ ଅସିଲେ
 ଯେ ଯ ୧୫ ଶା ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାଭିମୁ ଦେଲ ।
 ସଭାପତି ଗାନ୍ତ ମଧୁସୂଦନଦାସ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ବୁଝାଇଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟାଭିମୁ କଲରୁ ଦରଶବା-
 ବୁକୁ ସଙ୍ଗଳିବା ଦେଖିବ ପ୍ରସ୍ତାବ ଘୋଷଣା
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା ହେଲ ଏବଂ ସେ ତହିଁମିତ୍ତ ସର୍ବାକୁ
 ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଉତ୍ତରୁ ଏ ପ୍ରଦେଶର ସର-
 କାଜକାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏ ପ୍ରଦେଶୀୟ
 ଲୋକଙ୍କ ଦାବା ଅନେକସ୍ତରେ ଉପେକ୍ଷିତ ହେଉ-
 ଥିବାରୁ ସେ ବସ୍ତୁରେ ବଳୀୟଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ନିକଟକୁ ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇବାର
 ନିର୍ଦ୍ଦାଶଣ ଲିଖିବ ଦେଲ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅବେ-
 ଦନପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବିନୟର ସାହେ-
 ବକଦ୍ୱାରା ତାହା ପଠାଇବା କାରଣ ଗୋଟିଏ
 ସକଳିକା ଗଠିତ ଦେଲ । ଏ ବସ୍ତୁରେ
 ଗ୍ରୀଡ଼ିଏଟ ସଭାକୁ ମନୋଯୋଗୀ ଦେଖିବ
 ଦେଖି ଅନେମାନେ ଅକଳତ ହୋଇଅଛୁ ।

ଗାନ୍ତବରେ ଅନେକ ସାମାଜ୍ୟ ସାମାଜ୍ୟ ସର-
 କାରୀ ଗୁଣକ ବି ସହିପାଇଁ ଏଠାରେ ଯୋଗ୍ୟ
 ଲୋକର ଅପ୍ରଭୁଲ ନାହିଁ ତହିଁ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ
 ଅନ୍ୟପ୍ରଦେଶକୁ ଲୋକ ଅଗାଧବାର ଅଭିନୟ
 ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଏବଂ ତହିଁର କେତେକ
 ଉଦାହରଣ ଅନେମାନେ ଏଥିପ୍ରକେ ଦେଖା
 ଉଅଛୁ । ଅନୁମାନକର ଲବ୍ୟକୁ ଓଡ଼ିଶାର
 ପରମବର୍ଣ୍ଣ ଶାସ୍ତ୍ର ଟିକିନବ ସାହେବ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଏ ପ୍ରଦେଶର ବିନୟର ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ପରମବର୍ଣ୍ଣ ଓ ବିବଶଣ ସର ଶ୍ରୀକମଳ ଉଦ-
 ଯୁକ୍ତ ବିନୟସର ଗାନ୍ତବର ଲବ୍ୟସେଣା-
 ବରେ ତଳାଉଅଛନ୍ତି । ଏଣୁରୁ ଅବା ଦେଉ-

ଗଞ୍ଜସ୍ୱାଦରେ ଏ ନଗରରେ ମେମନ୍ତ
 ଅସବ୍ୟ ଯାଗ ହୋଇଥିଲା ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କୁ
 ଜଣାଇଅଛୁ । ଗଜ ଶନିବାରର ଚିତ୍ରି ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମ
 ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଥିଲା ଏମନ୍ତ କ ସ୍ତରେ

ଅପ୍ତ ସେ ଅନୁମୋଦନ ଏ ଗୁଡ଼ାର ଶୁଣିଲଣି
 ସେମାନେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଜାକାର ପ୍ରଦାନ କରବାକୁ
 ସହକାର ଦେବେ ଏବଂ ଇହ ପାଇଁ ଅନୁ-
 ମାନେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ କର ଯୋଡ଼ି ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛି ।

ବଡ଼ ଅକ୍ଷେପର ବିଷୟ ଯେ ସତ୍ୟମାନେ
 ସଭାରେ ନିରୁପିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବୀକୁ
 ଦେବା ଦରିବାରୁ ସଭାପତି ମହାଶୟ ସେମା-
 ନଙ୍କର ଏହି ଦୁଃ ଚେତାଇଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଇହ ପାଇଁ ଦୁଃଖପ୍ରକାଶ
 କରିଥିଲେ । ସଭାପତି ଏହି ଅସୁଖକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 କାର୍ଯ୍ୟ ନିରାପେକ୍ଷତାରେ ନିର୍ବାହ କରିଥିବାରୁ
 ତାହାକୁ ଅନୁମାନେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।
 ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବାମନେ ଦେଶର ଆଶା ଭରସା
 ସେମାନେ ସାଧାରଣକାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେ ଧରିମାଣେ
 ସର୍ବାନ୍ତଃକରଣ ସହଜ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ
 ସେ ପରିମାଣରେ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ଦେବାର
 ସମ୍ଭାବନା । ସଭାର ଓ ସମୟର ମୁଖ୍ୟ ସେମା-
 ନଙ୍କୁ ବିଲକ୍ଷଣ ଜଣାଅଛି ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ସେମା-
 ନାନ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଦେଶର ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରୀକାର
 ନ କଲେ ସାଧାରଣକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ଦେବା
 କଠିନ । ଏବେ ଜାଣି ଶୁଣି ଯେବେ ସେମାନେ
 ସାଧାରଣ ସୁବିଧା ଅପେକ୍ଷା ଆପଣା ସୁବିଧାକୁ
 ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ଅଧ୍ୟାସମୟରେ ସଭାରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ନ ଦେବେ ଏବଂ ଏକଥର ସଭାର
 ଅଧିବେଶନ ଦେଲେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେବେ
 ତେବେ ଏମାନେ କପର କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଦେବେ
 ସାଧାରଣକାର୍ଯ୍ୟର ଉପସ୍ଥଳ ଦେବାସକାଶେ
 ଅଗ୍ରେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।
 ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପର୍କରେ ଏପରି ଗୁଡ଼ାଖ
 କରବାର ଅତି ଅବଶ୍ୟକ ନ ଦେଲେ ଅନୁ-
 ମାନେ ବଡ଼ ସୁଖୀ ହେବୁ ।

ମଣିପୁର-ସମାଗର ।

ପ୍ରଧାନ କମିଶନର ଭୂଲ୍ୟନ ଓ ତାହାଙ୍କ
 ସଙ୍ଗେ ସାହେବମାନଙ୍କ ବିଭା ସମ୍ପର୍କରେ ସେଇ
 ବୃକ୍ଷେଷ ଅଦାଲତ ମଣିପୁରଠାରେ ବସିଥିଲ
 ଇହର କାର୍ଯ୍ୟ ମରମାସ ତା ୨୨ ରଖରେ
 ସେଇ ଦେଲ ଓ ଇହ ଅଭିନୀତ ଅର୍ଥାତ୍
 ତା ୨୩ ରଖରେ ଉକ୍ତ ଅଦାଲତର ବିଚାର-
 କାର୍ଯ୍ୟମାନେ ୨୬ ପ୍ରାକରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ମେଜର ରଜବେ
 ତାହାଙ୍କର ତ ୨୪ ମର ଗୁରୁତ୍ୱାପଲକ୍ଷଣ କୁଞ୍ଜ-
 ବାଲରେ ଥିବାରୁ ସେଠାରୁ ନାମାସାହାଜ-

ଜେପୁଟା କମିଶନର ଜେକସ ସାହେବ ବୋହ-
 ମାକୁ ଓ ନେମ୍ବୁକଣ୍ଠା କର୍ଣ୍ଣେଇ ସେକ୍ଟରାନମିତଲ
 ଅପଣା ଏଲକାକୁ ଯାହା କରଅଛନ୍ତି । ବିଚାରର
 ଫଳ ପୁନେ ଯାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଇହ-
 ଉକ୍ତରୁ ଦେବଳ ନୁହନ ସେନାପତି ଅଙ୍ଗୁଅ-
 ସେନଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମା ଗରସପ୍ରାଦରେ ବିଚାର-
 ଥାନ ଥିବାର ଲେଖିଥିଲୁ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇହର
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ବାହାର ଅଛି ଏବଂ ଇହରେ ଅଙ୍ଗୁଅ-
 ସେନ ଶ୍ରୀମତୀ ଭୂତେଇକଣ୍ଠାଙ୍କ ବିଚାରରେ ଅଧି-
 ଧାରଣ କରିବା ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ଏବଂ
 ଭୂଲ୍ୟନ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ଦଳ୍ୟାର ସହାୟତା କରିବା
 ଅପରାଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଦେବାରୁ ପାଣି-
 ଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ ହୋଇଅଛି । ସତ୍ୟରେ ଉକ୍ତ
 ଅଦାଲତ ମଣିପୁରର ଗୁରୁକର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ଭଜକଣ ଓ ଗୁଜା ଓ ତାହାଙ୍କ ଦୁଇଭାଇ ଏପରି
 କ ୨ ଟା ଅଧ୍ୟାୟିକର ବିଚାର କର ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରି-
 ଅଛନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଜଣ କର୍ମଗୁଣ ଓ
 ଯୋଜ୍ଞାଳ ଜେନରଲଙ୍କ ପାଣିଦଣ୍ଡ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଇଣ୍ଡିୟାଙ୍କ ମଞ୍ଜୁର ଅପେକ୍ଷାରେ ପ୍ରକଟ ଥିଲେଦେ
 ଇହରେ ବିପୁର ବିଲମ୍ବ ଦେବ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ
 ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟ । ମହାବଳୀ
 ଭୂଲ୍ୟନ ଓ ତାହାଙ୍କର ଦୁଇଭାଇ ଅର୍ଥାତ୍
 ଗୁରୁକର୍ମ ଓ ଦେବଦାସ ଏବଂ ସେନାପତି
 ଅଙ୍ଗୁଅସେନଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଦଣ୍ଡବିଧାନ
 ହୋଇଅଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ଇଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ
 ମଞ୍ଜୁର ସାପେକ୍ଷ ଅଟଇ ଏବଂ ଇହରେ ମଧ୍ୟ
 ବିଶେଷ ବିଲମ୍ବ ଦେବାର କଥା ନାହିଁ । ମହା-
 ସଜା ଏବଂ ସୁଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ମନମୋହନ-
 ଘୋଷ ଓ ଶ୍ରୀୟୁକ୍ତ ଅକଲମୋହନ ବସୁ ବାର-
 ଗୁରମାନଙ୍କୁ ଅପରାଧସର ସମର୍ଥନ କରିବା-
 କାରଣ ନିୟୁକ୍ତ କରି ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ-
 ନରଲଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ଅନୁ-
 ମତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ଇହର ଉତ୍ତର-
 ରେ ଫରେନ୍ ସେକ୍ଟେରୀ ତାରତାକଯୋଗେ
 ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି କ ଇଣ୍ଡିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଅଧ୍ୟାୟିକ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ଉଲ୍ଲାର ବକ୍ତୃତା
 ଶୁଣିବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଯେବେ ଅଧ୍ୟାୟିକଙ୍କର
 ଉକ୍ତ ଜଣାଇକାର ଉକ୍ତ ଅଛି ତେବେ ସେମାନେ
 ଇଣ୍ଡିୟା ଦରଖାସ୍ତ ହାସ ତାହା ଜଣାଇ ପାରବେ
 ଏବଂ ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ତଳକ ମାସ ତା ୧୦ ରଖ-
 ମଧ୍ୟରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଜେନରଲଙ୍କ
 ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ଉଚିତ । ଏହି

ଉତ୍ତର ଗରମାସ ତା ୨୩ ରଖରେ ମଣିପୁର-
 ରେ ପଦୁଷ୍ଟ ଥିଲ । ତାହା ପାଇଁ ଅଧ୍ୟାୟିକାନେ
 କାଗଜପତ୍ର ବାରିଷ୍ଟରମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ କଲି-
 ଦୋକୁ ପଠାଇ ଥିବେ ଓ ସେଠାରେ ଦର-
 ଖାସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସିମଲୀକୁ ଯିବ । ଅପଣା
 ତା ୧୦ ରଖ ମଧ୍ୟରେ ଏ ସବୁ ହୋଇ ପାର-
 ବାର କଷ୍ଟ ଅନ୍ତରାଃ କାର୍ଯ୍ୟ ଭରତରସ୍ତା ଦେବ
 ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଉ ଅଛି ଯେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାମାନ ଶୀଘ୍ର ଶେଷ କରି-
 ବାଲୁ ଅଧ୍ୟାୟ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏଣେ ବିଲତର ସ୍ତ୍ରୀ-
 ଦେବତା କହି ଅଛନ୍ତି କ ମଣିପୁରସ୍ତା ଅପରାଧକ
 ବିଚାର ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ଦୃଢ଼କ୍ଷେପ କରିବେ
 ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଗୁଜା ଓ ଗୁଜୁକ୍ତ-
 ତାମାନଙ୍କର ଦଣ୍ଡରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାର ଆଶା
 ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ଯେବେ ମୁକ୍ତି ନ ପା-
 ଇବେ ତେବେ ଦଣ୍ଡ ଉଣା ହେଲେ ବିମ୍ବା
 ପାଣି ବଦଳରେ ଯାବତ୍ତୀବନ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦଣ୍ଡ
 ହେଲେ ସେମାନେ ସଂକୀ ଦେବେ ଏମନ୍ତ ଅନୁ-
 ମାନ ଦେଉ ନାହିଁ ବାରଣ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି-
 ପକ୍ଷରେ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଇଚ୍ଚର ଲେକକ ସହଜ
 ଯାବତ୍ତୀବନ କଟାଇବାଠାରୁ ଏକାଦେଲଦେ
 ପ୍ରାଣ ସୁଇବା ଶ୍ରେୟସ୍ତର ଅଟଇ । ଯାହା ଦେଉ
 ଶେଷଫଳ ଅନ୍ତରାଧନରେ ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଅନୁମାନେ ମନେ କରୁଥିଲୁ ଯେ ଏଇ-
 କରେ ମଣିପୁରସ୍ତାଙ୍କର ବିଚାର ଶେଷ ହେଲ ।
 ମାତ୍ର ତାହା ନୁହଇ । ପ୍ରଧାନ ଲେକକ ବିଚାର-
 ନିର୍ଦ୍ଦେ ଦସିଥିବା ବିଶେଷଅଦାଲତ ଉଠିଗଲ ।
 ମଣିପୁରର ପୋଲିଟିକଲ ଏକକ୍ଷ ମେଜର
 ମାକୁବଲ ସାହେବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲେକକ ବିଚାର-
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସାହେବମା-
 ନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାବାରଣ ସୁବଚ୍ଚକ ସେହି
 ପଦ୍ଧତିବାଲଙ୍କ ମୁରସ୍ତାନ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ କ ୧ ଶଙ୍କର ବିଚାର ଗୁର ତା ୨୪-
 ରଖରେ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଓ ଅଗ୍ରେ ପୁମିନ-
 ଟୋ, ଯାହାସିଂହ ଉପସ୍ତା ପ୍ରଭୃତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସେପ୍ରକାର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ
 ସେହିପରି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମୋକଦ୍ଦମାର
 ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଅଧ୍ୟାପେରଲ ଓ ସାମ୍ବକର୍ଣ୍ଣେଲଙ୍କ ପ୍ରତି
 ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡର ଆଦେଶ ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ସେ ଆଦେଶ ସ୍ଥିର ନ ରାଜି ଯାବତ୍ତୀବନ
 କାର୍ତ୍ତବ୍ୟଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ
 ମଣିପୁରସ୍ତା ଇଂରାଜମାନେ ବଡ଼ ଅସୁବିଧ୍ୟ ଦେ-

ବାର ବର୍ଷର ହୁଏତ ବାରଣ ମର୍ତ୍ତ୍ୟମାସ
 ତା ୨୪ ଶଷ୍ଠ ବର୍ଷର ଦିନାଦ୍ୱୟରେ ଏମାନେ
 ପ୍ରଧାନ ଅଧିକାର ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ପାଣି ନ
 ପାଇଲେ ଯାହାଙ୍କର ମନ ଥିଲ ନ ହେବ
 ତାହାଙ୍କ କଥା ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ଅଦୌ ବନ୍ଦୁ-
 ରପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସଙ୍ଗଂସାଧାରଣକ ତୁଣ୍ଡି-
 ଜନକ ଦୋଇ ମାହିଁ ଚାହିଁରେ ପାଣି ବନ୍ଦା
 ଅନ୍ୟ କିଛି ଦ୍ରବ୍ୟ କାବରୁଦ ଦୟାପାଇ ନାହିଁ ।
 ଏଥିରେ ଗର୍ବଣମେଣ୍ଡ କାହାର ଦଣ୍ଡ ଉଣା
 କରବା ବିପଦ ନୁହଇ ବରଂ ବାହ୍ୟାତୁ
 ଅଟେ ।

କଳାଳାର ଜେଲଖାନାର ବିବରଣ ।

ସନ ୧୮୯୦ ସାଲର କଳାଳା ଜେଲସମୁଦ୍ଧର
 ବାସିକବିବରଣସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
 ଲେଖକର ମନୁଷ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
 ଅଛି । ଇହିଁରୁ ଉଲ୍ଲେଖିତଗୁଣୁମାନ ସଙ୍କଳିତ
 ହେଲେ ।—

କଳାଳାର ଜେଲସମୁଦ୍ଧରେ ସନ ୧୮୮୯-
 ସାଲରେ କ ୮୪୭୩୯ ଶ କଲ୍ୟାଣ ବରୁଣ ଓ
 କ ୮୩୯୭୭ ଶ ଶଲ୍ୟସ ଦୋଇଥିଲେ ସନ ୧୮-
 ୯୦ ସାଲରେ ଏମାନଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଯଥାକ୍ରମେ
 ୮୦୯୫୯ ଓ ୮୦୮୦୦ ଥିଲ । ଉକ୍ତ ବର୍ଷ-
 ମେଷରେ କ ୧୫୦୪୮ ଶ ଓ ଚଳିତବର୍ଷମେଷରେ
 କ ୧୫୨୦୭ ଶ କଲ୍ୟାଣ ଜେଲଖାନାରେ ଥିଲେ ।
 କଳାଳାରେ ସର୍ବପୁରା ୪୫ ଜଣା ଅଛି ଏଥିମ-
 ଧରେ ଚକ୍ରପାମ ପାଦାଡ଼ ଜଣା ଉଡ଼ା ଅବଶିଷ୍ଟ
 ୪୪ ଜଣାରେ ୪୪ ଜେଲଖାନା ଅଛି । ଏଥି-
 ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ଷିକବର୍ଷରେ ୨୨ ଜେଲରେ ଅମଦାନୀ
 ବୃଦ୍ଧି ଓ ଅପର ୨୨ ଜେଲରେ ଅମଦାନୀ ଉଣା
 ଦୋଇଅଛି । ସେସବୁ ଜଣାରେ ପୂର୍ବବର୍ଷ ଅନ-
 ବଦ୍ଧ ଦୋଇଥିଲ ସେହିସବୁ ଜେଲଖାନାକୁ
 ଏବର୍ଷ ଉଣା କଲ୍ୟାଣ ଅସିଅଛନ୍ତି । ସେସବୁ
 ଜେଲଖାନାରେ କଲ୍ୟାଣ ବୃଦ୍ଧି ଦୋଇଅଛି
 ଚାହିଁମଧ୍ୟରେ ଯଶୋର ଓ ନ୍ୟାଥ ପ୍ରଧାନ ।
 କଳାଳାଜାମା ସିକ୍ସଗ୍ରେସ ଲଭ୍ୟାଦ ଏସବୁ
 ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅଧିକ ଦୋଇଥିଲ । ମୋଟରେ
 ଅସଂଖ୍ୟକଲ୍ୟାଣ ସଖ୍ୟା ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଉଣା
 ଯଜ୍ଞିଅଛି । କେବଳ ଦେବାନାଗରର ଗରବର୍ଷ
 କ ୪୫ ଶରୁ ଏବର୍ଷ କ ୭୧ ଶ ଦୋଇଅଛି ।
 କଲ୍ୟାଣ ସଖ୍ୟା ଉଣା ପଞ୍ଜିକାରୁ ପ୍ରଧାନ ଜେ-
 ଲମାନକର ବାରିଖାନା ସବାଣେ ଲେକ ନିଅଣ
 ଧରୁଥିଲ । ବାରଣ ଏବର୍ଷରୁ ଉଣା ମିସ୍ତାକର

କଲ୍ୟାଣମାନେ ସେସବୁ ଜେଲକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହ ଦେ-
 ଉଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମା ୭ ସବୁ ଅଧିକ ନିୟୁତର
 କଲ୍ୟାଣ ପଠାସିଦାରୁ ଉଚ୍ଚ ଅସୁବିଧା ନିବାରଣ
 ହୋଇଅଛି ।

କଲ୍ୟାଣ ଶଲ୍ୟସ ଦେବା ସଖ୍ୟା ଗର ଏବ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ସମାନ । କେବଳ
 ଅପେକ୍ଷାରେ ଗରବର୍ଷ ଯେତେ ଶଲ୍ୟସ ଦୋଇ-
 ଥିଲେ ଏବର୍ଷ ଇହିଁରୁ ଅଧିକ ଶଲ୍ୟସ ଦୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଏଥିର ବିଚାର ମୋକଦ୍ଦମାସମ୍ପର୍କୀୟ
 ବାସିକବିବରଣ ସମାଲୋଚନା ସମୟରେ କର-
 ଦେ ବୋଲି ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେଖକ ଉପଲବ୍ଧ ।
 ପୀଡ଼ାଦେହରେ ଗରବର୍ଷ କ ୩୨ ଶ ଏବ
 ଏବର୍ଷ କ ୩୯ ଶ ଶଲ୍ୟସ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏସମ୍ପର୍କରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେଖକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 କ ନିକଟରେ ସେ ଏକ ଜେଲଖାନା ସନର୍ଷିକ
 କରବା ସମୟରେ ଅବଗତ ହେଲେ ଯେ ରୁ-
 ଜଣ କଲ୍ୟାଣ ଜେଲରେ ଭରତ ଦେବା ସମ-
 ପୂରୁ ପୀଡ଼ିତାବସ୍ଥାରେ ହାସ୍ୟାଚାରରେ ରହି
 ସେହିଠାରେ ମର ଗଲେ । ଏଥିକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେଖକ
 ଉପଲବ୍ଧ କି ଏସରପ୍ରାନ୍ତରେ କଠିନରୂପେ
 ନିୟମ ପଳନା ଉଚିତ ନୁହଇ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେ-
 ତେବେଲେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଦେଖିବେ ସେ
 କୌଣସି କଲ୍ୟାଣ ବନ୍ଦୁକବନରୁ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ
 ଅଛି ଅଥୁ ବହୁବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ଏବ
 ତାହାର ଏପରି ଅସୁସ୍ଥଲେକ ଅଛନ୍ତି ଯେ
 କ ତାହାକୁ ନିରପଦରେ ରଖିବାର ଦାୟିତ୍ୱ
 ପ୍ରଦାନ କରବେ ସେ ସେପ୍ରାନ୍ତରେ ରପୋର୍ଟ କଲେ
 ଉଚ୍ଚ କଲ୍ୟାଣ ଶଲ୍ୟସ ଦଅସିବ । ଏପରି
 ନିୟମ କରବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏମନ୍ତ ନୁହଇ ଯେ
 ଜେଲଖାନାର ମୁଖସଖ୍ୟା ଉଣା ଦେବ
 (ଅବଶ୍ୟ ଅସାଧ୍ୟ ରୋଗକୁ ରଖିବାହାର ମୂଳ-
 ସଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି) ମାତ୍ର ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟ
 ଅଟଇ ଯେ ଉଚ୍ଚକଲ୍ୟାଣ ମୁଖସମୟରେ ଅପେକ୍ଷା-
 ଘରେ ଓ କୁଟୁମ୍ବାକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମର ବା ଶାନ୍ତୁଳା
 ଲଭ କରବ । ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେଖକର ଏହି
 ଦୟାସୀଳ ବିଚାର ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ ।
 ଯାହାର ବସ୍ତବାର ଅଣା ନାହିଁ ଓ ମୁକ୍ତିଲଭଲେ
 କାହାର ଅନୁଷ୍ଠ କରପାରବ ନାହିଁ ସେପରି
 ଲେଖକୁ କିଏ ରଖିବାର କି ପ୍ରୟୋଜନ ?
 ପାଣି ଓ ଦ୍ୱାପାଳୁରତ ଦଣ୍ଡ ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିକ
 ସଖ୍ୟା ଗରବର୍ଷଠାରୁ କିଛି ଅଧିକ ଦୋଇଅଛି ।
 ବ୍ରହ୍ମଦେଖୀୟ କଲ୍ୟାଣ ସଖ୍ୟା କିଛି ଉଣା
 ଦୋଇଅଛି ମାତ୍ର ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଜଳ ଦାୟ

ସଦ୍ୟ ନ ଦେବାରୁ ଅନେକ ପୀଡ଼ିତ ଦେହ-
 ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମଦେଖୀୟ ବଦଳ କର-
 ବାର ବନୋବସ୍ତ ଦେଉଅଛି । ମୋଟ କଲ୍ୟା-
 ଣମଧ୍ୟରୁ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଗରବର୍ଷ ୨୯ ରୁ ୨୨
 ବନ୍ତୁ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଗରବର୍ଷ ୩୫ ରୁ ୩୭
 ହୋଇଗଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଏବର୍ଷ
 ଅଳ୍ପ ହିନ୍ଦୁ ମାତ୍ର ଅଧିକ ମୁସଲମାନ କିଏ
 ଦୋଇଥିଲେ ଓ ଲେଖକସଖ୍ୟା ଅନୁପାତରେ
 ମୁସଲମାନମାନେ ଅଧିକ ଅସୁସ୍ଥ ହେବାର
 ଜଣାଯାଏ । ଶ୍ରୀଷ୍ଟାନ ଅସୁସ୍ଥଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଏବ-
 ସମାନ ରହି ଅଛି ।

ହାଜର କଲ୍ୟାଣ ଅନେକପ୍ରାନ୍ତରେ ଦୀର୍ଘକାଳ
 ପଞ୍ଜିକରୁବାର ଦେଖି ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେଖକ
 ଇହିଁର ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ସଚେଷ୍ଟ ଦୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଦୋଉର ମିସଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପେକ୍ଷା
 ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଦେବା ବାରଣ ହାଇକୋ-
 ଟ୍ସଙ୍କ ସହିତ ବିଚାର ଲାଗିଅଛି । ଏବ କମିସ୍ତର-
 ମାନଙ୍କୁ ତାକଡ଼ ଦୋଇଅଛି କି ଜେଲ ଦର୍ଶନ
 କରବା ସମୟରେ ହାଜର କଲ୍ୟାଣ ମୋକ-
 ଦମା ବିଚାରରେ ବସନ୍ତ ବିଲମ୍ବ ଦୋଇଅଛି
 ଇହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରବେ ।

ବର୍ଷିକବର୍ଷରେ ଜେଲକୁ କ ୧୩ ଶ କଲ୍ୟାଣ
 ପଳାଉଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ ୧୦ ଶ
 ଧର ପଞ୍ଜିଅଛନ୍ତି । ଏସବୁକାଳରୁ ସାବଧାନ
 ରହିବା ବିଷୟରେ ଚାକିର ଦୋଇଅଛି ।

କଲ୍ୟାଣମାନଙ୍କ ଶାସନ ବିଷୟରେ ଇସ୍ତଂ ବେ-
 ଲରେ ଇସ୍ତଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେଖକଙ୍କଦ୍ୱାରା
 ଅନେକ ବରୁଅଛନ୍ତି କି ଜେଲର ବିସ୍ତାରଣ
 ଅନୁପାତରେ ସବୁଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲ୍ୟାଣଠାରୁ
 ନିୟାସିବ ଏବ କଲ୍ୟାଣ ବନା ଗାଘରୁ
 ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନାରେ କାର୍ଯ୍ୟର ସରମାଣ
 ଉଣା କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଇସ୍ତଂ
 ବୃତ୍ତ ଜେଲରଲଙ୍କ ଅନୁମତି ସ୍ୱପ୍ରସ୍ତାବ ଇହିଁର
 ଅବେଶ ଦେବେ । କଳାଳାର କଲ୍ୟାଣମାନେ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ କଠିନ ଶାସ-
 ନରେ ଥିବା କଥାର କୌଣସି ମୂଳ କାହିଁ
 ବୋଲି ଶ୍ରେଷ୍ଠଲେଖକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ଦେଖିଅଛନ୍ତି ।
 ବାସ୍ତବରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଦଣ୍ଡର ପରମାଣ
 ପୂର୍ବଠ ରୁ ଉଣା ଦୋଇଅଛି ।

ଜେଲବିଭାଗର ବ୍ୟୟ ଗରବର୍ଷ ୫୧୧୯-
 ୧୪୧୧ ବାରୁ ଏବର୍ଷ ୫ ୧୦୨୮୨୭୯ ବା
 ଦୋଇଅଛି । ପ୍ରଦେଶ କଲ୍ୟାଣ ଶ୍ରୀ ଗରବର୍ଷ
 ୫ ୨୪୫ ରୁ ଏବର୍ଷ ୫ ୭୨୩୩ ଦୋଇଅଛି ।

କେବଳ ବାଳେଖଣ୍ଡ ଉଡ଼ା ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତ ଖରଚ
ସେତେଦୂର ଉଣା ହୋଇପାରେ ତାହା କର-
ବାକୁ ଭଲ ଶୈଳୀର କେନ୍ଦ୍ରର ସୁଖ୍ୟାଦିକ୍ରମ
ହୋଇଅଛି ।

ଜେଲରେ କରାଯାମାନେ ଯେ ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ
କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇ ୧୯୦୦-୧୭-
କାଳୁ ଏବର୍ଷ ୪ ୩୦୧୭୧୭୯ କା ହୋଇଅଛି ।
ଅଧିକା ଲକ୍ଷ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହିକାଳେ କରାଯିବାର
ହେବୁ ଯେପରିକି ଜେଲରେ ଫାରମାକାର୍ଯ୍ୟ
କରାଯିବ ହୋଇଅଛି ଏବଂ କରାଯିବ ଜେଲର
ଜେଲକାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ହୋଇଅଛି ।

ଜେଲଖାନାରେ କରାଯିବ ସୁରୁକ୍ଷଣା
ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଚିନ୍ତା କରାଯିବ ଅଛି ଏବଂ
ମାନବର ଶ୍ରେଣୀର କି ସମସ୍ତେ ହୋଇ
ଲେଉଟିଆରି କି ଏବର୍ଷର ସୁରୁକ୍ଷଣା ପୂର୍ବ-
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅନେକ ଉଣା ଅର୍ଥାତ୍ ହଜାର-
ପ୍ରତି ୩୨ ରୁ ଅଧିକ କରୁଛି । ଏହି କରାଯିବ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ହଜାରରେ ଅଧିକ କରାଯିବ
ଏବର୍ଷ କୌଣସିଠାରେ ତାହା କି ତହିଁକାରୁ
ସୁରୁକ୍ଷଣା ଉଣା ହୋଇଅଛି । ଏବର୍ଷ ଯେମନ୍ତ
ସୁରୁକ୍ଷଣା ଉଣା ହୋଇଅଛି ଯେମନ୍ତ ଖଲ୍ଲପି
କରାଯିବ ସାମାଜିକ ଅବସ୍ଥା କହିବୁ ଭଲ ହୋ-
ଇଅବାବଦେ ଯାହା ଯାହା ଅଛି ।

ଉପରୋକ୍ତ ଉପକରଣକୁ ଜଣାଯାଉଅଛି
ଯେ ପ୍ରାୟ ସକଳପ୍ରକାରରେ ଏବର୍ଷ ଜେଲ-
କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନକରି ହୋଇଅଛି ।
ଅନୁମାନ ଓ ମୁଖ୍ୟ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । କରାଯିବ
ଖରଚ ଉଣା ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ସର୍ବୋପର
ଅନୁମାନକର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରେଣୀର ସର କର-
ଲୁ ଉପକରଣ ବାହାରକର କରାଯିବାରଣ
ସେମନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେମନ୍ତ କରାଯିବ ଓ କରାଯିବ
ହୋଇଅଛି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଅନୁମାନକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯେ
କର ବାହାର ବାହାର ପଦ୍ୟ ଅଛି ।
ଏଠା କରାଯିବ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯିବ କରାଯିବ
ଅର୍ଥାତ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
ଏଠା କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

ସେ ଯେମନ୍ତ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
ପାଠକେ ଓ ସମାଜର କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
ଅନୁମାନକର କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କଲିକାତା-ଗୋଷ୍ଠିଟି ।

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

ସାପ୍ତାହିକ-ସମ୍ବାଦ ।

କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ
କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ କରାଯିବ

ପେଟ ଥାଏ ଉପରକୁ ଡେଇଁବ ଶାନ୍ତରେ ମାତ୍ର ପଡ଼େ । ଓ ଯାଦବ ମଧ୍ୟ, ଥର ଥରଦିନରେ ଭବ୍ୟ ପରାକର୍ଷଣ ନ ଦେଲେ ବହୁପଦ ଘଣ୍ଟା ଘଟିବ ।

ଉତ୍କଳଦେବ କୃଷ୍ଣକି ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଏ ଜଗତରେ ତତ୍ତ୍ୱ ହୋଇ ଥାଏ ।

ଏ ସମ୍ଭବରେ ଶ୍ରୀଜୀବାନ୍ତ ଦେଖାଦେଇ ଥାନ୍ତି । ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଭବ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟି ଶ୍ରେଣୀ ଦାଦା ଦାଦାଙ୍କ ପଦ-ପଦ ପୋଡ଼ିଥାନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚମେଶ୍ୱର ଦେଖିଲେଣି ଅସିଦ୍ଧ ନା ୧, ୨, ସେଇ କଳ୍ପନାମାତ୍ର ଯା ୧୮ ରୂପରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଜମାଦେଶଜ ବାଣିଜ୍ୟ ତଦାତ୍ତ ବଦଳାଇଲେଣି ଏଠାକୁ ଅସିଦ୍ଧରେ । ଦୋରଣ ବାଣିଜ୍ୟ ଶେଷ ହେଉ ଯା ୨୨ ରୂପରେ ବ୍ୟବହାର ମୁତ୍ୟୁରେ ଯାତା ବଦିଅନ୍ତି ।

ଜଗନ୍ନାଥମନ୍ଦିରର ଜର୍ଜରୀତ ଶେଷରେ ପେଟ୍ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ବଦିବାଦ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ସେଥିର ପ୍ରାୟ ରତ୍ନାକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ବାକୀଗୁଣା ଭବ୍ୟ ଦେବ ପରେ ସ୍ୱୟଂ ଠୋକନାର ସମ୍ଭବ ହିତ ବଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ବହୁ ମହତ୍ତ୍ୱ ରୁଦେଶ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ବାସନ୍ତ ଦେବାନମରେ ଦେଖା ଦିଅନ୍ତି ।

ଏଠା ଦାମ୍ଭିକତା ଜଣେ ରୁଦେଶ୍ୟ ଦେଖିମନ୍ତ୍ରର ସିଦ୍ଧିକୁ ଦେବାଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଥମଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ବାଣିଜ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷକାଳମରେ ଠିକା ନିୟୁତ ହୋଇ ଥାନ୍ତି । ଏ ବଦୋକମ୍ପଣ ଅଧିକରଣ ଦାମ୍ଭିକତା ଓ ଏହା ତିରକାଦେଶ୍ୟରେ ଦେଲେ ଅଧିକରଣ ଏକ ସାଧ୍ୟତା ଦେବ ।

ଏ ସମ୍ଭବତଃ କିମ୍ପେ ଦେଶ୍ୟର ଉଚ୍ଚପଦ୍ୟାଳୀ ଓ ବଦ-ଧର୍ମେଶ୍ୱରଦେଶ୍ୟର ଉଚ୍ଚପଦ୍ୟର ଭବିଷ୍ୟତ ବଦୁକରେ-ଅନେକଦେଶ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟାସାଏ ଠାକାଏ ପ୍ରକାଶରେ ସଦର୍ଶ ବଦୁ ଓ ଅଧିକ ଶାସ୍ତ୍ର ଭବିଷ୍ୟତ ଦେଶ୍ୟର ନ ବଦେ ବଦିନର ସାଧ୍ୟ ଚରିତକୁ ଦେବ ।

ପ୍ରେମଭାଷଣ ।

ପଦ୍ମପ୍ରେମକଙ୍କ ମଦାନତ ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-ମାନେ ବାସୀ କୋହୁଁ ।

ମାନବର ପରମପୁତ୍ରମୟ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା-କୋମ୍ପାନୀ ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ ସମୀପେଷୁ- ମହାଶ !

ଅପଣଙ୍କର ଜଗଦ୍‌କର୍ମାଣ୍ଡ ପତ୍ରିକାରେ ଭଲଭିଷ୍ୟତ ବେତେକପତ୍ରିକାକୁ ପ୍ରାନଦାନ ଦେଇ ବାସନ୍ତ କରବା ଦେବେ ।

ତତ୍ତ୍ୱ ମାତ୍ର ଯା ୧୨ ରୂପ ମଙ୍ଗଳାବଦିକ ଦବା ଦୁଇପ୍ରକର ସମୟରେ ଏହି ରଣପୁର ଗଜମଧ୍ୟ ଦେଇ ସର୍ବେନ୍ଦ୍ୟ ସମବନ୍ଧ୍ୟାଦାରରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକାମରା ଦର୍ଶିଣଦଶରୁ ଉତ୍କଳମନ୍ଦିର ଗମନ କଲେ; ଅଳ୍ପ କାଳ ଦିବା ଦୁଇପ୍ରକର

ସମୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କର ସେପରି ପ୍ରଭାବ ସେଥିରେ ପୁଣି ଏକଦାସମୟ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବଙ୍କର ଭରଣ ବନ ହୋଇଗଲା, ସମସ୍ତେ ମନେ ବ-ଲେ କି ଅଭୟାତୁ ମେହାତ୍ମ୍ୟ କପର ହେଲା; ଏହା କହି ଅକାଶମାର୍ଗକୁ ନିଶ୍ଚୟ କରବାସ-ମୟକୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକାମରା ସର୍ବେ-ନ୍ଦ୍ୟରେ ନାନାଦ ଗଜମାନ ବର ଗମନ କରୁ-ଅଛନ୍ତି; ଏହି ଭଜମାନ ବୋଧ ହୁଏ ଶାନ୍ତବାଜା ଦେବ କି ? ସକାଶେ ଯେଉଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକାମି ଯାଉ ଥିଲା ତାହାର ଲମ୍ବ ଅନାତ ପୁ ୧୬ ଟ ଦେବ; ବୋଧହୁଏ ଉଲ୍ଲ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକାମି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକାମରା ଦେବ କି ? ବାଳା ସବୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକାମର ଲମ୍ବ ଅନାତ ର ୩-୪-୫-୬, ୫ ହେବ; ଏଥିରୁ ଜମ ଲମ୍ବରେ ଏକଗୋଟି ସୁକା ଦେଖାଯାଉ ନ ଥିଲେ, ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣ କେହି ଗାଳ କେହିପାରି କେହି ଦପରୁ କେହି ଖେଳ ଦେଖା ଯାଉଥିଲେ; ସେମାନେ ପ୍ରାମତ୍ତରେ ନ ରହି ଜଙ୍ଗଲଭିତରେ ରହି ଅଦାସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଯେଉଁସ୍ଥାନରେ ରହୁଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ବୃତ୍ତିରୁ ପାସ, ଭଲରୁ ଧାନ ଓ କୃଷରୁ ପଶସମସ୍ତ ବଦର୍ଣ ବର ଦେଉଅଛନ୍ତି; ଗୋରକ୍ଷକ ଓ କୃଷକମାନେ ବଦନ୍ତି କି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକାମାନେ ଯେ-କେବେଲେ ଜଙ୍ଗଲଭିତରେ ଦେଇ ଗମନାଗମନ କଲେ ସେକେବେଲେ ଗୋରୁମାନେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକା-ଙ୍କର ଶକ୍ତି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଅଭାବଦିକାଗ କର ଅପୂଧର ନ ରହି ପ୍ରାମନକଟକୁ ପଳାୟନ କଲେ; ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକାମାନେ ଯେ କେଉଁସ୍ଥାନକୁ ଗଲେ ତହିଁର ସମାଦ ଅଦ୍ୟାବଧି କିଛି ପାୟୁଯାଇ ନାହିଁ କେବେମାନେ କଦନ୍ତୁ କି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକା ଅସି-ଲେ ପୃଥିବୀରେ ଜାନାଦ ଅନିଷ୍ଟ ଘଟେ, ଏହା ଯେ କେତେଦୂର ସତ୍ୟ ତାହା ସମସ୍ତେ କରୁର କରବା ଦେବେ । ଭବ ।

୧୧-୭-୧୧ } ଅନୁଗତ
ରଣପୁର } ଶ୍ରୀ ସନାତନ ପଞ୍ଚନାୟକ

ମହାଶୟ !
କେତେକ ସପ୍ତାହପୂର୍ବରେ ଘାଟକାରେ ଯାଠ ହର ଅବଗତ ହୋଇଥିଲୁ ଯେ, କେହି ସୁଦ୍ଧ-ଜାଗଣ୍ଡୁ ଶ୍ରୀ ବଜ୍ରକାର ଭୋଗଶାସ୍ତ୍ରୀ ଅଭି-ଭାଗରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାପୁରୁ ତାହାର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ବିଷୟରେ ମତ ଦେବ ହୋଇଅଛି, ଏବଂ ତହିଁର ମାମାସା ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ସାଧାରଣକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଅଛି । ଅଭବକ ଉତ୍କଳମନ୍ଦି-

ରେ ଅନ୍ତସଂସ୍କାରମତ ନମ୍ବରେ ଲେଖି ପଠାଇଲୁ ନିଜ ସମିକାରେ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ବାସନ୍ତ କରବା ଦେବେ ।

ପ୍ରଶ୍ନୋକ୍ତ ଘଟକାରେ ବାଞ୍ଛିଣପଣରେ ସତେଲୀ ସନମାତରେ—ଏହି ପ୍ରମାଣଅନୁ-ସାରେ ସନମାତ୍ର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ହେବାର ଭବିଷ୍ୟ, ମାତ୍ର ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କର ଅଗୁର ବ୍ୟବହାର ଦେଖ-ଦେବରେ ଭବ୍ୟ ପ୍ରକାର ଦେଖାଯାଏ, ଏମନ୍ତ କି ଯେବେ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ମଦ୍ୟପାନିମାନଙ୍କୁ ହିଁ-ପଦାନ୍ତ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ ସର୍ଣ ବରନ୍ତି ତାହା ହେଲେ ଶୁଦ୍ଧମାନେ ନିଜ ସମାଜର ନିୟମାନୁସାରେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦେଉଥିବାର ଏ ଦେଶରେ ଦେଖାଯାଏ କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନୋକ୍ତ ଘଟକାପ୍ରକାରେ ଉଲ୍ଲ ଶ୍ରୀ ଅଜ୍ଞାନରେ ହିଁମାନେ ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ଶାନ୍ତ ନ ଥିବାରୁ ଜାଣ-ଶୁଣ୍ଠା ଦା ସତର ଦୋଳ ନାହିଁ । ଏଣୁ କିଛି ସମ୍ଭବତଃ ଯାନ କର ଜାଣ ଦେବ, ଏପରି କିଛିର ଭଲ ନୁହଇ, କେବଳ ସତେଲୀମାନ ଜଣେ ସର୍ବ୍ୟ ଦର୍ଶନ କରବାକୁ ଦେବ, ଏବଂ ଅସର୍ବୀୟଦକ୍ୟ ହିଁମୁଖାରୁ ସେହି ଦୋଷରୁ ମୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ଭଲସର୍ବଣି ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେବ । ବଦୁନାଳୀ । ଭବ ।

୧୨-୭-୧୧
ବସନ୍ତ
ଶ୍ରୀ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର (କାବ୍ୟବିସାରଦ)
ସମ୍ପାଦକ—ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରଦାସମାନ
ଦାର କରଣିଂଦପୁର

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଦାତ୍ର ପନପାନ ପତା କରଦତା	୪ ୧୯
ଶୈବ୍ୟ ବୃତ୍ତିକାସ ବାସ ବଜ୍ର	୪ ୧୯
ବାହୁ ବଦକୃଷ୍ଣ ସାନର ସାମନ୍ତସମର	୪ ୧୯
ବସନ୍ତ ବାମାନକ ଚକ୍ର	୪ ୧୯
କେତୋତ୍ତମ ପାମାୟକ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା	୪ ୧୯
ଉତ୍କଳମନ୍ଦିର ମହାଦେଈ ବାଲେଶ୍ୱର	୪ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାସ୍ତବ୍ୟତା ଚକାଳବାର ଉପାୟ ନାମକ ବକାଳା ସମ୍ପ୍ରଦୟ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କରବାନମନ୍ତେ ମାସିକ ୪ ୧୯ ଦା ଦେଖନରେ ଏବଂ ମାସ ସକାଶେ ଜଣେ ଥି-ରୁ ପ୍ରଣିତ ଏହି ଅଧିକରେ ନିୟୁତ ଦେବାର ଅବସ୍ୟତ । ଅଭବକ ଏକମୂଲ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣକ ଦୟାସାଉଅଛି ଯେ ପ୍ରାୟକାକାରମାନେ ୧୮୧୯

ସାଲ କୁଲରମାସ ତା ୧୭ ରଞ୍ଜ ପୂର୍ବରେ
ଅପଣା ଦରଞ୍ଚାସ୍ତ୍ର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଵାସରକାର-
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପଠାଇବେ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ପତ୍ରିକା-
ଭାଗରେ ଉଦ୍ଘୀର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁ ପ୍ରାର୍ଥନାକାରମାନେ
ବଜାଜା ଜାଣନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଦାବାକୁ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ
କରାଯିବ ।

ଉତ୍କଳଅନୁବାଦକଅଫିସ୍ } Sd. Chaturbhu
କଟକ } Patraik
୧୮୯୧ } Uriya Translator
to Government.

NOTICE.
ORISSA GRADUATES' AND UNDER-
GRADUATES' ASSOCIATION.

Lecturer—Dr. Ram Chandra Bose, M. A.
Subject—"Morality without religion."
Time—7 P. M., Tuesday the 7th Instant.
Place—Printing Company's Hall.
Gentlemen are respectfully invited to
attend.
Cuttack, } AKSHOY KUMAR GHOSH
The 2nd July, } Honorary Secretary.
1891.

Watches! Clocks! Time pieces!
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

ନାନାପ୍ରକାର ଘଡ଼ି ବଜ୍ର ସୁନ୍ଦରୀଠି
ଘଡ଼ିମରମତି ମରମତି ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ସ୍ଵରେ ସାମ୍ବୋଧିକାର ଦଲ୍ଲ କନୋବସ୍ତୁ ଏ
କାଗରରେ ନ ସୁଦାରୁ ଅମ୍ବେ ଘଡ଼ି ମରମତିର
କାର୍ଯ୍ୟଧାରଣ କରାଇଅଛି । ସାହାଜର ଦରକାର
ଦେବ ଶ୍ରୀଯାତ୍ରାଳାଠାରେ ଚଢ଼ୁ କଲେ ସମସ୍ତ
ଜାଣି ଶାରିବେ ।

ଘଡ଼ିର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରି ଯମାସଠାରୁ ମୁର-
ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେରେକି ଦିଆଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
ମତି ବୋଗରୁ ନିୟମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଘଡ଼ି କ
ଢ଼ଲିଲେ ସୁନବାର ରୂପେ କରାଯିବ ।

ଗାଲିଟି

ଘଡ଼ିର ତେଲନ ବେଶ, ମୁଦ, ସୁଲିଷ-
ସବୁଲନସେବୁର ଓ ଇନସେବୁରକର କମର-
ଦେବାଇ ଓଗେର ସାଜ, (ତମାର ଓ ଚିତ୍ତୁଲର
କାନାକିଧ ଅଲକାରୁଠି ରୂପା ଅବା ସୁଲାଇ;
ରୂପାର ମୁଦ ଓଗେର ଅଲକାର ସୁନାରେ)
ଲେଟି କର ଦିଆଯିବ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ପ
୧୮୯୧ }

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ବ ନ ଦା ନା ନା ଠ କ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ବିକ-
ସ୍ଵାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୦ ୯
ବାଇଅଣା ମାଟି । ମୋଫସଲ ସଦାସେ ଛାକି-
ମାସୁଲ ଟ ୦୯ ୨ ଲାଗିବ ।

ଅରସ୍ତୁର ମୂଲ୍ୟ ।

ଧୂସରସଂଗୀତ
ବା
ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ସୁଲଳିତ ଉତ୍କଳସ୍ଵର ଓ
ଅଧିକାଂଶ ବଜାଜା ଓ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀସ୍ଵରର ଅନୁ-
କରଣରେ ରଚିତ ନୂତନ ପ୍ରକାର ସଙ୍ଗୀତମାନ
ସମ୍ବନ୍ଧେ ଦୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ
ପତ୍ନୀକୟରେ ବିକସ୍ଵାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

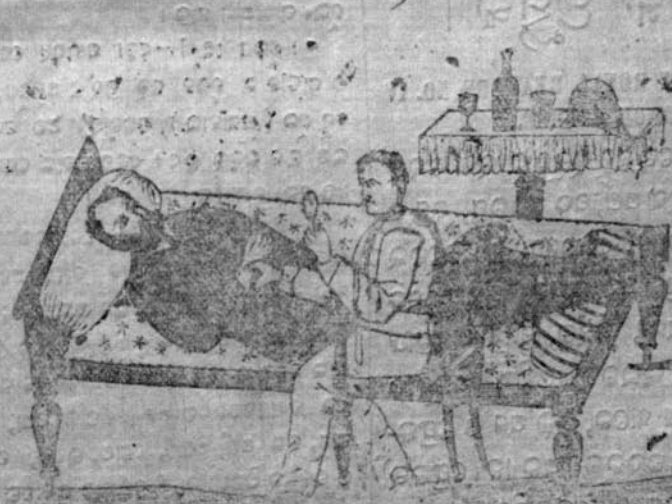
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯ ଦୁଇଅଣା ମାଟି ।
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ପ
୧୮୯୧ } ସମ୍ପାଦକ ।

ମେହରୋଗ ।

ଘୃତକାମରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଵାଳା ସକାଶର ସିଦ୍ଧି
ଉଦ୍ଦେବ । ଦୁରନ୍ତ ପ୍ରମେହରୂପ ସେହିମାନଙ୍କୁ
ଅକମଳା କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଲିକାର୍ଣି ଗୋ-
ଶକରବାସ ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
ସଦାସେ ଜାକରଲ ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯିବେ ।

ଏହି ଔଷଧ ଯଥାସ୍ଵଭାବେ ଏକପ୍ରାକ ସେବା
କଲେ ନୂତନ ସେମ ଏକ ଭାଗ ରୂପ ସମ୍ପା-
ଦିବେ ପୁସ୍ତକରେ ଅବସ୍ଥା ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଦେବା
ସେହିମାନେ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ଠା
କରୁଅର୍ଥ ଏ ଦାସ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗ-
ଭୋଇ ଜୀବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ସମ୍ବର କସ୍ତୁରୀରେ ପରାଣତ ନ ଦେଲେ ଅର୍ଥ
ସିକ କାର୍ଣି ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଲାଭ
କରି ପ୍ରସଂସାପଣମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅକମଳରେ ସୁସ୍ତକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ
କଲିକତା ଅକେରତୋଲ ନୂମର ଦକରରେ
ସ, କେ, ଗଜ ଚିଞ୍ଚାନକଠାରେ ଏକ ଚଢ଼କ
ଦରଞ୍ଚାକକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
ଏହି ଔଷଧ ବିକସ୍ଵ ଚକିତଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଞ୍ଚ-
୧୯ ୩୯ କାଠି ପୁରାଜା ଓ ଜାକକର୍ଣା ପୁଅକ

କଟକ ଉତ୍ସାର ।

ସଦର ଓ ମଫସଲକାସିମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ
ଅଜକୁ ପ୍ରାୟ ସାଞ୍ଜବର୍ଷ ଦେବ ସ୍ଵାଧିନ ଦୋର
ସୁବନୋବସ୍ତୁ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥୁ-
ରେ ନାନାବିଧ ଡାକ୍ତରୀ ଓ ଉକ୍ତସଞ୍ଜା ଔଷଧ
ବିକସ୍ଵ ହୁଅଇ । ଏଦାର୍ଜା ଅଲ୍ୟ ସାକାର
ସେହିଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ

ଅଭିଷର ଓ ବିସେଷ ସାବଧାନତା ସହଜ
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର କୃତ୍ୟ ଛଡ଼ା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପଦାୟୁ ବିକସ୍ଵ ବିକସ୍ଵ ଓ ସରବ-
ସ୍ଵ କରୁ । ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରୁ
କସ୍ଵ କର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ଚହୁଁର ଉଚିତ
କହାଇ ଦର ଉପରେ କିଣି ପଠାଇବାର ପତ୍ନ-

ଶ୍ରୀମତମନେ ଶରଦସ୍ୟ ଟ ୨। ହୁସାକରେ ବନି-
ଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ବେକଳ
ପ୍ୟାକ୍ ଓ ଡାକଖଣ୍ଡା ପଠାଇଲେ ଊଷଧ ଓ
ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଭାଲ୍ୟୁପେଇବଲ ଡାକରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଯାଇ ପାରେ । ବେଉଁ ବା ଇନ୍ଦ୍ରପିସିଏନ୍
ସହ ଗୁଣ୍ଡାକ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପ୍ପାଦକାର୍ତ୍ତ ବା
ଭୁଇସିଦିଆ ଟିକିଲ ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ
ପଞ୍ଚର ଉତ୍ତର ଦିଅଯାଏ ନାହିଁ ।

ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ସଜା ଜମିଦାର
ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କଠାରୁ ସହାୟା ରୋଗର
ଚିକିତ୍ସା ଓ ଊଷଧ ପ୍ରେରଣ କରିବାପକାରେ
ପତ୍ରାଦି ପାଇଥାନ୍ତି । ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସହାୟାଧାରଣଙ୍କ ସହାୟାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛୁ କି ସେହି-
ମାନେ ଆତ୍ମହାସ ଅଭ୍ୟସନ ଚିକିତ୍ସିତ ହେବାକୁ
ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ପାଞ୍ଜାର ଅବସ୍ଥା ଉପୁତ୍ତିର
କାରଣ, ବ୍ୟାଧି ଭୁଲଜ କି ନା, ରୋଗୀ ପୁରୁଷ
କି ସ୍ତ୍ରୀ, ରୋଗୀର ପୂର୍ବ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଚରଣ,
ବୟସ୍କମ, ଅଦାର, ବୋଧୁଗୁଣ, ଧାରୁ ପ୍ରକୃତି-
ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ବୁଝନ୍ତୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
କାହାର ସାହାଯୋଗ୍ୟ ଊଷଧ ପଠାଇବୁଁ ।
ଟିକା, କରୁଡ଼ି କି ପତ୍ରାଦି ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
ଆତ୍ମଠାରୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।
କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV
MINOR COURSE.

ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ସବୁ ଦୁରୁହ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦର
ଓଡ଼ିଆ ଓ ଇଂରାଜୀ ଅର୍ଥ, ପଦ ପରଲୟ, ବିସ୍ତୃତି
ଧାରଣ, ସିନନମସ, ଏନୁନମସ, ଗ୍ରାମାଟିକେଲି
କୋଷ୍ଠସ, ସମସ୍ତ ପଦ୍ୟଭାଗର ଅନୁସୂ ସଦ
ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଗଳ୍ପର, ସମସ୍ତ ପାଠଗ୍ରାଫ
ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲାଭନର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ
ଅର୍ଥାତ୍ ଯାଦିକଥା ମାନେ, ଇଡ଼ି ଅମ ଓ ଫ୍ରେଜ-
ମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଓ ଭଦନୁରୂପ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫ୍ରେଜର
ଓ ଇଡ଼ିଅମ୍ବର ଅର୍ଥ, କିରଦାସିବ ବ୍ୟାଖ୍ୟା,
ଅଦର୍ଶପ୍ରସ୍ତାବନୀ (ଉତ୍ତର ସହିତ) ଇତ୍ୟାଦି
ଦିଅ ଦୋରଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଳ୍ପରେ ଅନେକ
ଅନେକ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଲେଖନୀ ଗ୍ରାମାରର
ନୟମ ଓ ପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରୁ ଦୋରଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩

Ditto An Abridged Edition ୩ ୨

ପ୍ରାକୃତିକ ଭୂଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦ ୧,
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସାଧନର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦ ୨, ଫାଲ୍ଗୁକର
ମାନେ ବସ୍ତ୍ର (ସୂତର ଓ ପରଶୁକ) ଟ ୦ ୩
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକୋମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବାବୁ ରାମ-
ପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ବୋକାନରେ
ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ । ପଞ୍ଚରେ "ଲଳିତମୋହନକ ପ୍ରଣୀତ"
ବୋଲି ଲେଖିବ । ନଭୁକା ଅନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥକାରୀଙ୍କ
ପୁସ୍ତକ ଏହା ବଦଳରେ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।
ସାମ୍ୟବାଦୀ ଇନଷ୍ଟି- } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ
ଟ୍ୟୁଶନ । କଟକ । } ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଊଷଧ ।

ନମୁଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ପଦ୍ଧତି
ଊଷଧମାନ ଅସ୍ତ୍ର କଟକରେ ବକସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
୧ । ପାଉଁଶର ଚୈତ—ବହୁ ବ୍ୟବହାର କେଶରୁ
ଅଦେଶନା କର ଏହି ଊଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏହା
ବ୍ୟବହାର କଲେ, ବେଶଶୁଦ୍ଧତା, ବେଶର ଅକାଳପକ୍ୱତା,
ଅକାଳପତନ, ଏବଂ ଶିରୋପାତ୍ତା, ଶୀତ୍ଳପୂର୍ଣ୍ଣିକା ଉଦ୍ୟାଦ
ନିବାହତ, ମସ୍ତକର ବସ୍ତ୍ର ଓ ଘାଟାକରଣ ହୋଇ ଦେହ ଓ
ମସ୍ତକ ସୁଗନ୍ଧକ, ବେଶ ବର୍ଦ୍ଧିତ, ଶୋଭାପୁରୁ ଓ ସୁବାସିତ
ହୁଏ । ପ୍ରତି ଶିଶର ମୂଲ୍ୟ ବାଉଁଶମା ମାତ୍ର ।
୨ । ଚନ୍ଦ୍ର ହୃଦାଶିଳ—ନୀମ ହୃଦାଶିଳ ସତ୍ୟ ବହୁ ପ୍ର-
ୟୋଗ କାଳେ ହୃଦାଶିଳ ସହଜା ଚକ୍ରମାତ୍ର ଜଣା ଯାଏ ନାହିଁ ।
ମାତ୍ର ଏହା ଚନ୍ଦ୍ରଶକ୍ତି ପ୍ରସରେ ହୃଦାଶିଳ ବୃଦ୍ଧି ବାର୍ଦ୍ଧନ
କଲେ ଏକ ଚାହାଏ ଏବଂ ବେଶର ବେଶ କଲେ, ଚର୍ଦ୍ଧି-
ରେ ଅଧି ସହଜ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ୨୫
କର୍ଡର ବହୁ ରୋଗ ଅଦେଶ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ପ୍ରତି ଚକ୍ରମାତ୍ର
ମୂଲ୍ୟ ବାଉଁଶମା ମାତ୍ର ।
୩ । ଶୁକ୍ରହୃଦାଶିଳ—ଏହା ସହାୟକ ସେବକ କଲେ
କି ପ୍ରାଚୀନ କି ନୂତନ ସବୁ ପ୍ରକାର ଅନୁଗ୍ରହ, ପିତ୍ତଶୂଳ,
ବସ୍ତୁ ସୂଳ (ଅମାବାସ), ବନମାକ୍ ଅତି ସହଜାତାସୁଦ-
ଲକ୍ଷଣମାନ ଚକ୍ର ହୁଏ । ଏବଂ ସକାଳ ସେବକ ଊଷ-
ଧର ମୂଲ୍ୟ ବାଉଁଶମା ମାତ୍ର ଅଠ ଅଣା ।
୪ । ବୋଷ୍ଟକେତ ବସିକା—ବୋଷ୍ଟକେତ ସଦସ୍ତକାକ୍
ବେଶର ଉପୁତ୍ତି ଓ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଧାନ କାରଣ ଅଟେ । ବୋଷ୍ଟ-
ଶୁକ୍ତି ନ ହେଲେ କୌଣସି ରୋଗ ଅଦେଶ୍ୟ କିମ୍ବା କୌଣସି
ଊଷଧ ମଧ୍ୟ ବାର୍ଦ୍ଧନକାରକ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ଊଷଧ ବ୍ୟବ-
ହାର କଲେ କି ପ୍ରାଚୀନ କି ନୂତନ ସଦସ୍ତକାର ବୋଷ୍ଟକେତ
ଏବଂ ବୋଷ୍ଟକେତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାକ୍ତା ସପା, ବୋଷ୍ଟାଶ୍ରମ
ବାସ୍ତୁ, କୃମି, ଅର୍ଶ, ଅଖର୍ଣ୍ଣ, ଶୋଥ, ଉଦର, ସକୃତ, ପାଣ୍ଡ
ଓ ଚକ୍ରମାତ୍ର ଶିରୋପାତ୍ତା ଓ ପୁଣିନାକ ନିବାହତ ହୁଏ ।
ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲେଚକ । ସର୍ବପ୍ରକାର ପାଞ୍ଜାରେ
ଏମନ୍ତ କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଊଷଧ ବ୍ୟବହାରର ସତ୍ୟେ ମଧ୍ୟ
ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପସ୍ତୁତ ଅଟେ । ପୁଣି, ଅସ୍ତ୍ର, କାଳକ,
ରୁକ୍ଷ, ଶି ଓ ପୁରୁଷ ସମସ୍ତେ ଏହା ସେବନ କର ପାଉଛନ୍ତି ।
ସମ୍ପ୍ରାଦି ବାଳ ସେବକ ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଅଣା ।
୫ । ହିମସାଗର ଅଦ୍ଧ—ଏହା ସେବକ କଲେ ମଧ୍ୟ-
ଲେଶ୍ୟା ବା ବୃଦ୍ଧିର ଚକ୍ରମାତ୍ର ଚକ୍ର, ସର୍ବ ପ୍ରକାର
ପାଳିକ୍ତ, ପୁରୁଷ, ବସନ ଓ ଏକ କୃତ, ପ୍ରାଚୀ ସକୃତ,
ଅଖର୍ଣ୍ଣ, ଅରୁଚି, ଶୀତା, ଉତ୍ତୁଗ୍ରତା, ଅନୁପିତ୍ତ କୋଷ୍ଠ,

ଶାଗର ଓ ମାନସିକ ଅବସରତା ଉଦ୍ୟାଦ ଚନ୍ଦ୍ରରୁ ହୁଏ
ଏବଂ ଦେହ, ପରସ୍ତକ ହୋଇ ରକ୍ତ ସମାଧିତ ହୁଏ ।
ଏକ ପକ୍ଷକାଳ ସେବକ ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ବାଉଁଶମା
ଅଠ ଅଣା ।

୬ । ଶୋଣିତସହୀବନ (ସାଲସା)—ଶୋଣିତ ମାନବ-
ଦେହର ପ୍ରଧାନ ଉପାଦାନ ଅଟେ । ଏହା ପରସ୍ତକ ଥିଲେ କୌ-
ଣସି ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିର ଉପୁତ୍ତି ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ
ଶୋଣିତ ସାମାନ୍ୟ ମାନ ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ଚର୍ଦ୍ଧିର ଉପେକ୍ଷଣ
ଅବରତ ବାବହୁ ରକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ବାଳା ପ୍ରକାର ବସନ
ବ୍ୟାଧିର ଉପୁତ୍ତି ହୁଏ । ଅନୁପିତ୍ତ ଅଦାର, ଦୃଢ଼ାଦ ଅଦ-
ରକ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରକ ଓ ମାନସିକ ପଦ୍ଧତ, ବୃଦ୍ଧିର ଚକ୍ରମାତ୍ର
ପାଉଁଶର ବସନୋଷ, ପ୍ରତ୍ୟେକ, ଉଦ୍ୟାଦ ଉଦ୍ୟାଦ ହେତୁ
ଅଦରକ ରକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଉଦ୍ୟାଦ ଏବଂ ନାନାପ୍ରକାର
ଶତ, ବର୍ଣ୍ଣପା, ବାହୁ, ଦଣ୍ଡ, ଶକ୍ତିକେତା, ନେତ୍ର ଓ
ନାସିକା ରୋଗ ଶାଗର ଓ ମାନସିକ ଅବସରତା ଉଦ୍ୟାଦ
ସେବ ଓ ଲକ୍ଷଣମାନ କାଠ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଅଦର୍ଶ୍ୟ
କର ହୁଏ । ଏହୁ ପୁଣି ବ୍ୟବହାର କଲେ ଚର୍ଦ୍ଧିର ଉପ-
ପ୍ରମାଣ । ଉଦ୍ୟାଦ ହୋଇ ମାନବଦେହ ନିଶ୍ଚଳ
ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଶୋଣିତ ହୁଏ । ସୁସ୍ତରାଦରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଧି-
ଶମସ୍ତେ ଏହା ଉପଯୋଗୀ । ନାନାପ୍ରକାର ଚର୍ଦ୍ଧିକେତ,
ବାହୁ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଶିତାଦ ଏହା ସେବନେ ଅଦେଶ୍ୟ ହୁଏ ।
କାଳ ସେବକ ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ବାଉଁଶମା ଅଠ ଅଣା ।

ବାଲୁକାକ, } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
କଟକ } V. L. M. S.
ଊଷଧପତ୍ରାଦି ।

ଅନୁବେଦୋକ୍ତ ନୂତନ

ବାଲିକାକ, କଟକ ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଊଷଧ-
ମାନ ଅକୃତ୍ରିମ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରସଙ୍ଗତମତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇ ସୂତର ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି
ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦରଦ୍ରମାନକୁ ବିକା ମୂଲ୍ୟରେ
ମଧ୍ୟ ଦିଅ ଯାଉଅଛି । ସେହିମାନେ ଚିକିତ୍ସିତ
ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରବେ ସହ ପୁସ୍ତକ ସେମା-
ନକର ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ବୃଦ୍ଧ-
ଶାସ୍ତ୍ରମାନେ ସହାୟା ରୋଗର ବୁଝନ୍ତୁ ଜଣା
ଲିଲେ ବ୍ୟବହାର କର ସହିତ ଉପସ୍ତୁତ ଊଷଧ
ପାଇବେ ।

ଆତ୍ମର ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଊଷଧର ଗୁଣ ଫଳ
କରିବାକୁ ସହାୟାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ।
ଶ୍ରୀ ଶରୀର ଶିଖାଠା ।

ହୁଏ ଏହି ଉତ୍କଳପଞ୍ଚାମା ସହର କଟକ ପରଦାକଳାରେ ପଞ୍ଚକ
ପ୍ରଣୟନୀୟକ ସହାୟାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଉତ୍କଳ ବିକାଶ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୨୨୭ ଟ
୨୨୮ ଟ

ଦା ୧୧ ରତ ମାତ୍ର ନୂତନ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା । ଦୃ। ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୩୮ ମସିହା ୧୨୧୮ ସାଲ ପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା
ପଞ୍ଚାଦେଶ୍ୟ ୫ ୧୧

ଦ୍ଵାରତ ବର୍ଷାପୂ ଦର୍ଶନୀୟ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୯୨୦ ସାଲର ଅ ୪୫ ରଜ
କମ୍ପାଗର ସନ ୧୯୧୦ ସାଲର ଅଗ୍ରସ୍ତ ମାସ
ତା ୧ ରଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସମସ୍ତ ଅ ୨୨୩ ଦାସ
ସମୋକ ଦୋଇଅଛି । ଦାସରୁ ମିଶି ଏକକେ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଶୁଣା ଦୋଇ କଟକ ପ୍ରତିକଳ-
ମାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକଗୁଣ୍ଠ ୪ ୧ ଓ ଦ୍ଵାଦଶଗୁଣ୍ଠ ୫ ୦୯
ଅଳ୍ପସଂଖ୍ୟା ଶୁଣା ହୋଇଅଛି । ସାଦାକର
ପ୍ରୟୋଜନ ଶୀଘ୍ର କରବେ ।

ମଣିପୁରର ଦଶପ୍ରାପ୍ତ ମହାରାଜା ଓ ସୁବର୍ଣ୍ଣ-
ଜଙ୍କ ଅପର ଦଶପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଣ ବରକାକାରଣ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବଦର୍ଶମେଘ କଲରମାସ ତା ୧୦ ରଜ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଏ ସମୟରେ
ଦେଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତର ଦୋଇ ନ ପାଇବାର ଅବେ-
ଦନ ଦେବାରୁ ତଳରମାସ ଶେଷ ଚାରିଜ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିସ୍ତାକ ଦୟାଯାଇ ଅଛି ।

ମାନସକ ସକଥାକର ଦେବେନ ପ୍ରଦେଶ-
ରେ ଅନୁକମ୍ପା ଦିଅଅଛି । ଉତ୍ତର ଅକଟରେ
୨୦୦୦ ଲୋକ ସାଦାସ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରତିଶା-
ଳିତ ହେଉଅଛନ୍ତି ଓ ୧୫୦୦ କର ଅନୁଭବ-

ରେ ଖାଉଅଛନ୍ତି । ତଦନୁସାରେ ଜା ୩୦୦ ଟ
ସାଦାସ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଓ କ ୨୦୦ ଟ ଅନୁଭବ-
ରେ ପ୍ରତିଶାଳିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟସ୍ତ୍ରା-
ନରେ କ ୧୨୦୦ ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଦାସ୍ୟ-
ପାଉଅଛନ୍ତି । ଅନୁକମ୍ପା ଛିଡ଼ା ଜଳବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟ
ବାଧୁଅଛି । ତରଳ ଅଗ୍ରବେ ପଶୁମାନେ କଷ୍ଟ
ଲଭୁଅଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ସମଗ୍ର ଦସ୍ତ ପୁଣି ଗର ସୋମ-
ବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଏକ ବକ୍ରତା ପ୍ରଦାନ
କରିଥିଲେ ଏବ ଏକକ ସଂଗ୍ରହର ଗ୍ରାମ ଅମ୍-
ମାନଙ୍କର ଜକ ଶାୟଳି ଗସ୍ତ ସାଦେବ ପ୍ରଦେଶ
କରି ନଗରବାସିଙ୍କୁ ବଡ଼ ଆତ୍ୟାୟିକ କରିଥିଲେ
ପୁରୀଦଳଠାରୁ ଏହନ ଅନ୍ତର ଅଧକ ଲୋକେ
ବକ୍ରତା ଶୁଣିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଥିଲେ ଏକକ ବକ୍ରତା ସୂଖ୍ୟାକର ସଥେଷ୍ଟ ପର-
ତସ୍ତ ଅଟଇ । ଏହନ ବକ୍ରତାର ବିଷୟ ଥିଲ
“ଧର୍ମବିଘ୍ନାନ ମାଳ” ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥରେ
ଉଦ୍ଧର ବିଶାସ ବିଘ୍ନାନ ଧର୍ମ ବୋଲିଯାଇ ପାରେ
ସେ ଏହି କଥା ପ୍ରତିପଦକଲେ ସେ ସମସ୍ତ ମାଳ
କା ଧର୍ମର ମୂଳ ଉଦ୍ଧର । ଉଦ୍ଧରକ୍ରତା ଧର୍ମ
ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବ ସେ ଧର୍ମ ଜାବତ ରହି ନ
ପାରେ ।

ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ପାଠକଙ୍କୁ କ ଗରବର୍ଷ
ଉତ୍କଳବର୍ଷର ପଥରକୋଇଲଖଣିମାନଙ୍କରୁ

୨ କୋଟି ମଦଣ କୋଇଲ ଅମଦାନ ଦୋଇ-
ଥିଲ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଏକା ବଜାଦେଶର ଉତ୍ତର
୪ କୋଟି ମଦଣରୁ ଅଧକ ଅଟଇ । ପଞ୍ଚାବ ଓ
ଆଗାମର ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ଅନେକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ-
ଅଛି, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉତ୍ତର ପମାନଭାବରେ ଶର
ଦେବେବର୍ଷରୁ ଦେଉଥିଲେଦେ ବଜାଳା ନାଗ-
ପୁରରେଲ ପିଟିବାକୁ ନକଟ ଓ ବିବସ୍ୟରରେ
ବୃଦ୍ଧି ଦେବାର ଲକ୍ଷଣ ଜଣା ଯାଉଅଛି । ସମ୍ବଲ-
ପୁର ଲକ୍ଷଣରେ ଇବନଦାର ଶଙ୍ଖ ନର୍ମଣ ସମୟରେ
ସେହି କୋଇଲଖଣି ଆବଶ୍ୟକ ଦୋଇଅଛି
ଚହିର ପଞ୍ଚାସା ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଦୋଇ-
ଅଛି । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ଏ ଖଣି ସମ୍ପାଦେଶା
ଉତ୍କଳୁ ଥିବାର ଅନୁମାନ ଦୁଅଇ ଓଡ଼ିଶା ରେଲ-
ପ୍ରତି ସେ ବିଶେଷ ସାଦାସ୍ୟ କରିବ ।

ଦୁଇପତ୍ରରଜନିଦାଞ୍ଚ ବିକ୍ରୟ ଦେବା କଥା
ପ୍ରକାଶ କରି ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଓଡ଼ିଶା ଏହିମନ୍ତବ୍ୟ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ ଉତ୍କଳମିଦାଞ୍ଚ ବଜାଳାବକାଳୁ
ବାହାର ପିବାରୁ ଅନୁମାନେ ଓ ସମ୍ବାଦବାହିକା
ଦୁଃଖପ୍ରକାଶ କରଅଛି “କିନ୍ତୁ ଅବଦେଶନାରେ
ରୁଗ୍ରସ୍ତ ଦୋଇ ଜଣେ ଜନିଦାର ଯେ ପିତୃକ
ସମ୍ପର୍କ ଦସର ବର୍ଷରେ ଏଥିପାଇଁ କେହି ଦୁଃ-
ଖିତ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଉ ନାହିଁ” । ବଡ଼ଦୁଃଖ-
ସ୍ତରେ ଶେଷଦୁଃଖ ଲୁଚିଯାଏ ସଦଯୋବା
ଏକଥା ବିଶ୍ଵର କରିଥିଲେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଦୁଃ
ଧର ନ ଥାନ୍ତେ । ଅହି ସେ ଅବଦେଶନାପୂର୍ବକ

ସଦାଶ୍ରମ ଦୋଳଅଳ୍ପ ଚାହାଣୀ ସମାପୋଗୀ
 ଭବିଷ୍ୟେ ଦେବାରୁ ଚାହାଣୀର ମନ ବଡ଼କୋମଳ
 ବୋଲିପାଇପାରେ ମାତ୍ର ଜଣେ ପାରସାମାଜି-
 କ୍ଷିପ୍ରତର ବହିଷ୍କରଣ କି ଯାହାର ଆତ୍ମ ୫୧୯-
 କା ଓ ଶକ୍ତି ୫୨୦୯ କା ଚାହାଣୀ ବାହାରି
 ଭବିଷ୍ୟ ନୁହଇ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନ ଅପଣାପାଇଁ
 ଭବିଷ୍ୟ ନୁହେଁ ପରର ସଦାନୁଭୂତି ଅପା କର
 ନି ପାରେ ।

ଜଣେ ପଠପଞ୍ଚେଇକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏଠା
 ପଲଟନ ଏଲକାରେ ଯେଉଁ କାଞ୍ଚିଦାଉସ ଅଛି
 ତହିଁର ଇକସଦରକୁ ପଲଟନ ସାହେବ
 ଅଧିକାର ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ପଲଟନ ସୀମା ମଧ୍ୟ-
 ରେ ବୁଲି ପଶୁଦେଖିଲେ ସେ ଅପେ ଧର-
 ନେଇ କାଞ୍ଚିଦାଉସରେ ପକାଇବ ଏଥକୁ
 ଇକସଦର ଅପଣା ଲକ୍ଷଣରେ ଠିକା ମନସ୍ୟ
 ନିସ୍ତୁର କରି ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ନଦୀକୁଳ ଓ
 ତରଫ ପଡ଼ିପାରେ ତରୁଥିବା ପଶୁମାନଙ୍କୁ ସଜ୍ଜକ
 ଉପରକୁ ଅଡ଼ାଇଅଣି ସେଠାରୁ ବୁଲିପଶୁ
 ବୋଲି ଧର କାଞ୍ଚିଦାଉସରେ ପକାଇ ଦେଉ-
 ଅଛି । ଏଥିପାଇଁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ମୋକଦମା
 ଫରୁକଦାସରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଇଅଛି ଏବଂ
 ପଲଟନ ଏଲକାରେ ବାସ କରବା ଲୋକଙ୍କର
 ଭ୍ରାଣ ଦୁଃଖ ହୋଇଅଛି । ମୋକଦମାର ଫଳ
 ଅନୁମୋଦନେ ଅବଗତ ହୋଇ ନାହିଁ । ସଫଳ
 ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ମୋକଦମା
 କରବା ସଫଳକଥା ନୁହଇ । ଅଦୌ କାଞ୍ଚି-
 ଦାଉସ ରକ୍ତବଦେନା ଅନର୍ଥର ମୂଳ ଅଟଇ ।
 ତହିଁ ଉପରେ ଇକସଦରକୁ ଏପରି ଅଧିକାର
 ଦେବା ଅତ୍ୟୁତ ଅନୁଷ୍ଠାନକ । ଅନୁମୋଦନେ
 ଅଣା କରୁଁ ପଲଟନରୁ ସରଦାର ସାହେବ
 ତାହାଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକାରର ଅନୁଷ୍ଠାନର
 ଅନୁଭବ କରି ତାହା ରହିତ କରିବାହାର
 ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟବାଦର ଭାବନା ଦେବେ ।

ବୁଝାଯାଇରୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣସାବ କୌଥୁସା ଲେଖି
 ପଠାଇଅଛନ୍ତି କି ଲବ ଆଗାଧିମାସ ତା ୨-
 ରଖରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରାମର ଭବିଷ୍ୟତ ତରୁର୍ଥବର୍ଷରେ
 ପଦାର୍ଥର କରତାରୁ ଉତ୍ପତ୍ତନରେ ଲଗର-
 ଗର୍ଭର ବ୍ରାହ୍ମଣଭୋକ ପ୍ରସାଦ ସେବା ଲଭ୍ୟାଦ
 ସଦାର୍ଥ୍ୟମାନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ପ୍ରାମ
 ଅବଗତକୁ ଦୃଶ୍ୟପ୍ରମରେ ମନ ହୋଇଥିଲେ ।
 ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରସାଦେ ଲ ବନୋବିଷ୍ଣୁ

ସେଠାରେ ସମାଭେଦ ଅଧିକ ଦେବ ଏକଥା
 ସମସ୍ତଙ୍କ ଜଣାଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହାହାର ସରୁର
 ଚାର୍ଯ୍ୟର ପରୁତପ୍ତ ଦିନକାର କଥା ନାହିଁ ।
 ସଭାଟି ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ କେତେଥର ବସିଥିଲ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିକେଶନରେ କେତେ ସତ୍ୟ ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ସତ୍ୟସଖ୍ୟା ପୂଜକର୍ଷିଠାରୁ
 କି ପ୍ରମୋଦନରେ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି, କି କି ବର୍ଷ-
 ଯୁର ଜଣା ଏବଂ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲ ଏବଂ
 ନିୟୁତର ସତ୍ୟଙ୍କ ଛତ୍ରା ଅଧିକ କେତେ ଗ୍ରାମବାସୀ
 ପୁସ୍ତକ ପାଠ ବା ବକ୍ତୃତା ଶୁଣିବକୁ ଉପସ୍ଥିତ
 ହେଉଥିଲେ ଏସବୁ ବର୍ଷଯୁର ସଂକ୍ଷେପ ବଦ-
 ରଣ ପ୍ରକାଶ ହେଲେ ସଭାହାର କି ପରମାଣ
 ହୁଇସାଧନ ହେଉଅଛି ତାହା ସବ୍ୟସାଧାରଣ
 ଜାଣିପାରିବେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟଗ୍ରାମର
 ଲୋକମାନେ ଏପ୍ରକାର ସଭା ଶୁଣନ ବର୍ଷଯୁରେ
 ଉତ୍ସାହ ଦେବେ । ଏ ସଭାଟି ଯେପ୍ରକାରେ ଭିନ୍ନ-
 ବର୍ଷ ସ୍ଥିର ରହିଅଛି ସେପ୍ରକାରେ ଅବଶ୍ୟ ଅନୁମାନ
 କରିବାକୁ ଦେବ ସେ ଏହାପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର
 ଅଗ୍ରହ ଅଛି ଏବଂ କିଛି ଉପକାର ଦେଉଅଛି ।
 କିନ୍ତୁ ଭବିଷ୍ୟତର ଏଥିର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବା
 ବାଞ୍ଛନାୟ ଏବଂ ତହିଁର ପରମାଣ ଜାଣିବା ଅପା-
 ରେ ଅନୁମୋଦନେ ଉପରଲିଖିତ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
 ଜଳୁ ନୁହୁବା ସରୁର ଟେକି ଲଜା କରବା
 ଉଦ୍ଦେଶରେ ନୁହଇ ।

ଏଠା ମେଡ଼ିକେଲ ସ୍କୁଲସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗତମାସ
 ତା ୧୩ ରଖର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ
 ଇଂରାଜୀ ପ୍ରେସ୍‌ରପକ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ।
 ତହିଁରେ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା-
 ବର୍ଷଯୁରେ କେତେକ ଅସୁବିଧା ମଧ୍ୟରେ କେହି
 ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବେଶ ଉପରେ ଛିଡ଼ାକର-
 ବାହାର ଯାହା ଦଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତୁ ଏ ପ୍ରଥା ଅନ୍ୟାୟ
 ବୋଲି ଲେଖିଥିଲେ ଏବଂ ଅଣା କରୁଥିଲେ
 ଯେ ସୁଲର ଅଧିକ ଏ ଦଣ୍ଡ ରହିତ କରିବେ ।
 ଏ ପ୍ରତି ଅଧିକ ମହାଶୟଙ୍କ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାରେ ଅଧି-
 ବାରୁ ସେ ତହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ
 ହେଲେ । ଏଥକୁ ଅନୁଲ୍ୟ ଦାଉ ନାମକ ଜଣେ
 ଶ୍ରଦ୍ଧା ଏପ୍ରକାର ଦଣ୍ଡାଣ୍ଡି ଅରେ ଅଉ ଭଲତରଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହେଉ ପାଇଥିବା ଏବଂ ତାହା ନିତାନ୍ତ
 ଲକ୍ଷକର ଥିବା ଦେଉ ଅପରି କରୁଥିବାକୁ
 ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟ ତାହାକୁ ଜାଣିବୁ ବାହାର
 କର ଦେବା ଓ ସେ କାଳୀ ଘରକୁ ଯାଇଥିବା
 ଲଭ୍ୟାଦ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର ଅଧି-

ଷକଠାରେ ଦେଲ । ଅଧିକାର ଉଦ୍ଦେଶରେ
 ଅନୁଲ୍ୟବାହିର ଗୁହାର ମିଥ୍ୟା ଥିବା ଏବଂ
 ସେ କେବଳ ଶିକ୍ଷକ ଚୂନାମ ରଖାଇବା ଏବଂ
 ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାଳ କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସେପ୍ର-
 କାର ଗୁହାର କରୁଥିବାର ଜଣା ଯିବାରୁ ଅଧିକ
 ମହାଶୟ ଅନୁଲ୍ୟକୁ ସୁଲରୁ ବାହାର କରି
 ଦେଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ନିବାସନ ଦଣ୍ଡ-
 ବରୁଦିରେ ଅନୁଲ୍ୟବାହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କମିଶନର
 ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଅବେଦନପତ୍ର-
 ଦ୍ୱାରା ଅପଣାର ଦୁଃଖ ଜଣାଇ ପ୍ରକାଶର
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛି ଏବଂ ତହିଁର ପ୍ରତିକ୍ରିୟ ଅନୁ-
 ମାନକ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଦୃଢ଼ଭାବରେ କହି-
 ଅଛି କି ସେ ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା ଅଧିକାରୁ ଜଣାଇ
 ଥିଲ ଅଦୌ ମିଥ୍ୟା କହି ନାହିଁ ଏବଂ ସତ୍ୟଟି
 କି ସୁଲସମ୍ପର୍କୀୟ କୌଣସିବ୍ୟକ୍ତି ଏ ଘଟଣା
 ଦେଖିଥିବାର କହି ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେ ସେ ସମସ୍ତ
 ବାହାରଲୋକଙ୍କର ଲିଖିତ ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଇ
 ଅଛି ତହିଁରୁ ଏ ଗୁହାର ନିତାନ୍ତ ଅନୁଲକ
 ଥିବାର ଜଣା ଯାଉ ନାହିଁ । ପଠାସମୟରେ
 ଶିକ୍ଷକର ଉଚ୍ଚତରତମ ପ୍ରମାଣ ଉପନୀତକ ଛତ୍ରା
 ଅଉ ବାହାଦୁରୀ ଦୋଇ ଜ ପାରେ ଏବଂ
 ଶ୍ରୀମୋଦନେ କୌଣସି ସମୟରେ ଶିକ୍ଷକ ସପ-
 ଷରେ କେବଳ ଅସାଧାରଣ ନୁହଇ । ପଲଟନ
 ଯେପ୍ରକାରେ ସୁଲସମ୍ପର୍କୀ ଓ ବାହାରଲୋକଙ୍କ
 ସାକ୍ଷ୍ୟ ଭିନ୍ନତାହାର ଦେବେ ଯେପ୍ରକାରେ ସନେଦ
 ଜାତ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହଇ ଏବଂ ଏ ସନେ-
 ଦର ଫଳ ଅଭିପ୍ରାୟ ବ୍ୟକ୍ତି ସାକ୍ଷ୍ୟର
 ଉପତ । ଅନୁମାନକର ଦୃଢ଼ଭାବ ସେ
 ଅନୁଲକର ନିରପେକ୍ଷ ଓ କରୁଥିବା କମି-
 ଠର ସାହେବ ଏ ଦଣ୍ଡକୁ ବାଲିରୂପେ ପଦେଇ
 କରି ବହିତ ପ୍ରକାଶର ପ୍ରକାଶ କରିବେ । ଅଧି-
 ରଣ ଅଧିକା ଦର୍ଶାବଶତଃ କେହି ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷକ-
 କାମରେ ଏପରି ମିଥ୍ୟା ଗୁହାର ରଚନା କରବ
 ଏହା ମନକୁ ଅସ୍ତ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେବେ ପ୍ରମାଣ-
 ଦ୍ୱାରା ତାହା ନିଶ୍ଚୟ ଜଣାଯାଏ ତେବେ ମଧ୍ୟ
 ଏପରି ଗୁରୁତ୍ୱ ଏକାବେଳେ ଦେବା ଅନୁ-
 ମାନକ ବିବେଚନାରେ ଉତ୍ତର ନୁହଇ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଉଚ୍ଚତ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶରେ ଦଣ୍ଡ ଦେବା
 ଅବଶ୍ୟକ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ବାହାର କରି ଦେଲେ
 ଅଉ ଭଲ କରିବାର ଉପାୟ ରହିବ ନାହିଁ ।
 ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷକର ଶାସିତ ଦେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
 ଦୃଷ୍ଟି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାହିଁ ସେହି ଏକା ବାସନ-
 ଦଣ୍ଡର ଯୋଗ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ସମୟର ମମାର

ଯୋଗ୍ୟ ଓ ସମାଜ କଲେ ସମାଜ ମଦତ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେବା କୁଅର ନାହିଁ । ବଡ଼ଦୁଃଖର ବସୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ବସ୍ତୁର ଅଧିକ ପରିଚାଳନା ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷ ରେକର୍ଡ଼ିଆ କଲେଜରୁ ଲିଡ଼ିଆ ଶ୍ରଦ୍ଧା ବିଭାଗର ଦୋଇ ଥିଲେ ଏବର୍ଷ ମଡ଼କଲ ସ୍କୁଲରେ ପୁଣି ସେହିପରି ଘଟଣା ହେଲା । ଏଥିରୁ ଦୋଷ ଦେଖିଅଛୁ ଯେମନ୍ତ ଯଥାସ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଅଧିକ ସହିଷ୍ଣୁତା ଓ ମାଗଣାମାନ ଉଣା ଦୋଇ ଅସୁଅଛି ।

ବିଲ୍‌ଭରେ ମଣିଷୁରଚର୍ଚ୍ଚା ।

ବିଲ୍‌ଭର ଭାରସମାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପୁରୁଷେନ ଶାନ୍ତିପୁମେଶ୍ଵରଭରେ ଗୁଣ ଶିଳଦୋଇ ଓ ସେଠା ସମାଦପତ୍ର ମାତ୍ରର ବନେଷ ଅନୋଳନ ଲାଗିଅଛି । ବଡ଼ ସଦକାଣ୍ଡ ସରଜନ ରକ୍ଷା ମିନେଷକ ପକ୍ଷ ସମର୍ଥନ କରି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିକଲେ କି "ସୁବର୍ଣ୍ଣକ କୁଜା, ଚତୁର ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ହୃଦେରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ ତାର ଅନୁପସ୍ତୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦାକ ଶେଷା ମୂର୍ଖ ବା

ଅବୋଧଲେକ ଉପରେ ସୁକ୍ୟରୁର ଅର୍ପଣ କରଣା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ ନିରାପଦ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠତର ମନେ କରନ୍ତି ।" ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭୂତପୁତ୍ର ର ଜେନରଲ ଲର୍ଡ଼ରୂପନ ସାଦେବ ପା- ଠାରୁ ବଡ଼ ସଭାରେ ଏହି ବାକ୍ୟର ମାର ପ୍ରତିବାଦ କରି କହିଲେ କି ଦେଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ସମସ୍ତ ମୂର୍ଖଲେକକହାରୀ ଗଣିତ ଦେଉ । ଏକ ବୃଦ୍ଧିମାନ ସ୍ଵଜାମାନେ ବାହାର ଯାଉନ୍ତୁ ଭାରତଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟକର ଏପରି ଉଚ୍ଚା କଦାଚ ଦୋଇ ନ ପାରେ । ବାସ୍ତବରେ ସଦକାଣ୍ଡ ସତକ ଭାରତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟକର ଯେପରି ଅଭି- ପ୍ରାୟ ବ୍ୟକ୍ତିକଲେ ତାହା ଯଥାର୍ଥ ଦେଲେ ନିତାନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ । ଅତର ଯେ ପୁଲେ ସଦ- ମାଣ ସତକକପର ଉଚ୍ଚପଦସ୍ତ୍ର ବର୍ମସୁତ୍ର ଏପରି ଦୁଃଖିନ୍ତୁ ସେ ପୁଲେ ତାହା ଅପଥାର୍ଥ ବୋଲି କହିବ ? ଏକଥା ଶୁଣି ଲେକନ ମନରେ ଯାଉଣା ଦୋଇଗାରେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ ପ୍ରକାରେ ଯାହା ବୋଲନ୍ତୁ ଶୁଭକେ ତାହା- କର ଅନୁପର ଲଜା ଏହି ଯେ ଦେଶୀୟ ସ୍ଵଜା- ଯାଏ ଦେଲେ ହଲ ନାଗଣା ତାହାକ

ଯେମନ୍ତ ଉଚ୍ଚା କେମନ୍ତ ବାଟରେ ଚଳାଇ ପା- ରବେ । ଦେଶୀୟ ସ୍ଵଜାମାନେ ଚତୁର ଦେଲେ ସେପରି ଦୋଇ ପାଇବ ନାହିଁ ।

ସଦକାଣ୍ଡକ କଥା ଜାତାନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାୟ ଏକ ଗର୍ଭରେ ଅନର୍ଥ ଉଠିବାର ଦେଖି ଉଚ୍ଚ- ପତକ ଲର୍ଡ଼ି ଉପ ସଭାରେ କହିଲେ କି "ସୁବ- ଗଳ ସମ୍ଭରେ କି କରବାକୁ ଦେବ କହି ନ ପାରୁଁ ମାତ୍ର ଲର୍ଡ଼ି ଲନସତାଭୁନ ଯେ ଦୟା ଓ ନ୍ୟାୟପରତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାବେ କହିଁରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେନାପତି ଗୁଣ- ଦୋଷ । ଯଦ୍ୟପି ଭୂତପୁତ୍ର ମନାସଜା ବ୍ୟକ୍ତି- ଚ୍ୟାମନ କର ନଥାନ୍ତେ ତଦେବେନିତ୍ୟ ପତାଇ ତାହାକୁ ପୁନଃବାର ସୁକ୍ୟିଦାସନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରି ଯାଇ ଆନ୍ତା । ସୁବର୍ଣ୍ଣକ କୁଜା ପୁରୁଷ ଏ ବାରିଶ ତାହାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ଦଣ୍ଡ ଦୟା ଯାନ୍ତା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ କିଦୋଷ ଏହି ନିମିତ୍ତ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ହୁଅନ୍ତେ । କୁଜାଲେକକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ କରବେ ଭାରତର ସୁକ୍ୟବର୍ଣ୍ଣକର ଏପରି କଥା ମନେ କରନ୍ତା ଉଚ୍ଚତ ନୁହଇ । ଉଚ୍ଚତବର୍ଣ୍ଣ କମ୍ପା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଏହି ଦୁର୍ଗାଣ୍ଡ ପ୍ରଶ୍ଵୟ ପାଇବ ନାହିଁ । ଭାରତ- ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟ କୁଜା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକୁପଳ ଲେକକୁ ଚିତ୍କାଳ ସମାଦର କରିବେ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଗଳକାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ର କରବେ । ସୁବର୍ଣ୍ଣକକୁ ଚରବାରକୁ ଚକାଇ ଅଣି ବଳି କରବାର ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲ ତାହାକୁ ଅମ୍ଭେ ନିଶ୍ଚୟ ଗାନ୍ଧିକତା ବୋଲି ନ ପାରୁଁ ମାତ୍ର ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅମ୍ଭେ ଉଚ୍ଚତ ମନେ କରୁଁ ନା । ଗବ- ଶ୍ଵିରଜେନରଲ ଏକାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଦାୟି ନୁ- ହନ୍ତି । ଏପରି କେହି କରବ ବୋଲି ସେ ଜାଣି ନ ଥିଲେ ।"

ଭାରତ ସତକ ଓ ତାହାକ ସଦକାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଦୁଇ ଅଭିମୁ ଦେବା କୌତୁକର ବସୟ ଅଛି ଏକ ଏହି କଥା ଗୋନ ସମାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ନାନାକଥା ବାହାରୁଅଛି ଏକ ସମସ୍ତେ ସଦକାଣ୍ଡକର ନିନା କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଣା କରୁଁ କି ପ୍ରଧାନ ସତକ ଯାହା ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ ତାହାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟକର ଯଥାର୍ଥ ସଜ- ପ୍ରାୟ ବୋଲି ଦେଶୀୟ ସ୍ଵଜା ଓ ସରଦାରମାନେ ବୁଝିବେ ସରଜନ ଗର୍ଭୁଳ କଥାରେ ଦେହ ଅପ୍ପା କରବେ ନାହିଁ । ମଣିଷୁର ଘଟଣା ସମ୍ପ- କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ୍ଟକର ଅନେକ ଭ୍ରମ ହୋଇ ଅଛି । ତାହା ସବୁ ଗୋଡ଼ାମବାକୁ କସ୍ତ ଦୋଇ

ସେ ଅବର୍ଣ୍ଣିତ ରାବରେ ଉଚ୍ଚତୁଷ କହିଦେଇ- ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ଅତଏବ ତା ଅପ୍ପା କର- ବାର ନୁହଇ ।

ପ୍ରାଚୀନ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ସତ୍ୟତା ।

ଏହିବସୟରେ କଲକତାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ତାନ୍ତ୍ରିକ ବିମତନୁବ୍ୟ-ଏକ, ଏ, ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ଗତ ଶୁକ୍ରବାର ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ପ୍ରିଂଂ ଉଜ୍ଞା- ନିକ ବୋଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରଥିଲେ । ବକ୍ତୃକ ନାମ ଏଠା ଶିକ୍ଷିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅନେକଙ୍କୁ ଜଣାଥିବାରୁ ବକ୍ତୃତା ଶୁଣିବାହା- ରଣ ଏତେଲେକ ଅସିଥିଲେ ଯେ ସତ୍ତ- ପୁଲି ପୁଣି ଦୋଇଥିବାରୁ କେହି ଦୁଃଖ- ଦୋଇ ଫେରସିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦୋଇଥିଲେ । ସଭାପତି ବାବୁ ମଧୁସୂଦନକନ୍ୟା ବକ୍ତୃକର ଶୁଣି ପ୍ରଶଂସା କରି କହଲେ କି ତାକୁର ମହାମୟକ ନିବାସ କୋଲିରେ କିନ୍ତୁ ସେ ଲଜସେପ ଓ ଅଧେରକା ଭ୍ରମଣ କରି ସେ- ସବୁ ରକ୍ତ୍ୟର ଅନପ୍ପା ଆଗୁର ବ୍ୟବହାରକ ଉତ୍ତମରୂପେ ଅବଗତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ସେ- ସବୁର ବିଲମନ ନିରାପେକ୍ଷ ଭାବରେ ଚନ୍ଦ୍ରା କରଅଛନ୍ତି । ସତ୍ୟତା ବିପ୍ରାଚାର ଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଅଛି ଏଥିର ବିବରଣ ସେ ବିତମଗରୂପେ କହିବାକୁ ସମର୍ଥ ଏହିକଥା କହି ସଭାପତି ଅନୁଭବ୍ୟ କରିବାବେ- ତାକୁର ମହାଶୟ ଦୟାସୁମାନ ଦୋଇ ଏକ ଘଣ୍ଟାକାଳ ବଡ଼ ସରସ ଓ ବଶୁକ ଇଂରଜା- ଗୁଣାରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବସୟରେ ବକ୍ତୃତା କଲେ । ଏହାବର ପୁର ଯେମନ୍ତ କହିବାର ଛଟା ତେ- ମନ୍ତ । କଥାସୂଚକ ଏମନ୍ତ ସତେଜ ଓ ସ୍ଵସ୍ଥ କହୁଥିଲେ ଯେ ସଭା ଘରମଧ୍ୟରେ ଥିବାଲେ- ବକ୍ତୃ କଥା ଭେଣିତ ଥାଉ ଦାଣ୍ଡରେ ଛିଡ଼ା- ଦେବା ଲେକେ ମଧ୍ୟ ଶୁଣିପାରିଥିଲେ ଏକ ଗୋଟିଏ କଥା ବହୁକରିବାର ଅବସର କ ଥିଲ । ସାରଗର୍ଭ ଉପଦେଶପତ୍ରରେ ଏକା ପୁଲେ ଦାସୋଦାସର ବର୍ଣ୍ଣନାହାସ ଶ୍ରୋତାମା- ନଙ୍କ ଗାନ୍ଧିର୍ଯ୍ୟପଣିୟା ଗୁଣଦେଇ ଉଚ୍ଚତାସରେ ଗଜାଇ ଦେଇଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ ବାବୁ ଜଣେ ସୁବକ୍ତା ଏକ ତାହାକର ବକ୍ତୃତା ଶୁଣି ଅମ୍ଭେମାନେ ବଡ଼ ଅନୁର ଦୋଇଅଛୁଁ । କରୁତାର ସାରମର୍ମ ଏହି କି ସତ୍ୟତା ପ୍ରା- ତୀନବାଳରେ ଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ସତ୍ୟତା ବିଚା ଶିକ୍ଷି ସମାଜକୁ ଅସ୍ତିତ୍ତ ଅସ-

ଏହାଦ୍ୱାରା ଉନ୍ନତୀ ଅଙ୍ଗ ସମାଜର, ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ସୁଖ । ଯେଉଁ ସମାଜରେ ଯେପରି ମାଗରେ ଜୀବନ ରକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ସୁଖର ଉପାୟ ଅଛି ସେ ସମାଜକୁ ସେହି ସମାଜରେ ସହ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟରେ ସହ୍ୟତା ମଧ୍ୟ ବୁଝି ପାରୁଅଛୁ । ଏହିଜମିନିରେ କେମିତି ହୋଇଅଛି ତାହା ଦର୍ଶାଇବା ନିମନ୍ତେ ପୁସ୍ତକାଳର ସହ୍ୟତାବଳେ କର୍ତ୍ତାବ୍ୟକାଳର ସହ୍ୟତାକୁ ମିଶାଇ ଦେଖିବାର ଅବ୍ୟକ୍ତ ସମ୍ଭାଷଣ ମିଶାଇ ଦେଖିବା ଅବ୍ୟକ୍ତ ସମ୍ଭାଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କେତେକ କେତେକ ଉଦାହରଣ ଦେଖାଇଲେ ଏହା ପ୍ରାଚୀନକାଳର ସହ୍ୟଦେଶ ଗ୍ରାମ ଓ ରୁମରେ ପଞ୍ଜାବୀୟ ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ ଏହିସମ୍ଭାଷଣରୁ ଛାଡ଼ା ଉଠିବାର ଅଛି ଏବଂ ଦେଖ । ନିମ୍ନ ପୁସ୍ତକ ଉପାଦାନର ତେଣୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ଅଛି । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପୁରୁଷଠାରୁ ନିକୁଞ୍ଜ ବରପତ୍ନୀ ବୋଲି ସମ୍ଭାଷଣ କଲେ ବିଷୟରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାଷଣରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ପୁରୁଷଙ୍କ ସମକକ୍ଷ ଯେଉଁ ମନେକେବଳ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ତାହାକର ଯାଦବର । ମାତ୍ର ନିଜ ବଢ଼ିଅଛି ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀମାନ ପ୍ରକୃତରୂପେ ସହ୍ୟଦେଶରେ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଦୂରଦେଶ କାଳୀ ବୋଲି ବା ଦୈଷୟିକ ବା ପୁସ୍ତକ ଦୋଇ ଗାପାଳୀ । ଉଦାହରଣ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପୁସ୍ତକର ଏକକାଳୀୟ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତରୂପେ କେବଳ କେବଳ ସିଦ୍ଧା ଦେବୀର ବାବୁ ମାୟା ଚନ୍ଦ୍ରା ସମସ୍ତେ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଏହିସମ୍ଭାଷଣ ସହ୍ୟଦେଶ ବଡ଼ ଶ୍ରେଣୀ ସମସ୍ତେ ମାଗରେ ଉଠି ଅଛନ୍ତି । ଏହି ସମ୍ଭାଷଣ ବୁଝି ଦେଇ ଏହି ଏବଂ ଏହି ସମ୍ଭାଷଣ ଚିତ୍ତ ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ସେପରିମାଗରେ ବୁଝାଇ ଦେବ । ଏହି ସମ୍ଭାଷଣରେ ପୁସ୍ତକ କାଳଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ସହ୍ୟତା ସମ୍ଭାଷଣ ଅଛି । ଏହା ବୋଲି ବର୍ତ୍ତମାନର ସମ୍ଭାଷଣ ଦୋଷଗୁଣ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଦୋଷ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା । ଏକଥାଟି ମାନଙ୍କ ମନକୁ ବଡ଼ ଭେଦ ଅଛି । ଅପ୍ରେମେ ଆଶା କରିଥିଲୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀର ପୁସ୍ତକ ଓ ଏହା ନ ସହ୍ୟତା ବିଷୟରେ କିଛି ମହାଶୟ ଦେଖେ ମାତ୍ର ଛାଡ଼ା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଲା ନାହିଁ । ସହ୍ୟତା ସହ୍ୟତା ବାସ୍ତବ ଦୋଇ ସେ ସମସ୍ତେ ବା ସମାଜର ବର୍ତ୍ତମାନର ସହ୍ୟତାରେ ଅଛି । ଏହାର ବ୍ୟକ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନର ସହ୍ୟତାରେ ଅଛି । ଏହା ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନର ସହ୍ୟତାରେ ଅଛି ।

ଅନେକମାନା କରୁଥିଲେ ଅଦୂର ଅନେକ ସିଦ୍ଧା ଲଭି ଦୋଇଥାନ୍ତା ।
 ଦେଖିବାରୁ ବ୍ୟୋଧନରୁ ବଦରଣ ।
 ଏ ବିଷୟରେ ଅପ୍ରେମାନେ ଯେତେବେଳେ ସାକ୍ଷୀ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲୁ ଏଥିପ୍ରକାରେ ଲେଖିଅଛୁ । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ବିବରଣ ଏକତ୍ର ଶୁଣିବାକୁ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଥିବାରୁ ତାହା ସମ୍ଭାଷଣରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଅଛୁ ।
 ସୁତରାଂ—କେଉଁଠିରୁ ମହାଶୟ ସଜ୍ଜା-କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳବାସିନୀର ନିର୍ବାହ କରିବାର ସମ୍ଭାଷଣ ବିଷୟକାଳରୁ ଲଭି ଅପ୍ରେମାନେ କିନ୍ତୁ ଗର କେତେକ ବର୍ଷରୁ ଲେଖିଅଛୁ ଦୋଇ ପ୍ରକାଶ ଉପରେ ନାନାପ୍ରକାର ଓ ନୁହେଁକର ସମାଜର ଅପଣା ରୂପରେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଦୁବ୍ୟ ବଣି ବନା ଖଣିରେ ଗଢ଼ିଲୁ ଉଦାହରଣ ଆଣିବା ଓ ଉତ୍କଳବାସିନୀକୁ ଦେଖି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମ୍ଭାଷଣର ମନରେ ଅପ୍ରେମାନେ କାଳି ଦୋଇଥିଲା । ଅପ୍ରେମାନେ ମାନେକର ବାବୁ ବିଷୟକାଳର ମହାଶୟକୁ ଉପସମ୍ପରଣ ଦେଇ ଏହି ଅପ୍ରେମାନେ ମୂଳ କାରଣ ଦୋଇଅଛି ବୋଲି ପ୍ରକାଶନକର କଥା ସ ଦେବାରୁ ତାହାକର ଦଣ୍ଡ ଓ ଗୁଣ କରୁ ଥିଲା । ଏପ୍ରକାର ଅପ୍ରେମରେ ପ୍ରଥମେ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସେମାନଙ୍କ କଷ୍ଟ ମୋକନାର୍ଥେ ସମସ୍ତେ ବସାଇଲେ । ମହାଶୟ ଏକଥା ଶୁଣି । ବିଷୟକାଳର ବାବୁଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧର କାରଣ ପଠାଇଲେ ସେ କାମାନୁସାରେ ବିଷୟ ବୁଝିବଳରେ କି ଅନୁମୋଦନ କରି ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ କି ୭୦ ଶହ ଧର ଅଣିଲେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ କେତେକ ଜଣ ମୁକ୍ତି ପାଇଲେ ଅବଶିଷ୍ଟା ବିଷୟରେ ଅନେକ ରହିଲେ । କାରଣସାଧୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦଶ ଏକାଠି ଜଣ ସମକକ୍ଷକକୁ ଗମନ କଲେ । ମୁକ୍ତର କାରଣ ସନ୍ଦେହ ଜନକ ଦେବାରୁ ଓ ଉତ୍କଳବାସିନୀରେ କାରଣକୁ ଦେବାରୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୋଲାହାଳ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ।
 ଉଦାହରଣ—ଧରଣୀଧର କାୟାକର ସେ ବଡ଼ ସର୍ବୋତ୍କର୍ଷ କଣେ ସପ୍ତଶୋଭାଶ୍ରମ ଥିଲେ ପ୍ରାୟ ଦେବଦର୍ଶ କାଳ ମହାଶୟଙ୍କ ଅଧୀନରେ ବନା ଦେବନରେ ସର୍ବୋତ୍କର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କ ବର୍ଷ ସର୍ବୋତ୍କର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଉଦ୍ଧର ଅପ୍ରେମାନେ ।

ଏହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସିଂହଭୂମ ଓ ଦେଉଳିଆର ବିବାହ ଉପସ୍ଥିତ କରା । ମହାଶୟଙ୍କ ସ ଧରଣୀ ସାମାଜିକକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେଲେ । ସେ ଲେ ସେ ସମାଜ ପାଇଲ ସେ ତାହାର ଉଦ୍ଧାର ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଜାତିରୁ ବିବାହୋପରେ ଧୁଳି ଦୋଇ କାରଣକୁ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ନିଜେ ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଦେବ ଏକଥା ଶୁଣି ସେ ତାହାର ସ୍ୟାନକ ନରେନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଗୃହରେ ଅଗ୍ରୟ ଦୋଇ ଓ ଉତ୍କଳବାସିନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବାବୁ ଚଳିଲ ସେ ପ୍ରଦେଶରେ ନିଜ ସମ୍ଭାଷଣରେ ବହୁ ଦୋଇ ଦେଲେ ମହାଶୟଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସର ବନ କରବାର ଉପାୟ ଅବ୍ୟକ୍ତ କରିବେ । ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସେ ଗର ଜାଣିବୁ ମଧ୍ୟରେ ଗଢ଼ିବା ସ୍ୱାଶ୍ରମର ବିଷୟ ଏକ ଖଣ୍ଡ ଦର ଉତ୍କଳବାସିନୀ ପ୍ରକାଶିତ ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଗଢ଼ିମେଣ୍ଡଳ ବିଷୟକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେଇ କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ଫଳ ବିଷୟ ନ ଧରଣୀଙ୍କ ଗୁଣ ବାବୁବାସରେ ଏ ଓ ନିଜ କଥା ଅପ୍ରେମର ଧୂଳିରୁ ଦେ ମଧ୍ୟରେ ନାୟକ ସମୟରେ ଅ ଅଭ୍ୟାସର ବିବରଣ କରି କଲ ତାହା ବିଷୟରେ ଅପ୍ରେମେ ଓ ଅନେକ ପ୍ରାମୁଖ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସୁଖରୁ ଅଭ୍ୟାସର କାରଣମାନ ଅପ୍ରେମ ।
 କାର୍ଯ୍ୟର ମୁଁ—ପ୍ରାୟ କି ୧୦୦ ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋକ ନୟାଗଡ଼ଠାରେ ଏକତ୍ର ଦେଲେ ଧରଣୀଙ୍କ ଅଦେଶ କାଳ ଦେଲେ କି ସେହି ଲେ ମହାଶୟଙ୍କର ଲୋକ ପାପୁସିକ ତା ଧରଣୀଙ୍କ ମାତ୍ର କେହି ବାଦାପ୍ରତ କୌଣସି ଅଭ୍ୟାସର କରିବ ନାହିଁ କି ପ୍ରାମମାନ ଲୁଟି ଉଦ୍ଧାର କରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରକାର ସର୍ବୋତ୍କର୍ଷ ନା ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗେ ପ୍ରକାଶ ଦେବାରୁ ଅନେକ ଲୋକ ଧରଣୀକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ପ୍ରକ୍ଷେପ ରଣ କଲେ ଓ ଅନେକ ଲୋକ ଧରଣୀ ସହ୍ୟତା ଯୋଗ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ । ଦେଖୁ ଗୁଣ ସାଧୁ ସହ୍ୟତା ଲୋକ ସମସ୍ତେ ଦେଲେ ଓ ଜନଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଷ୍ଠ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକ ସମ୍ଭାଷଣ ଦେଲେ । ସଂଯୋଗ ପାଇ ବିଦ୍ୟାସମାନେ ଲୁଟିପାଟି କରିବା ଅପାରେ ମେଳଅଳ ସଙ୍ଗରେ ମିଶିଲେ । ଏମାନେ ଗଢ଼ି ବିଗଳୁ ଅପ୍ରେମରେ ଦେଲେ । ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସହ୍ୟତା ଖଣ୍ଡର ଧାନ ଖଣ୍ଡିଲେ ଓ

ପ୍ରସାଦଠାରେ ଲୁହ ମଧ୍ୟ ଦୋଇଥିଲା ମାତ୍ର
 ଧରଣୀର ଅଜ୍ଞାନସାଗରେ ଦୋଇ ଥିବାର
 ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା । ମଦାସଜା ଶୁଭ ଦୋଇ
 କଟକକୁ ପଳାଇ ଆସିଲେ ଏବଂ ସେଠାରୁ
 ଲେଉଟି ଅନନ୍ଦପୁରଠାରେ ରହିଲେ ମେଳୟୁ-
 ମାନେ ଗଜରେ ପହଞ୍ଚି ପ୍ରଥମେ କେଳିଶାଳା-
 ରେ ପଶି କରକମାଳକୁ ମୁକ୍ତି ଦେଲେ ଏବଂ
 ଦୁର୍ଗ ବା ରବିବୀଠି ଅକମ୍ପଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
 କଲେହୁଡ଼ା କିଛିବର୍ଷ ହେଉଥିଲା କରକ-
 ଥାକୁ ଦେହ ଅଗ୍ରସର ଦେଲେନାହିଁ ଧରଣୀ-
 ଧରଣ ଅଦେଶ ଥିଲା ଯେ ଗଜକମଳ ଦେହ
 ସିଦ୍ଧେନ୍ଦ୍ରାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏହା ନ ମାନ କେତେକ
 ଲୋକ ସିଦ୍ଧାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇଥିଲେ କେତେକ
 ଦଳ ଦେବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଲେ । ଏଥିରୁରୁ
 ମଦାସଜା ଓ ବାବୁ ଫକୀରମୋଦକ ସେନାପତି
 ଅନନ୍ଦପୁରଠାରୁ ଗଜମୁକାମକୁ ଅପୂର୍ବବାର
 ଧରଣୀ ସ୍ଵାଦ ପାଇ ସେନାକୁ ଧରଣୀ-
 ବା ନମନ୍ତେ ଅଦେଶ ଦିଅନ୍ତେ ପ୍ରାୟ ୫୦୦
 ଚୁଆଁ ଗୋପାଳନାୟକର ଅଧୀନରେ ବସନ୍ତ
 ପୁରଠାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଇ ଫକୀରମୋଦକ
 ବାବୁ ଓ ତାଙ୍କର ଅନୁଚରବର୍ଗ ପ୍ରାୟ ୫୦୦-
 କୁ ଗରମାମ୍ ପାଏ ରଖିଲେ ଧରଣୀ ଗୋପାଳକୁ
 ବାବୁର ଘରରେ ଅଧ୍ୟାୟ ବାବୁଙ୍କ ଫକୀରପୁର
 ଧରଣୀ କଟକକୁ ଘେନିଗଲେ ବାବୁ ପ୍ରଣାମପୂର୍ବ
 ସମା ମନିଗାରୁ ଧରଣୀ ପ୍ରସନ୍ନ ଦୋଇ ତାହାକୁ
 ୫୦୦କୋ ଦେବତାରେ ମାନେକରଣସ୍ଵରୂପ କଲେ
 ଓ ଛତ୍ରମଣି ଶୁଣି କର ଦେଲେ । ଜଣେଚୁଆଁ
 ବାବୁଙ୍କୁ ଶାନ୍ତିପକାଇବାକୁ ଭରବାର ଦେଖାଇ
 ଥିଲା ମାତ୍ର ଧରଣୀ ନିଷେଧ କଲେ । ବାବୁଙ୍କପ୍ରତି
 ଆଉ କିଛି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୋଇ ନାହିଁ କେବଳ
 ତାହାଙ୍କର ଗତି ଓ ଚେନ ଅପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
 ଅଭ୍ୟସର ଗାନ୍ଧୀ ସାହିବ ପୁଲସିନ ଘେନ
 ଅନନ୍ଦପୁରଠାରୁ ମଦାସଜାକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି
 ଗଜକୁ ଯାଣ କରିବାରୁ ବାଟରେ କେତେକ
 ଜଣ ବଦ୍ଧୋପା ବାଧା କରାଇବାରୁ ଚେଷ୍ଟା
 କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି
 ଯୋଗସହାୟ ହୁଏ ଦେବାରୁ କରନ୍ତୁ ଦୋଇ
 ହେଲେ ଓ ମଦାସଜା ଅଲୋଷରେ ଗଜମୁକା-
 ରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
 ଉପସହାୟ—ଜୁନ ୧୮୭୫ରେ ଦଶନ
 ଦେବ ତାଙ୍କର ସର୍ବନୁହେଦୁର ବାବୁ ଶଶୀ-
 ଶରଣ ସ୍ଵୟଂ ଧରଣୀକଟକକୁ ପ୍ରେରଣ
 । ଧରଣୀ ବାଧାମୁକାହାର ଚେଷ୍ଟା
 ନ କଲେ...

କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଶଶୀ ବାବୁ ତାଙ୍କର ପୁତ୍ରପରପତ
 ବନ୍ଧୁ ଓ ଏକସମ୍ପର୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ
 ତାମୁକୁ ଘେନି ଗଲେ । ଶଶୀ ବାବୁ ସେଠାରେ
 ରହି ଫକୀର ବାବୁଙ୍କସହିତ ଆଦାର କରି ବାହାର
 ଅସିବାକୁ ଇଚ୍ଛାପ୍ରକାଶ କଲେ କିନ୍ତୁ ଧରଣୀର
 ଅନୁରୋଧରେ ସେଦିନ ରହି ପ୍ରାୟତଃକାଳରେ
 ଦଶନ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ
 ସଦଳବସତୁ ଜଣାଇଲେ । ଧରଣୀ ଦଶନ
 ସାହେବଙ୍କ ଅଗ୍ରସର ଦେବାରୁ ମନା କରୁଥିଲେ-
 ଜୁନ ୧୮୭୫ ରଖିଲେ ଧରଣୀ ସ୍ଵୟଂ ଅଧ୍ୟାୟଶନ
 ଦଶନପୁତ୍ରଙ୍କ ତାଳ ଓ ଭରବାର ଘେନି କହିଲେ
 ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ରୂପରେ
 କି ମୁଁ ଇଚ୍ଛା କଲେ କୁମ୍ଭକୁ ଦେଖା କି ଯାକହି
 ମାତ୍ର ମୋହର ବାଧା ତାହା ନୁହେଁ । ଏହା ବାବୁ
 ଅଧରୁ ଅବତରଣପୁତ୍ରଙ୍କ ତାଳ ଓ ଭର ମର୍ଯ୍ୟଣ
 ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିଦେଇ ଅପୂର୍ବ ତାହା
 କରି କହିଲେ “ମୁଁ ଯାହା କରୁଅଛି ସେମାନ
 ସାଧାରଣ ମଙ୍ଗଳ ନିମନ୍ତେ ” । ଦୋଇ
 ସାହେବ ଗାର୍ଜ୍ଵାସର ଧରଣୀକୁ ରଖାଇବିକି
 ଓ ଫକୀର ବାବୁ ଓ ତାଙ୍କର ଉନ୍ନତ
 ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାନ କଲେ ଓ ଶଶୀ ବାବୁଙ୍କଦ୍ଵାରା
 ଧରଣୀଙ୍କ ସିରସ୍ତା କୋରକ କରି ଘେନି
 ଗଲେ ।
 ବିଗ୍ରହ—କାଳୀକାନ୍ତର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଶାସ୍ତ୍ରକୁଟୁ-
 ନକ ସାହେବ ଗୋଳମାଳ ଭାଙ୍ଗିଦିଏ ଉତ୍କଳ
 ଗଜମୁକାମରେ ପହଞ୍ଚି ମୋକଦ୍ଦମାର ବିଗ୍ରହ
 ଅରମ୍ଭ କଲେ । ଧରଣୀଧରଙ୍କ ଉପରେ ଏହି
 ଅଭିଯୋଗ ଦେଲେ କି ସେ ମଦାସଜାଙ୍କ ସହିତ
 ସମ୍ପର୍କ ସଜାକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧର ସାହାଯ୍ୟ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରାପ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରୁଅଛନ୍ତି
 ଓ ଫକୀରମୋଦକ ବାବୁଙ୍କୁ ଦଶଦିନ ଅନ୍ୟାୟ
 ରୂପେ ବନ୍ଦ କରୁଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଧରଣୀ ଯୁଦ୍ଧ ନ
 କରି ଅପୂର୍ବମର୍ଯ୍ୟଣ କରିବା ଓ ଲୁଠସବୁରେ ଯୋ-
 ଗଦାନ ନ କରି ବନ୍ଦ ବାଧାକରିବାର ପ୍ରମାଣ
 ଦେଲେ । ଅଧକିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ଓ ଶେଷରେ ତାହାର
 ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା । କେବଳ ଟିକାଏତ ପ୍ରଭୃତି
 ପଦସମ୍ପର୍କକର ଉଚ୍ଚ ଅସମ୍ଭାଳ ଦୋଇଥିଲା ସୁରମ-
 ଯାକଦ୍ଵୀକନ ଦେଖାନ୍ତୁର ପ୍ରେରଣ ଦଣ୍ଡ ଅ
 ନରେ ଥିଲେଶୁକା ବ ୨ ଶି କାସବାସଦଣ୍ଡ ବା-
 ଅଜ୍ଞା ଅନନ୍ଦପୁର ମୁକାମଠାରେ ସାହେବମେ
 ଦଣ୍ଡ ଧରଣୀକୁ ଶୁଣାଇଦେଲେ ସେ ଦୋଇକାକ
 ଯୁଦ୍ଧର କଳ୍ପନା କରିବା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅ-
 ଅନ୍ୟାୟର ନିବାହାର୍ଥେ

ଲିପ୍ତନ କ ଆନ୍ତା । ସାହେବଙ୍କ ବିବେଚନାରେ
 ଲିପ୍ତନ ନିମାନ୍ତସଙ୍ଗତ ଦୋଷୀ ନ ଦୋଇ ପାରେ
 ଧରଣୀ ଅଭିନବଜ୍ଞତ ଦୋଷୀ ଦେବାରୁ ବଞ୍ଚିବ
 କଲେ । ଧରଣୀ ସହିତରେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ
 ବେ ୨ ଶି ଲେଖାଏ ଓ ଲୁଚକରବା ଅପରାଧରେ
 ଅବଶିଷ୍ଟ କି ୩ ଶ ବ ୪ ଶି ଲେଖାଏ ଦଣ୍ଡ-
 ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲେ ବାଳା କେତେକ ମେଳଅଳପ୍ରତି
 ଓଦାରୁ ଛାଡ଼ ଦୋଇପଛ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ଏ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରତିଦିନ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲେବେ
 ଏବଦନ ଏବଂ ଗ୍ରା ଉଲବି ହୋଇପସ । ବରୁ ବଡ଼
 ପଛ । ଅବଧ ନଦୀରେ ବଦିଗାମି ନ ଅସିବାରୁ ମୁଁ
 ମାନେ ନଦୀପାର ବନ୍ଧୁଗଣ ମାହାତ୍ମ ।
 ଅସମାନଙ୍କ ଜନ ସାହେବ ଯାକପୁର ମୁକ୍ତି
 ନମନ୍ତେ ଗତ ମଙ୍ଗଳକାର ପାଇଅଛନ୍ତି ଅଧ୍ୟ
 ଅସିବେ ।
 ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗଳକାରଠାରୁ କଲେଦୁଃଖ ଓ
 ମାନ କର୍ମମୁକ୍ତ ହେବ ଓ
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସୁପ୍ରଭା ଓ ନିକଟତୋ
 ବଡ଼ତାଟ ଗଜରେ ସାହାବଲେ
 ଅପସ୍ୟା ପ୍ରଭୃତ ଦର୍ଶନକରବା ଏ ଗପୁର ଉଦେଶ୍ୟ
 କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।
 ଗେସିଡେଡ଼ି ନମିର ମି ଏ ସିଏ ସାର ଦେ
 ଦ୍ଵାରସନ କୁଣ୍ଡା ନେବାବ ବୋର୍ଡର ମେମ୍ବର ପଦରେ ଏ
 ନିୟୁତ ହେଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଜ୍ଞାନରେ ଅବଦାନ ନିମ୍ନର
 ନିର ନିଷ୍ଠାମେଳ ନିୟୁତ ହେଲେ ।
 ବୋର୍ଡର ସେକଟର ମିଟି କେଳିଗୁପ୍ତ ଅବଦାନ କରି
 ଗର ପଦରେ ନିୟୁତ ହେଲେ ।
 ବାଲେଶ୍ଵରର ଅମେରବା ଦେଶୀୟ ଟ୍ରିବିନାମ୍ବର
 ଯୋଗେତ ପୁସ୍ତକଟି ବଦାବର ଭେଜୁଆର ଓ ନିନ୍ଦ ମୂର୍ତ୍ତ୍ୟ
 ଭେଜୁଆର ପଦରେ ନିୟୁତ ହେଲେ
 ଓଡ଼ିଶା କଳାକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁତ ମି ଦେବେନ୍ଦ୍ରନା
 ମୁଖ୍ୟମା ଏକମାସର କୁଣ୍ଡା ଗ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି
 ମୁତ ଗଣ୍ଡିତ ତାଦବାସ ବଦାସାବଦକ ଶ୍ରୀମରେ ବ
 ଶ୍ରେତମୋଦକ ବୋଷ ପୁଅ ଉକ୍ତିକୁ ବୋର୍ଡର ମୋ
 ପଦରେ ନିୟୁତ ହେଲେ ଓ ମୁକ୍ତି ସେମମଣ୍ଡଲଅଛି ମୁ
 ମିଳିନିପାୟାର ନିମ୍ନପୁର ପଦରେ ନିୟୁତ ହେଲେ
 ଓ ଶ୍ରେତମପୁତ୍ର ଶ୍ରୀମରେ ବାବୁ ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସୋ
 ବାଲେଶ୍ଵର କୁଣ୍ଡିକୂବୋର୍ଡର ସଭ୍ୟ ପଦରେ ନିୟୁତ ଶ୍ରୀ
 ବୋର୍ଡର ଉପାଦେତା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
 ସାହେବର ଅଜ୍ଞାନ ସତର ଓ ମୋଦସଲରେ ଠା
 ମାନସ୍ୟ ଉପସିତ ହୋଇଅଛ ।
 ସମ୍ଭାବନାହବାର ଅବଦାନ ଓ
 ଶାନ୍ତନୂରେ ମୌଳିକ
 ସମ୍ପର୍କରେ ରୂପର ଧର୍ମ
 ମୁକ୍ତିମାନ ଧର୍ମର ଗୌରବ

ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ପଢ଼ିପ୍ରେରକଙ୍କ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପାଠକ ସମାଜର ମହୋଦୟେ ମହାଶୟ !

ଅଧଃ ପ୍ରକଟିତ ବିଷୟଟିକୁ ଆପଣଙ୍କ ରୁଚନା ବିକଳ ଯେବାରେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଉପେକ୍ଷିତ ହେବାକୁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ।

ଗତ ଦଶବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗତୀୟ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଚର୍ମ ଅତି କଳମରେ ଦେବୀର ଦେଖା ଯାଉଥିବା ଅର୍ଥାତ୍ ମହାପ୍ରଭୁ ରାଧାରେ ବିରାଜମାନ ଦେବୀ ଉଭୟ କାରଣର ମାନେ ମେଷକର ନ ଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ ମେନେଜର ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଚିତ୍ର ଦେବୀର ଦେଖାଯାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦୃଶ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ରାଧାରେ କଲିଗ ବସିଥିଲେ । ଏଥିକୁ ମେନେଜର ମହୋଦୟ ପ୍ରଶଂସାଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଅଗା କରୁଁ ଯେ ଗତବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ସମସ୍ତାଙ୍କରୁ ବଳି ଉତ୍ପତ୍ତୀ ରାଧା ଅବଶିଷ୍ଟକର୍ମମାନ ଏବର୍ଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ସହସାଧାରଣ ଅଭିଷୟ ଆନନ୍ଦ ହେବ । ଯଦା ହେଉ ଏପରି ମନେକରିବାକୁ ମନେକାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଖିଲାଭାବେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଅଥବା ପରମେଶ୍ଵର ଉକ୍ତିକୁ ଏଠାରେ ଚିତ୍ରପ୍ରାୟୀ କରୁ ।

କର୍ମମାନଙ୍କୁ କରାଯିବ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ସାମନ୍ତସ୍ଵୟମ୍ ମେମ୍ବର ୨୧୧

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଗାନ୍ଧୀ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଦାମ	୧୫୦	ପୃଷ୍ଠା ୫ ୩୯
ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା	-	୫ ୩୯
ବିଷୟ ଦାମ	-	୫ ୩୯
ପୁସ୍ତକାଳୟ ମହାମତ	-	୫ ୩୯
ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା ଦେଖିବାପାଇଁ	-	୫ ୩୯
ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା	୧୫୦	୫ ୩୯
ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା	-	୫ ୩୯
ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା	-	୫ ୩୯
ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା	-	୫ ୩୯
ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା	-	୫ ୩୯
ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା	-	୫ ୩୯

ପଢ଼ା ପୁସ୍ତକ	୧୫୦	୫ ୩୯
ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା ଦେଖିବାପାଇଁ	-	୫ ୩୯
ଉପେକ୍ଷିତ ହେବା	-	୫ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

“ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାସ୍ତବ୍ୟତା ଚଳାଇବାର ଉପାୟ” ନାମକ ବଙ୍ଗଳା ସ୍ଵପ୍ନକୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କରିବାକମନ୍ତେ ମାସିକ ୫ ୧୫ କା ବେଳକରେ ଏକମାସ ସକାଶେ ଜଣେ ଅଭି- ଯକ୍ତ ପତ୍ରିକ ଏହି ଅଫିସରେ ନିୟୁତ ଦେବୀର ଆବଶ୍ୟକ । ଅତଏବ ଏହାକୁ ବିଜ୍ଞାପନ କରାଯାଉଅଛି ଯେ ପ୍ରାର୍ଥନାକାର୍ଯ୍ୟମାନେ ୧୮୯୧ ଯାଲ ଜୁଲାଇମାସ ତା ୧୨ ତାରିଖ ପୂର୍ବରେ ଆପଣା ଦରଖାସ୍ତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଵାକ୍ଷରକାର- ଲିପିରେ ପଠାଇବେ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ପତ୍ରିକା-ବ

ଭାଗରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେଉଁ ପ୍ରାର୍ଥନାକାର୍ଯ୍ୟମାନେ ବଙ୍ଗଳା କାଗଜ, ସେମାନଙ୍କ ଦାମକୁ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ କରାଯିବ ।

ଉତ୍କଳଅନୁବାଦକଅଫିସ } Sd. Chaturbhuj Pattnaik
କଟକ } Uriya Translator
୨୧/୭/୯୧ } to Government.

NOTICE. ORISSA 'GRADUATES' AND UNDER-GRADUATES' ASSOCIATION.

Lecturer—Dr. Ram Chandra Bose, M. A.
Subject—“The importance and necessity of Religion”
Time—7 P. M. Sunday the 12th Instant.
Place—Printing Company's Hall.
Gentlemen are respectfully invited to attend.
Cuttack, The 9th July, 1891. ARSHOY KUMAR GHOSH, Honorary Secretary.

କଟକରୁଣ୍ଡାର ।

ସଦର ଓ ମହାସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସ୍ଵରାଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଙ୍ଗକୁ ପ୍ରାୟ ସାତବର୍ଷ ହେବ ପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ସୁବିନୋଦସୁ ସହର କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥି- ରେ ନାନାବିଧ ଭାଗ୍ୟ ଓ କବରଣ ଉପ- ବନ୍ଧୁ ରୁପେ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ପାଠାର ଯେଉଁଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ରୁପ ଲେଖିଲେ ଅଭିଷୟ ଓ ବିଶେଷ ସାଧ୍ୟକତା ସହ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦୃଶ୍ୟ ତ୍ରୁଟି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତାଙ୍କୁ ଦୃଶ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ଓ ମର- ଶକ୍ତ କରୁଁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରୁ କ୍ରୟ କର ପଠାଇବାକୁ ଦୁର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣର ଉପ- ବନ୍ଧାବ ଦର ଉପରେ କିଛି ପଠାଇବାର ପର- ଶ୍ଵନନମନ୍ତେ ଗରକର ୫ ୨୧ ହିସାବରେ କଟ-

କର ପ୍ରାବନ୍ଧକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । ବେଳକ ସ୍ୟାକଂ ଓ ନାବିକାର୍ଯ୍ୟ ପଠାଇଲେ ଉପ- ଓ ଦ୍ରବ୍ୟର ଭାଲ୍ୟୁପେଲବଲ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପଠାଇ ଯାଏ । ବେଳେ କା କିନିଷ୍ଟିସିଏକୁ ସହ ସୁପାତ ଦୁର୍ବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପୁଲବାକ୍ତି ଦା ରୁପେକ୍ଷିତା ଟିକିଲେ ଖଣ୍ଡେ କା ପଠାଇଲେ ପତ୍ରର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ମହାସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ବଡ଼ କର୍ମରେ ଓ ସମ୍ପାନ୍ନ ବକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସହକା ଶ୍ରେଣୀ ଚିନ୍ତା ଓ ଉପ- ପ୍ରେରଣ ପରାସାସକାସେ ପତ୍ର ଦିଆଯାଉ । ଅତଏବ ସେମାନଙ୍କ ଓ ସହାଧାରକଙ୍କ ସ୍ଵରାଧାର୍ଯ୍ୟ ଜଣାଉଅଛି କି ଯେଉଁ- ମାନେ ଅନୁଗ୍ରାହ ଅଭିଷୟ ଚିନ୍ତା ଦେବାକୁ

ଇତ୍ୟାଦି କିଛି ସେମାନେ ଶାନ୍ତିର ଅବସ୍ଥା ଉପସ୍ଥିତ
କାରଣ, ବ୍ୟାଧି ଲୁଲିତ କ ନା, ସ୍ୱେଦୀ ପୁରୁଷ
କ ଥା, ସ୍ୱେଦୀ ପୁରୁ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଂଚଳର,
ବୟସ୍କମ, ଅସ୍ତର, କୋଷ୍ଠସୁକ୍ତି, ଧାରୁ ପ୍ରକୃତି-
ଲିଖ୍ୟାଦି ସ୍ୱେଦର ବୃଦ୍ଧିର ଲେଖି ପଠାଇଲେ
ହାହାର ସମାପନ ଉପସ୍ଥ ପଠାଇବୁ ।
ଟିକା, କରୁଣି କ ପତ୍ରାକ ନମ୍ନ ଠିକଣାରେ
ଅମ୍ଭଠାରୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV
MINOR COURSE.

ଇଲ୍ଲାଇମାସର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଦ୍ଧକ ହେଲେ ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୦ ୯ ନାହିଁବା ପରେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ।
Ditto An Abridged Edition ୫ ୫

ପ୍ରାକୃତିକ ଭୂଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦ ୧,
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସାଧନର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦ ୩, ଫାଷ୍ଟିକୂଳର
ମାନେ ବସ୍ତ୍ର (ସଲିଡ଼ ଓ ପରିଷ୍କୃତ) ଟ ୦ ୩
ଧ୍ରୁବ ଭବିତ ଟ ୦ ୧

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ଏକ ବାବୁ ରାମ-
ପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
ପ୍ରାପ୍ୟ୍ୟ । ପତ୍ରରେ "ଲଳିତମୋହନକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ"
ବୋଲି ଲେଖିବ । ନାହିଁବା ଅନ୍ୟ ଗଜପାଠକ
ପୁସ୍ତକ ଏହା ବଦଳରେ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।
ସାମ୍ୟବାସ ଭବିଷ୍ୟ - } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ
ଧୂପନା କଟକ । } ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଉପସ୍ଥ ।

ଉପସ୍ଥ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଓ ଉପସ୍ଥ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ପଦସିଦ୍ଧ
ଉପସ୍ଥାନ ସହ ନବତରେ ବହୁପାଠ ପୁସ୍ତକ ଅଛି ।

୧ । ପାଠକାଠ ପୈକ—କହୁ ବକସର ଦେଶର
ଅନେକାର ନର ଏହି ଉପସ୍ଥ ପୁସ୍ତକ ପୋଇଅଛି । ଏହା
ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦେଶରାଜ୍ୟ, ଦେଶର ଅଧୀନପଦ୍ଧତା,
ଅଧୀନପଦ, ଏବଂ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତା, ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତା ଇତ୍ୟାଦି
ନିରୀକ୍ଷା, ସମସ୍ତର କର୍ତ୍ତୃ ଓ ଶାନ୍ତିକରଣ ଫୋଇ ଦେବ ଓ
ମସିହା ପ୍ରକାଶନ, ବେଶ ବର୍ତ୍ତର, ଶୋଭାପତ୍ର ଓ ସୁଦାସିତ
ହୁଏ । ପ୍ରତି ଟିପର ମୂଲ୍ୟ ଦାୟତା ମାତ୍ର ।

୨ । ପଦ୍ମ ହୋତାସନ—ନୀଳ ହୋତାସନ ପଦ୍ୟ କହୁ ପ୍ର-
ସାଦ ବାଲେ ନାନା ଦିଗର ଚକ୍ରମାତ୍ର ନିଶା ସାଧ୍ୟ ନାହିଁ ।
ମାତ୍ର ଏହା ପଦ୍ମହତ ପଦ୍ୟରେ ହୋତାସନ ପଦ୍ୟ ବାସ୍ୟ
କଲେ ଏକ ଦାହୀକ ଏକାଦଶକେ ନିମନ୍ତ କଲେ, ନିର୍ଦ୍ଧ-
ରେ ଅଧ୍ୟ ସଦେହ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ୨୫
ବର୍ଷର ପଦ୍ମ ଦେବ ଅନେକ ପୋଇଅଛି, ପ୍ରତି ଟିପଅଧ୍ୟ
ମୂଲ୍ୟ ଦାୟ ଅଣା ମାତ୍ର ।

୩ । ଶୁକ୍ରହୋତାସନ—ଏହା ସାଧାରଣ ସେବକ କଲେ

କ ପ୍ରାଚୀନ କ ନୁହେଁ ସହ ପ୍ରକାର ଅନୁପ୍ରାଣ, ଦିଗ୍ଠକ,
ବସୁ ଶୁକ (ଅମାବାସ୍ୟ), ବନନାକ ଅଧ୍ୟ ସଦେହାଦାୟକ
ଲିଖନମାନ ଅନୁପ୍ରାଣ ହୁଏ । ଏକପଦ୍ୟ ବାଳ ସେବକାୟ ଉପ-
ସ୍ଥର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଅଠ ଅଣା ।

୪ । ଦୋଷଭୋଗ ବସିତା—ଦୋଷବଦ୍ଧ ସଦେହାଦାୟକ
ସେବକ ଉପସ୍ଥ ଓ ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରଧାନ ବାଉଣ ଅଟେ । ଦୋଷ-
ଶୁକି ନ ଦେଲେ ବୃଦ୍ଧିର ଦେହ ଅନେକ ଦିନ ବୃଦ୍ଧି
ଊଷ୍ଣ ମଣି କାର୍ଯ୍ୟକାରକ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ଉପସ୍ଥ ବ୍ୟବ-
ହାର କଲେ କ ପ୍ରାଚୀନ କ ନୁହେଁ ସଦେହାଦାୟକ ଦୋଷବଦ୍ଧ
ଏକ ଦୋଷବଦ୍ଧକଥର ଅଧ୍ୟାୟ ଗାତ୍ରା ଯଥା, ଦୋଷାଗ୍ରଦ
ବାସୁ, କୁଦ, ଅର୍ଥ, ଅଙ୍ଗୁଳ, ଶୋଥ, ଉପସ୍ଥ, ପଦ୍ମ, ପାଣ୍ଡ,
ଓ ଉପସ୍ଥ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତା ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣନାହି ନିରୀକ୍ଷା ହୁଏ ।

ଏହି ଉପସ୍ଥ ବରେକକ । ସର୍ବଦା ବାଳକରେ
ଏମସ୍ତ କ ଅଧ୍ୟାୟ ଉପସ୍ଥ ବ୍ୟବହାରର ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ
ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପସ୍ଥ ଅଟେ । ପୁସ୍ତ, ଅପୁସ୍ତ, ବାଳକ,
ବୃଦ୍ଧ, ଶି ଓ ପୁସ୍ତକ ସମସ୍ତେ ଏହା ସେବକ କର ଗାଉଣ ।
ସମ୍ପ୍ରାଦ ବାଳ ସେବକାୟ, ଉପସ୍ଥର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଟଙ୍କା ।

୫ । ହନୁମାନର ପଦ୍ୟ—ଏହା ସେବକ କଲେ ମଧ୍ୟ-
ଲେଖିବା ବା ବୃଦ୍ଧିର ନିରୀକ୍ଷାହରଣ ନୁହେଁ, ସର୍ବ ପ୍ରକାର
ପାଣ୍ଡକ, ପୁସ୍ତକ, ବସନ ଓ ଏକ କୁଦ, ପ୍ରାଚୀ ସଦେହ,
ଅଙ୍ଗୁଳ, ଅଭୃତ, ଶୀର୍ଣ୍ଣା, ଭଗ୍ନାଦି, ଅନୁପ୍ରାଣ ଦୋଷ,
ଶାନ୍ତିକର ଓ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥାଦା ଇତ୍ୟାଦି ପଦ୍ମହତ ହୁଏ
ଏବଂ ଦେହ, ପଦ୍ମହତ ଫୋଇ ନିଶ୍ଚ ସଙ୍ଗାଦ ହୁଏ ।
ଏକ ପଦ୍ୟକାଳ ସେବକାୟ, ଉପସ୍ଥର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଟଙ୍କା
ଅଠ ଅଣା ।

୬ । ଗୋପିକାସଂହାର (ସାଲସା)—ଗୋପିକା ମାନବ-
ଦେହର ପ୍ରଧାନ ଉପାଦାନ ଅଟେ । ଏହା ପଦ୍ମହତ ହଲେ ଦୋ-
ଶିପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧିକ ଉପସ୍ଥ ଦୋଷପାଦରେ ନାହିଁ । କହୁ ନିଶ୍ଚ
ଗୋପିକା ସାଧାରଣ ମାନ ହୁଅନ୍ତା ହେଲେ ପର୍ତ୍ତିକ ନିମେ କମେ
ଅଧ୍ୟାୟ ବାଳକ ବସୁ ବୃଦ୍ଧିର ଦୋଇ ନାନା ପ୍ରକାର ନିମେ
ବ୍ୟାଧିକ ଉପସ୍ଥ ହୁଏ । ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧ୍ୟାୟ, ନିହାର ଅଧ୍ୟ-
ୟ ପ୍ରାପ୍ୟ୍ୟକ ଓ ମାନସିକ ପଦ୍ମହତ, ବୃଦ୍ଧିର ନିରୀକ୍ଷା
ପାଉଣାଦି ବସୁଦୋଷ, ପ୍ରମେହ, ଉପସ୍ଥର ଉପାଦାନ ହେବୁ
ପଦ୍ମହତ ନିଶ୍ଚ ଦୋଇ ହେବେ ଏବଂ ନାନାପ୍ରକାର
ଶ୍ୱତ, କଣ୍ଠାସା, କାତ୍ର, ବଣ୍ଡ, ବଣ୍ଡିକେଦନା, ନେତ୍ର ଓ
ନାସିକା ଦୋଶ ଶାନ୍ତିକର ଓ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥାଦା ଇତ୍ୟାଦି

ଦୋଷ ଓ ଉପସ୍ଥାନ ବାପ ଦୋଇ ନିଶ୍ଚ ହୁଏ ଅଧ୍ୟାୟ
କର ବ୍ୟ । ଏହି ପୁସ୍ତା ବ୍ୟବହାର କଲେ ନିଶ୍ଚିତ ଉପ-
ସ୍ଥମାନ ଉପସ୍ଥର ଦୋଇ ମାନବଦେହ ନିଶ୍ଚାକର
ପ୍ରାଣ ଓ ଶୋଭାପତ୍ର ହୁଏ । ପୁସ୍ତକରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାଧିନି-
ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପସ୍ଥାଣା । ନାନାପ୍ରକାର ବସୁଦେହ,
ବାହୁ ବସୁଦେହ ଓ ଶ୍ରୀକାଦ ଏହା ସେବକେ ଅନେକ ହୁଏ ।
ବାଇ ବସୁଦେହ ଉପସ୍ଥର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଟଙ୍କା ଅଠ ଅଣା ।

ବାଲକାଳ, } ଚାକ୍ର ।
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଉପସ୍ଥରାଗ । } V. L. M. S.

Watches! Clocks! Time pieces!
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।

ନାନାପ୍ରକାର ଗ୍ରେଟ୍ ବଡ଼ ଶୁକ୍ଳପତ୍ରି

ଉପସ୍ଥରେ ମସମଦ ଦେବା, ଓ ଯଥା ସମ-
ସ୍ଥିରେ ପାୟସିକାର ଭଲ ବନ୍ଦୋପସ୍ତ ଏ
ଲଗଭରେ କ ପୁରୁ ଅପ୍ତେ ପଡ଼ି ମସମଦର
କାର୍ଯ୍ୟକାୟ କରାଇଅଛି । ଶାନ୍ତିକର ବରଜାର
ଦେବ ଶ୍ରୀମାତାଠାରେ ଉତ୍ତୁ କଲେ ସମସ୍ତ
ଜାଣି ପାଉବେ ।

ଉପସ୍ଥ ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାୟୀ ଯମପାଠରୁ ମୂଳ-
କର୍ତ୍ତୃ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଲେକି ବ୍ୟାଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ମଧ୍ୟ-
ମଳ ଦୋଷରୁ ନିର୍ମୂଳକ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ଲି-
ଖିଲେ ପୁନଃବାର ଦୁରସ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ ।

ଗୋପିକା

ଗଡ଼ିର ତେଲକ ଦେଖ, ମୁଦ, ପୁସ୍ତକ-
ସେବକାୟ ଓ ଉପସ୍ଥକରକର ବନର-
ଦୋକାଳି ଓ ନେର ସାକ, (ବ୍ୟାଧି ଓ ଦିଗ୍ଠକ
ନାନାକଥ ଅଳଙ୍କାରସୁ ବୁଧା ଅବା ପ୍ରକାରେ;
ରୂପାର ମୁଦ ଓ ନେର ଅଳଙ୍କାର ସୁକାରେ)
ଲେଖି କର ବ୍ୟାଧିକ ।

କଟକ }
୧୯୧୧ ମସିହା } ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

ମେହରୋଗ ।

୨୫ ବ୍ୟାଧିରେ ସମସ୍ତ ଜୀବା ଉପାଦାନ ନିଶ୍ଚ
ଉ ହେବ । ଦୁଇନ ପ୍ରମେହକଥା ସେହିମାନକ
ଅଧ୍ୟାୟ ବସୁଦେହ ସେମାନଙ୍କର ଉପାଦାନ ।
ଶକ୍ତିକାର ଉପସ୍ଥ ନିଶ୍ଚ ସାମାନ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟ
ସଦାସେ ଶକ୍ତିକର ମାତ୍ର ପରିଷ୍ଠାକ ବସୁଦେହ ।
ଏହି ଉପସ୍ଥ ସମାପ୍ତକଲେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା
କଲେ ନିଶ୍ଚାକ ସେଗ ଏକ ଭଲ ଗୁଣ ୧

ସିରେ ପୁସ୍ତକକ୍ଷେତ୍ର ଅବସ୍ଥା ଅନେକ
ସେହିମାନେ ଅନେକାକ ନ ଦେବେ
କହୁଅଛି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗ
ତୋଇ ଶକ୍ତିକର ଉପସ୍ଥମୟ ପର୍ଯ୍ୟ

ସଂସାର ଉପସ୍ଥରେ ପ୍ରାପ୍ୟ୍ୟ ନ ଦେବେ
ସିକ ନାହିଁ ଅଳେକ ସ୍ୱେଦୀ ଅନେକାକ ନାହିଁ
କର ପ୍ରସଂସାସମାନ ଦେଇଅଛିକି ସେ ସମସ୍ତ
ଅଳେକରେ ପୁସ୍ତକାଦାରେ ପ୍ରକାଶକ ଦେବ
କରକା ଅବେଶକୋଳ କମ୍ ନର କରକରେ

୩, ଦେ, ସର କ୍ରମାଦିକାରେ ଏକ କଟକ
କରକାଦିକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
ଏହି ଉପସ୍ଥ ବସୁଦେହ ଦେଖାଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପ୍ର-
ହୁ ଟଙ୍କା ବା । ପୁନିକା ଓ ଜାକର୍ତ୍ତୀ ପୁସ୍ତକ

ଈ ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମତର ବସୁଦେହ ଉପାଦାନର ବସୁଦେହ
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ମତରକ୍ଷେତ୍ରରେ ମୁଦ ଓ ପ୍ରକାଶକ ହେବ ।

କରକାଳୀ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୨୯
୧୨୯

ପା ୧୮ ଏକ ମାତ୍ର କୁମ୍ଭର କର ୧୮୧୧ ନୂତନ । ମୁ ପ୍ରାବଣ ୪ ୧ ୧୯୧୮ ମାତ୍ର ୧୦୦୦

ଅଗ୍ରମ ଦାଣ୍ଡିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୦
ପଞ୍ଚାଦେୟ ୫ ୫୦

ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସକ ୧୯୨୦ ମାତ୍ର ଅ ୫୫ ଭଳ
କମଳର ସକ ୧୯୧୯ ମାତ୍ର ଅଷ୍ଟମ ମାତ୍ର
ତା ୧ ଭୂଭୂଗର୍ଭ୍ୟନ୍ତୁ ଯେସମସ୍ତ ଅଭିନବୀର
ସଂଗୋଧକ ଦୋଇଅଛୁ ତାହାସ୍ତୁ ମିଶି ଏକତ୍ର
ଓଡ଼ିଶାସ୍ତ୍ରାଣ୍ୟରେ ପ୍ରକା ଦୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-
କ୍ଲାନାଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତାନୁସାରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣ୍ଟକୁ ୫ ୫ ଓ ତାହାକର୍ତ୍ତା ୫ ୦୪
ଅନୁସନ୍ଧ୍ୟା ଶ୍ରୀମା ଚୋଇଅଛୁ । ସାହାକାର
ପ୍ରୟୋଜକ ଶୀଘ୍ର କ୍ରୟ କରିବେ ।

ସମ୍ବାଦବାହୁକାରେ ପାଠକଙ୍କୁ ବିବାଲେଖର
ଜଣାଇ ରେମଣା ଓ ଅଭିମତା ପ୍ରକାଶନା ଏଲକାରେ
ହିନ୍ଦୁକାପଲ ପତ୍ର ପ୍ରାୟ ସାପ୍ତାହିକ କମିର ଧାନ-
ଗଛ ଚରସାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଶାଗ ଅଳେବ କଷ୍ଟ
କରି ଅଛନ୍ତି । ଖାଲଗିରି ଜଣାଇ ଗୋ
ସାବାଦରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲୋକ ବ୍ୟାପି ବସିଥିଲେ ।

ଏସ୍ତମକ୍ଷରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରୁ ଯେଉଁ ସମ୍ବାଦ
ଅସିଅଛୁ ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଗଜାମ, ଗୋଦା-
କର, ବଜାପା ଓ ଉତ୍ତର ଅଭୟ ଏହି ଚାରିଜଣ
ରୁଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଜଣାର ଅକ୍ଷୟ ଅନୁଭବ
ଅଟଇ । ଗଜାମରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ

ଦୋଇ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟତ୍ର ଦୁଇର ଲକ୍ଷଣ
ଦେଖା ଯାଇ ଅଛୁ ।

ଦଇବଦାର ଜି ୨ ଶ ବିଜ୍ୟାତ ଲେକ
ଏସ୍ତମକ୍ଷରେ ଗଲୁ ଗୀତାରେ ସମ୍ୟାଗତ ଦେବାକୁ
ମୁଖ୍ୟ ଭାବନାର ବିଷୟ ହୋଇଅଛୁ । ପୂଜକାୟ
କ୍ଷୁଦ୍ର ବିଶ୍ୱରୂପ ବଦ୍ୟାସାଗରକର ଅବସ୍ଥା
କଷ୍ଟର ଭଳ ହୋଇଅଛୁ କିନ୍ତୁ ତାକୁର ଶକ୍ତି-
ଦୁର୍ଲଭମିସକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ବହୁମାତ୍ର କୁଦତ ଦୋଇ
ନାହିଁ । ଏମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଅମୂଲ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ
ଏମାନଙ୍କ ଶାରୀରିକନ କମନ୍ତେ ଅମ୍ବେମାନେ
ଏକାନ୍ତ ମନରେ ଭବରକାଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରୁଅଛୁ ।

ଏ ଜଣାଇ ଜଣେ ସୁଲ ସକ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର
ସୁର ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରଭାକର ବଦ୍ୟାରୂପକ ସମ୍ପେସ
ଜୀବନା ପ୍ରକାଶ କରି ସମ୍ବଲପୁରରୁଦିଗିଣୀ
ଅମ୍ବମାନଙ୍କୁ କରୁଥିବୁରୁ ଭଲବ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ
ଅମ୍ବେମାନେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଜାଣୁଥିବା ପ୍ରକାଶେ
ତାହିଁକ ତାହାକର ହମାନ ନ ଲେଖିଲୁ ଏବଂ
ଚହୁସଙ୍ଗେ କହୁଅଛନ୍ତି କି ତାହା ନ ଲେଖିବାର
କିଛି ଭଲ କାରଣ ଆଇଥାରେ । କାରଣଟା
'କ' ବ 'ଖ' ଶ୍ରେଣୀ କ ବହୁଲେ ମଧ୍ୟ କୁ ଗୁଣ-
ବାର ସୁରତ ଦେଉଅଛୁ । ଅନ୍ତତଃ ତାହା ଚ-
ଶାଇ ଦେଇଥିଲେ ତାହାର ସ୍ତମ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ
ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ସମମ

ହୁଅନ୍ତୁ । ଏପରି ଲେଖିବା କେମନ୍ତ ରୁଚି ପାଠ-
କମାନେ ବିଚାର କରିବେ ।

ସମ୍ବପୁର ଗଡ଼ର ସରପଞ୍ଚ କେଳରୁଲ ଅଜ-
ମୁଦନ କୌଣସି ଭାବନ ଦାତରେ ମର ପଡ଼ିବାରୁ
ନବାବ ସମ୍ପଦରଅଳ ଉକ୍ତ ସଦରେ କିୟତୁ
ଦୋଇ କୁଲେ କନ୍ତୁ ଅନ୍ୟତ୍ର ଦୋଇ ଇନ୍ଦ୍ର-
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ନବାବ ସାଦେବକୁ ବିଦାୟ ଦେଇ
ମେଜର ଭନସେଖକୁ ଉକ୍ତ ସଦରେ କିୟତୁ
କରି ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସମ୍ବପୁରବାସିମାନେ
ବଡ଼କରନ୍ତୁ ଅଛନ୍ତି । ଦେଶୀୟରୂପରେ
ଲେଖକ ଇଡ଼ା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଇଂରାଜକର୍ମରୂପ
କିୟତୁ କରିବା ଭଲ ବଦୋଦେସ୍ତ ନୁହଇ ।
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ଦେଶୀୟଲେଖକ ମଧ୍ୟରେ ବାଦା-
ରୁ କି ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସୀ ପାଇଲେ ନାହିଁ ?
କରସା କରୁ ଏବନୋକସ୍ତ ଅନ୍ଧକାଳ କମିତ୍
ଦୋଇଅଛୁ ?

ଷ୍ଟୋଟସମାନରେ ପାଠକଙ୍କୁ ଯେ ପ୍ରକା ମନ୍ଦିର-
ପାଣି କମିଟୀ ବଜାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖକୁ ଏକ
ଅବେଦନ ପତ୍ର ପଠାଇ ତହିଁରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି
ଅଛନ୍ତି କି ପରସ୍ପାର ତଳ ଯୋଗାଇବା କଳ-
ନକାଶିର ନାଳମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ବସା-
ସରମାନଙ୍କରେ ଯାନ୍ତିକ ରହୁବା ସକାଶେ
ଯେତେ ପ୍ରାକ ଅଛୁ ତାହା ବହାଇବା ଦ୍ୱାୟ
ସୁରତ କର୍ତ୍ତମାନ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଅବସ୍ଥା ତପ୍ତ-

ମାଗରେ ଭଲ ଦୋର ଯାରେ ଗାଡ଼ା ବିଦେଶନା
 କର ଯିବେଟି କରବା କାରଣ ଯେତେବେଳେ
 ଅର୍ଥାତ୍ ସମ୍ପଦ ନିୟୁତ ହେଉ । ପୁଣି ମିଳିତର
 ସମ୍ଭାର ନିମିତ୍ତ ଅଜ୍ଞାନ ନାନାପ୍ର କରେ ପଶ୍ଚିମ-
 ଗୁଡ଼ କରବା କମିଟିମାନ ବସି ଅଛି । କେଉଁ
 କମିଟିକୁ ହିଁ ଅବଦାନ ପତ ପ୍ରେରଣ ଦୋଇ-
 ଅଛି ବୁଝି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ମିତ୍ରମିତ୍ରପତ୍ର ଅନୁମତ ଥା ୨୭୧ ର ଏବଂ
 ଥା ୨୭୩ ର ୨ ଓ ୩ ପ୍ରକାର କଟକ
 ମିତ୍ରମିତ୍ରପତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କାଣ୍ଡ କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା
 କର ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀକଟ କଲିକତା ଗଜେଟରେ
 ବିଜ୍ଞପନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମାସ ୨୪୯ରେ
 ଏଥି କରୁଥିବେ କୌଣସି ଦେହୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ନ
 ହେଲେ ଉକ୍ତ ଯାଗନା କ ଶା କରବେ ।
 ଉକ୍ତ ଥା ୨୭୧ ର ମର୍ମ ଏହି କ ମିତ୍ରମି-
 ପାଲଟାର ଲିଖିତ ଅନୁମତିପତ୍ର କିମ୍ବା ମିତ୍ରମି-
 ପାଲଟୀ ସାମାନ୍ୟପତ୍ର କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତକରା, ପସ୍ତୁ କରା କରା ଇତ୍ୟାଦି
 ଯୋଡ଼ାଇବା, ଖୋଟି, କୁଟା ଇତ୍ୟାଦି ବଦା
 କରବା, କେବେବିନିକେବଳ ଗୋଦାନ ମାଂସର
 ବୋଧାଳ ଏବଂ ଡୋରର ରସ୍ତା ସାଧକ ନାହିଁ ।
 ଏଥିପାଇଁ କେବେବି ମାନ୍ୟବର କେବଳ କେବଳ
 ଲାଭପ୍ରାପ୍ତି ବା ଅନୁମତିପତ୍ର ନେଇ କରୁ
 ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ବଡ଼ାପର ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରକାର ତାହା
 ପ୍ରକଳନ ନ ଥିବାରୁ ଲେକେ ଲିଖାନ୍ତପାରେ
 ଅନେକ ମୁସାପର ଭିତ୍ତାରେ ରଖି ଅପରାଧର
 ରକ୍ତକ୍ରମ ସାଧାରଣସ୍ତରମର ବ୍ୟାପାର
 କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର ବଡ଼ାପରମାନ ମିତ୍ର-
 ମିତ୍ରପାଲଟୀର ଅଧିକାରରେ ଅଧିକାର ଉପର ।
 ବୋଧ କରୁ ଏଥିରେ କାହାର ଅଧିକ ଦେବ
 ନାହିଁ ।

ସ୍ତ୍ରୀକାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ଇଂରାଜୀପତ୍ରରୁ ଯା-
 ଦନାଳେ ଅନୁଗତ ଦେବେ ଯେ ଚଳନମାସ
 ଥା ୪ ରୁ ଅପରାଧ କାଳରେ ମାନ୍ୟବର
 ଶ୍ରେଣୀକଟ କଲିକତା ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେକ୍ଟର
 ଏଥ, ଏ, କୁମ୍ଭର ଶ୍ରୀ ଓ ଶ୍ରୀକମଳାନୁ ଅନ-
 ରଣ କର ଶ୍ରୀକାଳ୍ୟାରେ ରୂପକେଳ କରୁଥିଲେ ।
 ଅନୁଗତ କ୍ର ୧୦ ଶ ଶ୍ରୀକେ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର
 ବାବୁ ଅପସ୍ତମାଦ ଦାସ ଏକଜଣ ଥିଲେ ।
 ସମସ୍ତ ଓ ଏବଂ ସାଦେବ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମାନ୍ୟବର
 ମୁଦ୍ରାଦୟଙ୍କ ନିମ୍ନରେ ପରତପ୍ତ କରୁଥିବା ସମ-

ୟରେ ତୁଳାୟରେ ଅଭ୍ୟୁତାବେଳେ ଉପସ୍ଥିତ ଚଳ
 କରୁଲେ କ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କଲେକ୍ଟର
 ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଉତ୍ପତ୍ତି ଅଛନ୍ତି । (ଏଥିପ୍ରକା
 କରୁଲି କିମ୍ବା ପ୍ରଭୃତି ଏଠାରେ କ, ଏ ଯାଗ
 କରୁଥିବା କଥା ସାଦେବଙ୍କ ମନରେ ନ ଥିଲ)
 ଶ୍ରେଣୀକଟ ମଦୋଦୟ ଏଥିରେ ବିଶେଷ ଅନ-
 ନିତ ଦୋଇ ଚାହାଙ୍କର କାଳି କୁଳ ଅବସ୍ଥା-
 ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ କଥା ପସ୍ତୁରଲେ । ତହିଁ ଉ-
 ଶ୍ଚାରୁ ଲକ୍ଷପତ୍ରୀକ ନିକଟରେ ପରପତ ଦେବାକୁ
 ସେ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ଅନନ ପ୍ରକାଶ କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଓଡ଼ିଆରେ ନବନ୍ୟାସ ଅଛି
 କ ନାହିଁ ପସ୍ତୁରଲେ ଏକ କାହା ନ ଥିବାର
 ଉକ୍ତର ପାଲ କରୁଲେ କ ଉକ୍ତକର ଶିକ୍ଷିତ
 ସୁଦାମାନଙ୍କର ଏ ଅଭାବ ଦୂର କରବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଅଛି । ଫଳତଃ ଲକ୍ଷ ମଦୋଦୟ ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀକେ
 ପ୍ରକ ସେପର ମନୋଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ
 ତହିଁରୁ ଜଣାଯାଉଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରକ ତାହା-
 ଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ସୁଦୃଷ୍ଟି ଅଛି । ଏ ସମୟରେ
 ଓଡ଼ିଶାବାସିକର ଅଗ୍ରସର ଦୋଇ ଅପରା-
 ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇବା ଉପର ତାହା ଦେଲେ
 ସେମାନଙ୍କର ମନୋରଥ ଅବଶ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ।

ଏଠାରେ କେବଳ କଲେକ୍ଟରୀୟ
 ଦେଢ଼ମାସର ବାବୁ ସମସାସ କଲେକ୍ଟରୀ କଦଳ
 ଦେବାର ସମ୍ଭାବ ଯାଠକମାନଙ୍କ ଦେଇଅଛି ।
 ସେ ଅଗାମୀ ବ୍ୟବହାର ଏଠାରୁ ଯାଥା କର-
 ବେ । ସେ ଘରନକଟରେ ରହବାକାରଣ
 ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଦେବ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ବନ୍ଧୁ
 ତାହାକୁ ଶ୍ରୀକେଳ ନିଗରବାସିକର ରକ୍ତା ନ
 ଥିଲ ଏବଂ କଦଳ ଦେବରେ ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖୀ
 ଅଛନ୍ତି । ସମସାସ ବାବୁ ପୁଣ୍ୟରେ କ ୧୦ ଶ
 ଏବଂ କଟକରେ କ ୧୨ ଶ ଏସର କ ୨୨ ଶ-
 ଚାଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ରହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କ୍ରମେ ଓଡ଼ିଆ
 ଦୋଇଆଇଥିଲେ ଅପରା ସାଧୁସ୍ୱରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ତତ୍ତ୍ୱତା ଏବଂ ସଦାକାମିନୀ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରାୟ-
 ପାଶ ଦୋଇଥିଲେ । ତାହାକ ଯାଗରେ ଯେଉଁ-
 ମାନେ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ତାହାକର ଗୁଣ କାରୁଅଛନ୍ତି
 ପ୍ରକ ବାସିକପସାମାର ଫଳ ତାହାକ ଯୋଗ୍ୟ-
 ତାର ସ୍ୱପରତପ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି । ଶ୍ରୀମାନେ
 ତାହାକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ପତ୍ର ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
 କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନୁମତ ନ ପାର-
 ବାକୁ କରସ୍ତ ହେଲେ । ଯାହା ଦେଉ ଏଠା
 ଗ୍ରାଭୁଟି ସତ୍ତା ତାହାକୁ ଅବ୍ୟର୍ଥନା କରବାର

ଉଦ୍ଦ୍ୟୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ଅନନ୍ଦର ବିଷୟ
 ଅଛି ।

ସମସାସ ବାବୁ ଅପରା ସିଦ୍ଧାକାର୍ଯ୍ୟ ଉଚ୍ଚା
 ସାଧାରଣକାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନପୂର୍ବକ ଅମ୍-
 ମାନଙ୍କର ନିକଟେ ବୁଝାଇବାକୁ ଦୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଅପରାସନପ୍ରକାଶୀ ପ୍ରକଳନ ଦେବା
 ଅନୁରେ ସେ ଏ କରରବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳ-
 ମତେ କେବେ ନିଜନିଷିପଲ କମିସ୍ତର ନୟନ
 ଦୋଇ କଲିକତାକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ
 ଉକ୍ତକୁ ବୋର୍ଡର ମେମ୍ବରସ୍ୱରୂପ ଅବଧ ସାଧା-
 ରଣକାର୍ଯ୍ୟର ଅନେକ ସହାୟତା କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ପୁଣ୍ୟରେ ସୁଦାସମୟରେ ସେଠା ସମ୍ପୃକ ବିଦ୍ୟା-
 ଲୟର ସମ୍ପାଦକ ଦୋଇ ତହିଁର ଅବସ୍ଥା
 ଉଦ୍ଧର କରୁଥିଲେ । ଏଠାରେ ରେବକତା
 ବାଳିକାବିଦ୍ୟାଳୟର ସମ୍ପାଦକ ଦେବା ବନରୁ
 ସେ ଭାର କେମନ୍ତ ସୁଦରରୂପେ ନିଦାଦ କର-
 ଅଛନ୍ତି ବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ତହିଁର
 ପରତପ୍ତ ଦେଉଅଛି । ଏ ବାଳିକାବିଦ୍ୟାଳୟ
 ଯେ ଓଡ଼ିଶାମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୋଇଅଛି ଏହା
 କେବଳ ତାହାକର ଅପ୍ରକଟର ଚେଷ୍ଟା ଯତ୍ନ
 ଓ ପରଶ୍ରମର ଫଳ ଅଛି । ଏଥିପାଇଁ ଗତ
 ରକ୍ତବାର ବିଦ୍ୟାଳୟର କମିଟିକି ମେମ୍ବର-
 ମାନେ ଏକ ବନ୍ଧୁ ପତ୍ରାକାକରୁ ଶ୍ରୀକେ ଚଳ-
 ପତ୍ର ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରଖିବାକୁ ପ୍ରିତ କରୁଅ-
 ଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଯାହା ବ୍ୟୟ ଦେବ ମେମ୍ବର-
 ମାନେ ଅପରାମଧ୍ୟରେ ଦେବା କର ଦେବେ ।
 ଗୁଣିକେଳର ଏପସ୍ତ ମଙ୍ଗଳ କଡ଼ ପ୍ରାଦିକର
 ଅଛି । ସମସାସ ବାବୁଙ୍କସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଶାର
 ବିଜେତ ବଡ଼ ସମ୍ପର୍କୀ ଅନୁମୋଦନ ଦୁଃଖିତ
 ଅଛି ଏବଂ ଏକାନ୍ତମନରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ
 ଯେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟକୁ ଗର୍ଭପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବେଶ୍ୟ କର
 ଅନନ୍ଦପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।

ମଣିପୁର-କରୁର ।

ମଣିପୁରରେ ସାଦେବମାନଙ୍କ ବଦ୍ୟାକାଶ୍ଚରେ
 ଲପ୍ତ ଥିବା ଅପସ୍ତରେ ଯେଉଁ ପଦସ୍ୱରାଲ
 ଏବଂ କଲକତମାନଙ୍କ ଉପରେ ମୋକଦମା ଦାସର
 ଥିଲ ମେକରମାନଙ୍କ ଓ ଏବଂ ସାଦେବଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦ-
 ରରେ ସେମାନେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଦେବାକୁ
 ପ୍ରାଣବିଶ୍ରାମ୍ଭ ଅଦେଶ ଦୋଇଅଛି । ବାସ୍ତବରେ
 ମଣିପୁର ଦୁର୍ଭିକ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଇଂରାଜ ମଦର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟଙ୍କ ବିମ୍ବର ଅଭିତମତ୍ତାର ଅଛି । ସତା
 ଠାରୁ ସାମାନ୍ୟ ଚାକର ଶିର୍ଯ୍ୟକ୍ତ ସମସ୍ତେ ସମାକ

ଦୋଷୀ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକଦମ୍ଭ ! ମନୁବର
 ଅଦେଶ ଶାଳନ କଲ ବୋଲି କ ଉକ୍ତର
 ଦୋଷ ଦେଲ । ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନ ପଥାର୍ଥ କହୁ
 ଅଛନ୍ତି କ ଅଦାଲତର ଦମ୍ଭରୁମରେ ଯେବେ
 ଦୋଷୀର ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟାୟରୁପେ ପାଶୀ ପାଇବ
 ତେବେ ପାଶୀ ଦେଇଥିବା ମେଦନ୍ତର କ ଇହି-
 ନିମିତ୍ତ ଦଣ୍ଡମାୟ ଦେବ ? କିନ୍ତୁ ଦୋଷ ଦୁଅଇ
 ଏଥିରେ ଶୁଭରକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଦୋଷ ନାହିଁ ।
 ବାରଣ କଲବର ଏକ ଚାରସ୍ୟାଦରୁ ପ୍ରକାଶ
 ଯେ ମହାମାନ୍ୟ ଶବ୍ଦରୁ ଜେନକଲ କଲବର
 ସେକଟିକାକ ନିକଟକୁ ଲେଖି ଥିଲେ କ ବୋ-
 ଶି ଦେବୀୟ ଶକ୍ତର ସକ୍ଷୟରେ କେହି ବୁଝି-
 ପ୍ରକା ଦୃଷ୍ୟା ଦେଲେ ତୁଳି ସକ୍ଷୟାଧିକ
 ଅଦେଶ ପ୍ରତି ଦୁଷ୍ଟି ନ ରଖି ଦୃଷ୍ୟାଦାଏ ଏବ
 ଚାନ୍ଦର ସହାୟତା କରବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ପାଶ-
 ନ୍ତରୁ ଦୟା ଦିବ ଦେବୀୟ ବକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଏକଥା
 ଦୁର୍ଭୟେ ଚାନ୍ଦ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ
 ନରୁଣା ଲେଖକବର୍ଷରେ ଇଂରଜେ ଶାସନ
 ସକଳ ରହବ ନାହିଁ । କଲବର ସେକଟିକା
 ଏଥିରେ ଅବ୍ୟ ଦୋର ଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ କର-
 ଶକ ପ୍ରଭୃତିକୁ ବ୍ୟ କରବା ବ୍ୟାପାରରେ ଲିପ୍ତ
 ଥିବା ସମସ୍ତ ଲେଖକର ପାଶୀ ଦେବା ପୁଣ୍ୟ ପୁର
 ଦୋର ପର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର ଅନ୍ୟ କିଛି କିଛି
 ଦେବାର ଅନ୍ଧାର ନ ଥିଲ । ବରଷା ଦୁଅଇ
 ଗବର୍ଷିର ଜେନକଲ ତୁଳାନ୍ତ ଅଦେଶ ଦେବା-
 ସମୟରେ ସ୍ୱୟଂ ସବୁର କରବେ ।

ପୁଣ୍ୟ ରଥପାଶା ।

ଏଥର ରଥପାଶା ବଡ଼ ପୁଣ୍ୟରେ ନିର୍ବାଚ
 ହେଲ । ଯାଦିକର ସଖ୍ୟା ଉଣା ଏବ ନଦାବଡ଼ି,
 ବୁଝି ଓ ରେଗ ନ ଥିବାରୁ ଯେଉଁମାନେ ଆସି-
 ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ବହୁ ବସ୍ତୁ ଦୋଇ ନାହିଁ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକବନ୍ଦର ଦିବରଣ ନମ୍ବେ ଲେଖାଗଲ ।
 ଯଥା,
 ଜଲଲମାସ ତା ୨ ରାଜ ସୋମବାର ଗୁଡ଼ି-
 ଶେଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାଦେବଙ୍କ ଅନୁ-
 ଗର ଶେଷ ଦୋଇ ତାଟି ପିଟିଲ ।
 ତା ୨ ରାଜ ମଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରଭାତ ୨ଟା
 ସମୟରେ ଶ୍ରୀପୁତ ମେଜପୁର ସାହେବ ଉପୋଷୀ
 ଅଗର ଏବ ପୁଲସ ଦଳକଲ ସହୁର ଅସି
 ସିଦ୍ଧିଦାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ । ଯାହିମାନେ
 ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିବେଦନ ଦେଖିବା ସଦାଶେ ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ଦେବୀରୁ ୨ଟାଠାରୁ ୧ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦର୍ଶନ

ସମୟ ସ୍ୱାଗତ । ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ଯାତ୍ରୀ ଏହି
 ସମୟମଧ୍ୟରେ ନିରାପଦରେ ଦର୍ଶନକର ଚାଲି-
 ଗଲେ । ତହିଁଉତ୍ତରୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ମହାମାନ ବଡ଼
 ନେତ୍ରେ ସୁନ ଦେଲ ଏବ ଭୋଗ ସହ ଅଜ୍ଞାନମାନ
 ୨ଟା ସମୟରେ ରଥକୁ ବିଜେକଲେ ।
 ଇଞ୍ଜିନୀଅର ଥାଇ ପୁଲସ ସାହେବ ୨ଟା
 ସମୟରେ ରଥତଳା ଅରମ୍ଭକର ୨ ରଥ ସିଦ୍ଧି-
 ଦ୍ୱାରକୁ ଆଣିଲେ । ଇଞ୍ଜିନୀଅର ରଥତଳା
 ଦେଖି ସାହିତ୍ୟିକଟ ଦେଲେ ।
 ତା ୮ ରାଜ ବୁଧବାର ଶ୍ରୀ ଗୁଣ୍ଡିଚାପାଶା
 ଅବାରୁ ପ୍ରଭାତ ୨ଟା ସମୟରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ
 ରଥ ଆସି ସିଦ୍ଧିଦ୍ୱାରେ ଲଗଲ । ୧୦ଟା ସମ-
 ସ୍ତରେ ରଥ ସୁବଡ଼ିର ଦୋଇ ଦୁଇପ୍ରଦର ସମ-
 ସ୍ତରେ ରଥ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେଲ ଓ ଉତ୍ତମାଳ ବନ୍ଦା-
 ଯର ୪ଟା ସମୟରେ ପଦ୍ମ ବିଜେ ଅରମ୍ଭ
 ଦେଲ । ପ୍ରଭୁମନେ ଧାର୍ମୀ ପଦ୍ମୀ ଦୋଇ ବିଜେ
 କରୁ ୨ ଗଡ଼ ୨ଟା ସକଳ ରଥରେ ଅବେଦଣ
 ବଲେ । ଦର୍ଶକମାନେ ସହ ହୋଇ ଯିବାରୁ
 ଦର୍ଶନର ଅସୁବିଧା ଦେଉ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ-
 ଥିଲେ ମାତ୍ର ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ମାଳ ଉତ୍ତମରୁପେ
 ଦୋଇ ଯାଇ ଅଛୁ ।
 ତା ୯ ରାଜ ଗୁରୁବାର ଦିନଠାରୁ ରଥ-
 ସର ଚାଲିବାର ଆରମ୍ଭ ଦେଇ ତା ୧୦ ରାଜ
 ସୋମବାର ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ସରଣ ସରୁରଥ ଗୁଣ୍ଡି-
 ମଣ୍ଡପ ଘର ଦୁଅରେ ପଦ୍ମହଲେ । ସେଦିନ
 ପଦ୍ମବିଜେ ସକାଶେ ଅନେକଲେକ ଜମା
 ଦୋଇ ଥିଲେ । କୌଣସି ଅସୁବିଧା ଦେଉ
 ତାହା ଦୋଇ ପାରିଲ ନାହିଁ ।
 ତା ୧୧ ରାଜ ମଙ୍ଗଳବାର ପଦ୍ମବିଜେ
 ଦିନ ୨ଟା ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ଦୋଇ ସନ୍ଧ୍ୟା
 ସରଣ ଶେଷ ଦେଲ । ଏଦିନ ଅବାଳ କନ୍ଦଳା
 ପ୍ରାୟ ୨୮ ଜଣାର ଲେକ ସୁବିଧାରେ ପହଞ୍ଚି-
 ବିଜେ ଦର୍ଶନ କର ଅନୁଜ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ତା ୧୫ ରାଜ ବୁଧବାର ଦିନ ଗୁଣ୍ଡିଚାଘରେ
 ପ୍ରଭୁମାନେ ଭୋଗ ବାର ରହିଲେ । ଏଦିନ
 ଗୋଟିଏ ଭୋଗ ଦେବୀରୁ ସକରର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ
 ଲେକ ଗୁଣ୍ଡି ଚାନ୍ଦରୁ ପ୍ରାୟ କରବାକୁ ଉତ୍ସବ
 ଦୋଇ ଯାଦିତ ହୋଇ ଥିଲେ ।
 ବକୁତାର ଲଗାଣ ।
 ଜୁନମାସ ଶେଷଦୋଇ ଜୁଲାଇମାସର ଅଧେ
 କଟିଗଲ ଅଥବା ଦେବୀୟ ଦେଖବରେ ଧାର୍ମ-
 ଶ୍ରାବଣ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲ ଅବଧ ଲଗାଣ ହେଉ

ନ ଦେବୀରୁ ଚାନ୍ଦରୁ ଲେକେ ବ୍ୟସ୍ତ ।
 ମାଟି ଏ ନଗରରେ ଏହି ଜୁଲାଇମାସ ଆରମ୍ଭ
 ତୁଅକୁରୁଅ ବକୁତାର ଉକ୍ତ ଦେବୀରୁ ଦୈବ
 କୃପଣତାକୁ ନଗରବାସିନୀମାନେ ମନରେ ଯେକ
 ନାହାନ୍ତି ବରଂ ବର୍ଷ ହେଉଥିଲେ ବକୁ-
 ଶୁଣିବାର ବ୍ୟତୀତ ଦୁଅନ୍ତା ବୋଲି ଏଥି ଯା-
 ରେ ତାହା ଲେଖି ନାହାନ୍ତି । ସେମନ୍ତ ଦେଶ-
 ହେତୁରେ ଦେବେଦେଲେ ଲେହେ ପ୍ରଭୁ
 ପରସର ବାର ଲଭବର ଅନୁଜ ଦୁଅନ୍ତୁ ଓ
 ଦେବେଦେଲେ ପ୍ରକଳ ଭେଦାନରେ ଲିଖିତ
 ଦୁଅନ୍ତୁ ଏହି ବକୁତା ହେତୁରେ ମଧ୍ୟ ଏକଦଳ
 ସେହିପରି ଦିଅଁଥିଲ । ଗର ରବିବାର ପ୍ରୀତି-
 ଦମ୍ପାମାଙ୍କ କୋଠାରେ ଧର୍ମର ଅବଶ୍ୟକତା
 ବିଷୟରେ ଏବ ଗର ଗୁରୁବାର କାପି କୁ ଗର-
 ଜାରେ କିମ୍ପୁଣ୍ଡାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଲୁର ସମ-
 ତନ୍ତୁ ବସ୍ତୁ ବକୁତା ପ୍ରଦାନ କରଥିଲେ । ଏହା-
 କର ବକୁତା ର ପରମ୍ପରା ଗର ପ୍ରାୟରେ
 ଦେଇଅଛୁ ଓ ତହିଁରେ ଏଠା ଲେହେ ଏମନ୍ତ
 ମୋହର ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଉତ୍ତମ୍ଭ ସରରେ
 ପୁଣ୍ୟପର ଅନେକ ଶ୍ରୋତା ଦୋଇଥିଲେ ଏବ
 ଦନ୍ତ କରବାଳଦ୍ୱାରା ଅନୁଜ ପ୍ରକାଶ କର-
 ଥିଲେ । ଗର ମଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରୀତିଦମ୍ପାମାଙ୍କ
 କୋଠାରେ ମୌଳିକା ଦାଢ଼ି ଅବଧୁର ରବିମାନ
 ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ବକୁତା କହୁଥିଲେ । ସମସ୍ତ
 ଶିଷ୍ଟ ଜଣେ ଇଂରଜ । ଏହାକ ଜାମ ଜମସ୍ତ
 ଉଲ୍ଲସର ଥିଲ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନ୍ଧଧର୍ମ ପ୍ରତି ସ୍ୱଲ-
 ମାନ ଦେବୀରୁ ଉପଲେଖେ ଜାମ ପ୍ରବଣ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏବ ଦାୟୁ କ ବଲେକରେ ନି, ଏ
 ରୂପାଧ ପାଇଥିବାର ପରତପ୍ତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ଧର୍ମସଙ୍ଗେ ସୁଦେଶର ପରତପ୍ତ ତ୍ୟଗ କର
 ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଯୋଗାଦ ପିକଅଛନ୍ତି । ଏହାକ
 ବକୁତା ଶୁଣିବାକୁ ଅନେକ ବଦୁଲେକ ଆସି-
 ଥିଲେ ଏବ ସେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଗୌରବ-
 ପ୍ରକ ଦେବୀରୁ ଉତ୍ସଙ୍ଗେ ଅନେକ ଅସିଷିତ
 ମୁସଲମାନ ମଧ୍ୟ ଜମା ଦୋଇଥିଲେ । ଘର ଓ
 ବାରମାରେ ପ୍ରାକ ନ ଦେବୀରୁ ଅନେକ
 ଲେକ ଦାଗ୍ରରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲେ ।
 ବକୁତା ଆରମ୍ଭ ଦେଲେ ପଛ ଲେକମାନେ
 ଶୁଣିବା ଓ ବଜା ଦେଖିବା ଅଗାରେ ଅଗଲେ-
 କିନ ଉପରେ ଲିଖାଦୋଇ ସତଲେ ଏବ
 ଯୋହେ ଗୌରବପରେ ଛିଡ଼ା ହେଲେ ।
 ନାକ୍ୟମ୍ପେତ ଭେଦାଳକଲରେ ଚାଲିଲ ଏବ
 ଲେକକ ଉକ୍ତ ଓ ଗୋଲମାଳରେ ଘର

ଉଚ୍ଚିଷ୍ଠତାର ହସ୍ତ ଦେଲ । ଉତ୍କଳ ଗାଦୀ
 ଦଃି ନାହିଁ ଦେବନ ଖଣ୍ଡବେଦେ ଚୈବ ଚୁଣ୍ଡି-
 ବୁଦ ଦେଲ ଏବ ବରୁଣାଅନି ଧୂଳମଃରେ
 ମୁକ୍ତମଲ । ଧର୍ମକଥା ବହୁବକ୍ତୁ ବସି କଳ୍ପା
 ଲଂବନ ଶାନ୍ତିପୁନଃନବର ବାଉଳକସହୃତ
 ଅବର ବ୍ୟବହାର ଓ ସହାଚାର ନିନ୍ଦା କର-
 ନାରେ ପ୍ରଭୃତ ଦେବେ ଓ ରହିଁରେ ବେଦେକ
 ହସ୍ତ ବରକ୍ର ଦେଇ ବାଦାପରଲେ ଓ ସେଷକୁ
 ବେବଳ ଦୈବିକ ଦେଖିବା ଲେକମାନେ
 ରହିଲେ । ଅମ୍ବେମାନେ ଏମନ୍ତ ବହୁ ନାହିଁ
 ଯେ ସେ ଇଂରାଜର ସେସବୁ ନିନାକଲେ
 ଗାଦୀ ସମସ୍ତ ଅନୁକ ଅଲେ । ଭୂଲମନ ସବୁ-
 ଥରେ ଅଛୁ । ମନ୍ତ୍ର ମୌଲିକ ସାବେବ ଦେପର
 ଗୁରୁରେ ବକ୍ତୃତା କଲେ ଚହିଁରେ ଯୋଗ୍ୟତା
 ଓ ସୁବୁଦିର ଉଦ୍ଦଳ ପରତୟ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲ
 ନାହିଁ । ଏ ମହାସୟ ଚାଲେକରେ ବେ-
 ଚମଳ କର ସେଠାର ବେଦେକ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ବ୍ୟାପିକାରୁ ସାହିତ୍ୟକଟ ଅଣିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର
 ଠେରେ ବଦଳର ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ୟମ ସଫଳ
 ଦେଲ ନାହିଁ । ଏଥୁରୁକୁ ଯେ ବ ସଫଳ
 ଦେବେ ଦେବେ କେଉଁ ଅନଳର ବସୟ ଦେବ ।

କେଉଁଠିର ବିବରଣ ।

କେଉଁଠିର ବିବରଣ କେଉଁଠିର ବିବରଣ ବା
 ଦେଲ ଯେଉଁ ବିବରଣ ପ୍ରକାଶ କରଅଛି
 ଚହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ମହାବୀର ଅଭ୍ୟା-
 ଗୁରରେ ଭୂୟାମାନେ ପ୍ରସାଦିତ ଦେଇ ମେଳ
 କରବାକୁ ବାଧ ଦୋଇଥିଲେ । ଚତୁରର
 କୌଣସି ଅନୁ ବରଦା କମା ଅପଣାମାନ-
 କର ଚହିଁ ଅନାୟୁକର ଚହିଁ ମେଳିଦୁକର
 ଉଦେଶ୍ୟ ନ ଥିଲ ଏବ ସେବେ କ କୌଣସି
 ପୁଲେ ଲୁଚିପଟ ଦେଲ ମାସି ତାଦା ମେଳର
 ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗ ନୁହଇ ବେବଳ ଦୁଷ୍ଟଲେକେ
 ପ୍ରସୋଗ ପାଇ ଚହିଁରେ ପ୍ରଭୃତ ଦୋଇଥିଲେ ।
 ଏଥୁପାଇ ଯେଉଁମାନେ ଲୁଚିପଟମନ୍ତେ ଦଣ୍ଡ
 ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବ ଅଛୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କପ୍ରତି
 ଉତ୍ତରଣ ଦୋଇଅଛୁ ଓ ଧରୁପତି ବିଗୁରରେ
 ଏହି ଅପରାଧରେ ଲପ୍ତ ଥିବାହେତୁ ଦଣ୍ଡ
 ପାଇବେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ ନାହାର ସଦାନୁ-
 ଭୂତ ନାହିଁ । ସେମାନେ ମଥାର୍ଥରୂପେ ଦଣ୍ଡର
 ଯୋଗ୍ୟ । ମାତ୍ର ଧରଣୀଧର ଓ ନାବାସକର
 ଅପରାଧକ କଥା ଉନ୍ନପକାରର ଅଟଇ । ମହା-
 ବୀରକର ଅଭ୍ୟାଗୁର ନିବାସନ କରବା

ବାହାର ଏକମାସ ଉଦେଶ୍ୟ ଥିଲ ଏବ ସେ
 ସେଉଁ ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ କରଅଛୁ କେବଳ ସେହିଭ-
 ଦେଶ୍ୟ ସାଧନନମନ୍ତେ କରଅଛୁ । ସେ କାହା-
 ରକୁ ହତ୍ୟା କର ନାହିଁ କମା ଲୁଚିପଟକରବା
 ବା ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଲ ନାହିଁ ।
 ଫଳାତମୋଦନ ବାବୁକୁ ଧର କେଲପୁକା
 ତାହାକୁ ଅପରୁ କର ନାହିଁ ଏବ ସରକାର
 ପୁଲସ ସହସ୍ର-୧୨୨ ଡେକାପୁକ ଉଦ୍ଵେଗ
 ଦୋଇ ଅପୂର୍ବମର୍ଯ୍ୟ କରାଛୁ ଏବ ସହସ୍ର କହି-
 ଅଛୁ ଯେ ସାଧାରଣଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ନିମିତ୍ତ ସେ
 ଏପର କରଇଛୁ । ଏପର ଦଣ୍ଡ ପାଇଲୁ-
 ଗୁରୁ ମଧ୍ୟ ସେ କହିଅଛୁ ଯେ “ମୋଦୋର
 ସାବେବ ବିରାଗ ସେଲ ସେଥିରେ ଦୁଃଖିତ
 ନାହିଁ ପ୍ରଜାମାନେ ଅଭ୍ୟାଗୁରକୁ ରକ୍ଷା ପାଇ-
 ଲେ ଏଥୁପାଇ ମୁ ବଡ଼ ଅନୁକ ଅଛୁ ” ।
 ଏପରଲେକ ଯେ ସାଧାରଣ ଉଦ୍ୟୋଗ ଏବ
 ହୁଣିଷା ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ
 ଧରଣୀ କଣେ ଉଚ୍ଚ କୃତର ଲେକ । ତେବେ
 ଯେ ସେ ଅପଣାକୁ ଶିକାଏତ ବୋଲଇ
 ଯୁକର ଅଭୋକନରେ ମାର ନ୍ୟାୟାଅ
 ଚାଲିଗଲ ଏହା ସାମାନ୍ୟ ଚିନ୍ତିତ ଏବ ସହାସ-
 ମାଳରୁ ଅନ୍ତରରେ ଥିବା ଲେକପ୍ରତି ବିଚିତ
 ନୁହଇ । ତାହାର ମନସ ଶୁକ ଥିଲ କେବଳ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶିବିଏ ହୁତଗଲା । ଯେ ପୁଣ୍ୟରୁ
 ଗତଜାତ ସୁଗ୍ରୀବ ଏବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖଳ ନିକଟକୁ
 ସେମନ୍ତ ବରଖାସ୍ତ ପଠାଇ ପାଞ୍ଚମାସଧର୍ଯ୍ୟକୁ
 ଉଦ୍ଵର ନ ପାଇ ଦେମନ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ବୋଇଥିଲ
 ଯେବେ ଅରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାବେବକ ନିକଟକୁ
 ଚାଲି ଅସିଥାନ୍ତା ଓ ରହିଁରେସକା ମଫଳକାନ
 ନ ଦୋଇ ଦେଇପାଇଥାନ୍ତା ଲେବେ ସେଦେ
 ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ କଲ ଚହିଁପାଇ ଦେହି ତାହାକୁ
 ଦୋଷୀ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଫଳତଃ ତାହାର ଦୋଷ
 ସାମାନ୍ୟ ଓ ରହିଁପାଇ ସାବେବ ଦଣ୍ଡ ଚହିଁ
 କଠିନ ଦୋଇଅଛୁ । ମାତ୍ର ଅମ୍ବେମାନେ ଶୁଣି
 ଅନୁକର ଦେଲୁ ଯେ ଗତଜାତ ସୁଗ୍ରୀବ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ
 ଶିବଳକ ସାବେବ ତାହାପ୍ରତି କଠିନ ଦେବାକୁ
 ଅଦୌ ମନସ୍ତ କର ନାହାନ୍ତି । ତାହାକର ଇଚ୍ଛା
 ଯେ ଦେଉଁଠିକରେ ଶାନ୍ତିପ୍ରାପନ ଦେଲଉଗୁରୁ
 ତାହାଠାରୁ ଉଦ୍ଵେଗ ପ୍ରକରସର ନିୟମ
 ଲେଖାଇ କେଇ ତାହାକୁ ସମାଦେବା କାରଣ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖକୁ ଅନୁରୋଧ କରବେ । ସାବେବ
 ମହୋଦୟକର ଏପ୍ରକାର ଦୟାଧୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକରୁ
 ଅଭ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରସଂସନ୍ନସ୍ତ ଅଟଇ । ଏହା ବେଶ୍

ଗତଜାତ ପ୍ରଜାମାନେ ଉଦୟମ କରବେ
 ଯେ କୌଣସି ଦ୍ୟୁତି ଅପରାଧ କଲେ ଦଣ୍ଡକୁ
 ବର୍ଣ୍ଣିବ ନାହିଁ ଅଥଚ ଦେହି ଅନର୍ଥକ କଠିନ
 ଦଣ୍ଡ ଦେବ କରବ ନାହିଁ ।
 ମହାବୀରଙ୍କ ସମକରେ ସାବେବ ମହୋ-
 ଦୟ ବରୁର ଉଦ୍ଵେଗୁ ଯେ ଅପାକତଃ ସେ
 ଦେବେକର ପାସନକାରୁ ଅପରତ ଦୋଇ
 ଦେବରେ ରହିବେ । ମହାବୀରଙ୍କର ଅଭ୍ୟା-
 ଗୁର ଏହି ଶ୍ରେଣୋଲର ମୁନିକାରଣ ଅଟଇ ।
 ସେ ଉଦ୍ଵେଗୁପେ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ଶିବ୍ୟ ବର
 ପ୍ରକଳ ସୁସଫଳରେ ରହିଥିଲେ ଏପର ଦଣ୍ଡ
 ନ ଥାନ୍ତା । ଯଦ୍ୟଦି ବ ଦେବୀୟ ଗତକ ସାସନ-
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୟାସେପ କରବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖର
 ଲଜା ନୁହଇ ମାତ୍ର ତାହା ସେହିପୁଲେ ଖଟବ କ
 ଦେଉଁଠାରେ ବୁତାକର ପ୍ରସଫଳ ପ୍ରକାଶ
 ପାଇବ ସେ ବୁତା ପ୍ରକାଶିତକ ଦେବ ବାଦା
 ଦାକରେ ସରକାର ଦେବତ ସୁକ୍ୟକର ଦୟାବେ
 ନାହିଁ । ମହାବୀର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କପ୍ରତି ଅଭ୍ୟା-
 ଗୁର କଲେ ଏବ ଚହିଁପାଇ ସେମାନେ ମାତ୍ର
 ଉଦ୍ଵେଗୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବଳ ନ କଲେ ଅଧିକ
 ଉଦ୍ଵେଗିତ କଲେ ଏବ ସେଷରେ ଉଦ୍ଵେଗୁ
 ଦୋଇ ପନାଲଅସି ସରକାରକର ଅସୟ
 ଲେଖିଲେ । ଏପରଲେକ ଅଭ୍ୟା ଶାସନକାର
 ବହିଷାରି ଅତୋଗବ ଓ ତାହାକୁ ଚହିଁରୁ
 ରହିତ କରବା ଅନାୟୁ ନୁହଇ । ଦେହି
 ଦୃଢ଼ଣି ବ ଅସିଷ୍ଟୁଖ ମାନେକର ବିଚିତାନ-
 ଦସ ସବୁ ଅନୁର ମୁଳ ଏବ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର
 ତାହାଉପରେ ବିଶେଷ ଦକ୍ଷା ଓ ସମା ନାହାନ୍ତୁ
 ତାହାକର ଦେଲେ ଅନୁର ମୁଳ ଉଦ୍ଵେଗ
 ଦେବ ମହାବୀରଙ୍କ ପ୍ରତି ଏପର କଠିନ ଦେ-
 ବାର ଅବନଦ ଦସ ? ମାତ୍ର ଅମ୍ବେମାନଙ୍କ
 ବିବେଚନାରେ ଏସୁତ୍ତି ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହଇ ।
 ଏଥୁପୁକେ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥନଦାସ ସେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ନରସିଂହପୁର ବଜାର
 ମାନେକର ଅଟନ୍ତି ମହାବୀରଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
 କର୍ମଗୁଣ ଥିଲେ । ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ବଡ଼ ଶାନ୍ତ ସରଳ
 ଏବ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାହକର-
 ବାରୁ ପ୍ରକାବର୍ଗ ତାହାକଠାରେ ଅଭ୍ୟାନ୍ତ ଅନୁ-
 ରକ୍ତ ଥିଲେ । ଏହାକୁ ମହାବୀରା ଚିନ୍ତି ନ
 ପାରିବାକୁ ସେ ବିରକ୍ର ଦୋଇ ବିଦାୟ ଦୋଇ-
 ଅସିଲେ । ଚହିଁଠିକରୁ ବାବୁ ପ୍ରଜ୍ଞାନନ ଦାସକହି
 ଦନରହି ବାଦାସ ଅସିଲରୁ ବାବୁ ବିଚିତାନନ
 ଦାସ ପ୍ରବେଶି ଦେଲେ । ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଠା କଲେ

ନିଶ୍ଚୟରେ କିମ୍ପା ଅମଳ ଥିଲେ ମାତ୍ର
 ଖୁଞ୍ଚିଗୋଲମଳ ମମଳରେ ବର୍ଣ୍ଣାସ୍ତ୍ର ଦେଲେ
 ଉତ୍କଳ ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟ ବିକଳର ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ।
 ଭାବକ ବରୁଣରେ ପୁଣ୍ୟ ଗୁହାରି ଅଧିକାରୁ
 ଗଜକାନ୍ତ ସ୍ଵାଶ୍ରମମାନେ ଭାବକୁ ଭାବାରକର
 ଦେବାସବାଣେ ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟ ଅନୁସୂୟ କର
 ଥିଲେ ସଦା ବିକଳ ଫଳ ଦେଲେ ନାହିଁ ।
 ଏ ସଦ୍ ବ୍ୟବହାରକୁ ପୁଣ୍ୟ ଜଣା ଯାଉଅଛି
 ଯେ ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରସାଦ ନିମିତ୍ତ
 ଭାବକୁ ରଖିଥିଲେ । ଅଥବା ସେଥିର ଦୋଳ
 କ ଥିଲେ ଯେଉଁଠାକୁ ବିଏ ଭଲ ଓ କିଏ
 ମନ ଚାହୁଁ ନ ଯାରେ ଏବଂ ଉତ୍କଳଦେଲେ
 ସୁଦ୍ଧା ଦେଲେ ନାହିଁ ସେ ଯେ ଗୁରୁବର
 ଅପେକ୍ଷା ଏକଥା କିଏ ନ କେଲିବ ? ମହା-
 ସମ୍ରାଜ୍ୟ ନିର୍ବାଧ ନୁହନ୍ତି କେବଳ ପ୍ରଜାକ୍ରମଣ-
 ଯେଣୁ ଅପମାନ ହୁଏ ଅଧିକ ଲୋକିକାରୁ
 ଏ କଥାକୁ ପ୍ରକଟିଲେ । ଯଥାର୍ଥ ବୁଦ୍ଧିମାନ
 ଓ ଚତୁର ହୋଇଥିଲେ ସେ ଜାଣିପାରୁଥାନ୍ତେ
 ଯେ ପ୍ରଜାକ୍ରମଣମାନେ ଭାବକର ମଙ୍ଗଳ
 ଏକ ଦେଲୁଥିଲେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତେ । ଭରଣ
 କୁ ଅଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ର କିଛିକରେ ରହି ଶୁଣାଇ ଧ୍ରୁମ
 ସଂସ୍ଥାପନ କରନ୍ତେ ଏକ ପୁରୁଷାର ଶାସନ-
 ନିମ୍ନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସୁଖାନ୍ତ ସହଜ ଭାବ
 ନିର୍ବାଧ କର ଉଚ୍ଚାଧିକାରୀ ଏକ ଧର୍ମପୁରୁଷର
 ପ୍ରାଣକ୍ରମଣ ଦେବେ ।

ଏକଥା ମଧ୍ୟ ଦୋଳକାର ଅବଶ୍ୟକ ଯେ
 ଗଜକାନ୍ତ ସ୍ଵାଶ୍ରମ ଅଧିକାର ଶିଖିଥିଲେ ଏହି
 ବୃତ୍ତଗୋଳ ନିମିତ୍ତ କେତେକ ସମ୍ଭାଷଣରେ
 ଦାୟୀ ଅଟଇ । ଯଦି ଗଜକାନ୍ତ ଏ ଅଧି-
 କାର ସମ୍ପନ୍ନ ଦୁଃଖି ଥିଲେ ତାହା କିମ୍ପା ଉଣା
 ହୋଇ ଅଧି ଗଜକାନ୍ତ ଗଜାକୁ ଅଧିକ ସୁଧୀ-
 ତତା ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ସେଥିକୁ ଏମନ୍ତ ହୋଇ
 ଗଲ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଜ-
 କାନ୍ତ ଦେଖିବାର ଯେଉଁ ନିୟମ ଥିଲ ତାହା
 ମଧ୍ୟ ପୁର ରହିଲ ନାହିଁ । କେଉଁଠାକୁ କିଛିକୁ
 ପ୍ରାୟ ବର୍ତ୍ତେ ଦେବ ଗଜକାନ୍ତସ୍ଵାଶ୍ରମ କିମ୍ପା
 ଦାୟୀ ଅଧିକାରୀ ଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ସ୍ଵଳ୍ପ
 ଉଚ୍ଚାଧିକାର ଅପମାନ ଏକକାର ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ
 ଉତ୍କଳମୁଖେ ନିର୍ବାଧ ହେଉଅଛି କି ନା ଏବଂ
 ପ୍ରଜାମାନେ ସ୍ଵଳ୍ପ ଅଧିକାର କି ନା ତାହା ଜାଣି-
 ବାର ଉପାୟ ରହିଲ ନାହିଁ ଶାସନ ଗମ୍ଭୀର
 ହୋଇଥିଲେ ଯଥାସମ୍ଭବେ ଅନିର୍ବାଣୀୟ
 ରହିବ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ଦେଖି ଶୁଣି

କ୍ରମେ ଯାହେବ ଅମଳରେ ଏ ଚୁଟି ରହିବ
 ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରଜାମାନେ ଏଣିକି ସାଧନ
 ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କଲେ ହରକଳରେ ପଞ୍ଜି-
 ବାର ସମ୍ଭାଷଣ ।

ପରଦେଶରେ ବଡ଼ ଅଳ୍ପର ବିଷୟ ଯେ
 ବାହୁ ଫଳାପୋଦଳ ସେନାପତିଙ୍କର ଏ ଗଣ୍ଡ-
 ବୋଲରେ କୌଣସି ଚୁଟି ପ୍ରକାଶ ନ ଥିଲ
 ସେ ଆପଣାକାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କଳମୁଖେ ନିର୍ବାଧ କର
 ପ୍ରଜାକ୍ରମଣ ସମ୍ଭୋଷଣକଳ ହୋଇଥିବାର ଶିଖି
 ପ୍ରମାଣ ହୋଇଅଛି । କାରଣ ମେଳଅମାନେ
 ମଧ୍ୟ ଭାବକୁ ମାନେକର କରୁଥିଲେ । ଏଥୁ-
 ଠାରୁ ସେ ଆପଣାକାର୍ଯ୍ୟରେ ରହିବାର ପୁର
 ହୋଇଅଛି । ଅତ୍ୟନ୍ତେ ଆଶା କରୁଁ ସେ
 ଭାବକର ଉଦ୍ଧୃତ ଦେବ ।

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ମହାଦେବେ କିମ୍ପା ମଙ୍ଗଳର ଏକଥା ରୁଚି
 ହୋଇଅଛି । ଅଧିକ ଦେଖାଯିବ ଯେତେବେଳେ କିମ୍ପା
 ନାହିଁ । କିଛି ଉଣା ଦେଖି ଦେଖାଯାଏ ଯାକ ଗୁରୁବର
 ଭଲ ବୁଦ୍ଧି ହେଉଅଛି । ମାତ୍ର ମୋସମ୍ଭବରେ ଅଧିକ ସେତେ
 ବାଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଏପରିକି ବାଠାପୋଡ଼ା ଓ ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ
 ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଦୁଃଖିଅଧିକ କିମ୍ପା ଯାଉ ନାହିଁ ।
 ସାମାନ୍ୟ ପଦ ଓ କ୍ରମେକା ଏ ସମ୍ଭବରେ କିମ୍ପା
 ଦୈନିକ ପାଠ୍ୟ ଗ୍ରାହ୍ୟ ନାହିଁ ।

ବାହୁ ମହାଦେବ ଦାସ ଏଠା କଲେକର ଅନୁପସ୍ଥାପନ-
 ପଦ ଦ୍ୟାପକରାବୁ କଲେକର ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନ ପ୍ରଥମେ ବାହୁ
 ଶ୍ରୀ ସମକଳ ବସୁ ଉତ୍କଳାଧିକାରୀ ଦେବାଦାସ ଚାଲିଲେ-
 ବୁଦ୍ଧି ଅନୁସୂୟ କଲେଲେ । ଉତ୍କଳରୁ ବାହୁ ଯେତେ-
 ବରକଳ ଗ୍ରାହଣ କରବାର ଦାୟୀକାରୀ ଚାଲିଗଲେ
 ଅନୁସୂୟ ବିକଳହୁ । ତାହାର କଥାକ ପଞ୍ଜିକଲୋଚିକ ।

ଏଠା ମହାଦେବେ ହା ପ୍ରସାଦପଦ ଅଧିକ ହୋଇ
 ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀଦାସ ବସୁ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର କଳ ସାହେବ
 କୋଠରେ କିଛି ବସୁ ଥିଲେ । କିମ୍ପାକ ସେହି ଅଧିକାର-
 ମୂଳେ ଅଧିକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ବସୁମୁଖେ କି
 ଦେଖା ନିମିତ୍ତ ଦେବ ଦାୟୀକାରୀ ହେଉଥିଲେ ଏ
 ଅଧିକାର ପ୍ରକଟ ଅଛି ।

ଦୋଳକର ସଦ୍ ଭବନରେ ବାହୁ ଶାସନର ଦାସ ବାହୁ
 କାଲେକର ଦୋଳକର କଲେକର ଦାୟୀକାରୀ ଏକମାସ-
 ଧରଣେ ମସୁର ହୋଇଅଛି ।

ସଦ୍ ଭବନରେ ଅଧିକ ଦାସ ଦେବ ଭବନେ ଉତ୍କଳରେ
 ଦୈନିକ ଅନୁପସ୍ଥାନ ହୋଇଥିବା କି ନାହିଁ ଏବଂ ଉତ୍କଳ-
 କାର୍ଯ୍ୟମାନେ ଉତ୍କଳ ଅଧିକାରୀ ଅଧିକାରୀ କି ନା, ଏ କଥା
 ଅନୁସୂୟ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ସାହେବ କରେ ଉତ୍କଳ
 କଲେକର କଲେକର ଅଧିକ ଦେବ, ପରଦେଶରେ ।
 ଉତ୍କଳରେ ଯଥାର୍ଥ ରହିବ ଦେବାକ ମଧ୍ୟ ନହୋବୁ
 ଅଧିକ ସମ୍ଭୋଷଣ ପ୍ରକାଶ ନରହିଲେ ।

କଲିକତା-ଗୋଳକଟ ।

ସିଦ୍ଧିଲତା ଚନ୍ଦ୍ର ବାଳାକ କପୁର ମାତ୍ରକୁ ଓ
 କେଶରୀ କଲେକର ମୁମାଦ କୋଶେକର ଦେବ ନିର୍ବାଧ
 ଉତ୍କଳ ଓ ସେଥିର ଜଳ ଓ ଦେବାଦାସର ଅଧିକାରୀ
 କପୁର ମାତ୍ରକୁ ଓ ତେ କଲେକର ମଧ୍ୟ ଦେବାଦାସ
 ସଦ୍ ଭବନରେ ଅଧିକ ସେଥିର ଜଳ ପଦେ କଲ-
 ଶାଳ ନିମନ୍ତ ମସୁର ଦେଲେ ।

କଲିକତା ଓ ଗୋଳକଟ କଲେକର ପଦେ
 ମସୁର ହେଲେ କୋଳକଟର କଲିକଟ ଓ ଅଧିକ ମସୁର
 ଓ ବାହୁ ମସୁରରୁ ବର ବସୁ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ସଦ୍ ଭବନେ
 କଲେକର ପଦେ କଲିକଟ ଗ୍ରାହ୍ୟ ଦେଲେ ।

କାଲିକତା-ଗୋଳକଟ ଅଧିକ କଲେକର ସଦ୍ ଭବନେ
 କିଅପଦେକିମ୍ପା ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟ ହରକଳ ଓ ନାଗର ଦେଲେ ।

କଲିକତା ଶାସନକାରରେ ପଦା ଚଳାମା କଲିକତା
 ଉପସ୍ଥାପନେ ପଦେ କଲିକତା ଦେବାଦାସ କଲିକତା
 ସେମାନେ ଦୈନିକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଧିକ । ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
 ନିମନ୍ତେ ଓ ୨୦୦୦୯ ଖା ମୁଦ୍ରାମାନମାନେ ଦେବାଦାସ
 ସମ୍ଭବ କର ଅଛି ।

ସମ୍ଭବ ସମ୍ଭବରେ କୋଷିକ ଗୋଳକଟ ଦୋଳକଟ । ମହା-
 ମାନ୍ୟ କଲେକରକର ଦେବାଦାସ କେଳି କଲିକତା ପ୍ରକାଶ
 କଲେକର ଉତ୍କଳ ଅଧିକାରୀ କଲିକତାରେ କଲିକତା କି
 ସେ ଶାସନ ଦାୟୀ ଦାସ ବର ସିଦ୍ଧିକାର ଦେବ କଲିକତା
 ଉତ୍କଳ ଦାସ ସେ କି କଲିକତା ନାହିଁ ।

କଲିକତା ମେଳକର କଲେକର ସୁଭାଷଣ ପଦେ
 ସଦ୍ ଭବନେ ଦେବାଦାସ ପ୍ରକାଶ ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟ କଲିକତା
 କେତେକ ହୁଡ଼ି କଲିକତା ଗ୍ରାସ ପଦକଲିକତା ଗୁଣା ସମ୍ଭ-
 ବରେ କଲେକର ଦେବାଦାସ କଲିକତା ଅଧିକାରୀ ସଦ୍
 ନିର୍ବାଧରେ ଦେବାଦାସ ଦିବ କଲିକତା । ଅନୁପସ୍ଥାନେ ଦେବ
 କଲେକର କଲିକତା ପ୍ରକାଶ ଦେବ । ଏ କୋଷିକ ମସୁର
 ସୁଭାଷଣ ।

ଉତ୍କଳରେ କୋଷିକ ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟ ପଦେ ଶାସନ
 ନିର୍ବାଧକର କଲିକତା ଅଧିକାରୀ କଲିକତା କଲିକତା ଅଧିକ
 କଲିକତା କଲିକତା ଦେବାଦାସ ଶାସନ ହୋଇଅଛି ।

ଦାସକଲେକର ଅଧିକ ଅଧିକ ଦାସକଲେକର କଲେ
 କଲିକତା ଓ କିଏ ବାହୁ ଅଧିକାରୀ ଦେବ ଓ କଲିକତା
 ଦେବ କଲିକତା କଲିକତା ଦାସ ଶାସନେ କଲେ
 କଲିକତା ଓ କିଏ କଲିକତା ଦୋଳକଟର କଲିକତାକୁ
 ଅଧିକ ଦେବ ।

ଦୋଳକଟରେ ଦୋଳକଟର କଲିକତା ପ୍ରକାଶ
 କଲିକତା କଲିକତା । କଲିକତା ଦୋଳକଟର କଲିକତା
 ଦାସ ଦେବାଦାସ କଲିକତା ଅଧିକ ଅଧିକ ।

କଲେକଟରେ କଲିକତା ଦୋଳକଟ ହୋଇଅଛି ।
 କଲେକଟ ଦୋଳକଟ ଶାସନ କଲିକତା କଲିକତା ଦୋଳକଟ
 କଲିକତା ଓ ଅଧିକାରୀ କଲିକତା କଲିକତା । ଏ-
 କଲିକତା କଲିକତା ଦେବ ଅଧିକାରୀ କଲିକତା କଲିକତା
 ବାହୁ ଏହି କଲିକତାକଲିକତା କଲିକତା । ତଥାକ କଲିକତା
 କଲିକତା କଲିକତା ପ୍ରକାଶକର କଲିକତା ଅଧିକ ।

ସାକ୍ଷୀ-ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା କଲିକତା ଏ ଅଧିକାର କଲିକତା ସୁଭାଷଣ କଲି
 ଅଧିକ । ଏ କଲିକତା ସେ ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟର ଏକ କଲିକତା
 ଦୋଳକଟ କଲିକତା ।

ଅସମାପନର ପୁରୀ ପ୍ରେତମାଣ୍ଡଳ ବାବୁ ରଂପଦତପ୍ତ-
ତନୁ ବ, ଏ, ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହେବେ । ଏହାକି ବ୍ୟାପକ
ମଧ୍ୟ ।

ବାବୁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମାନବ୍ରହ୍ମଣ ମୁଖ୍ୟରେ ଏଠା
କଲେକ୍ଟର କଲେକ୍ଟର ନାମରପଦ ଶିଳ୍ପ ରହୁଅଛି ।
ବାବୁ ମହାଶୟ କଲେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାଧିକାର ଥିଲେ । ଏହାକି
ମୁଖ୍ୟରେ ଏଠାକାର ଅଧିକାର ଲେଖି ଥିଲେ ।

ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ନାମରେ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା ବହୁ
ହୁଏତ ସେ ନାମର ହୋଇଥିଲେ ସେ ଅଧିକ ଉତ୍କଳ ହୋଇ
ନାହିଁ । ମୁଖ୍ୟ ଅପରାଧ ପଦ ସମ୍ପର୍କ କରୁନା ନିମନ୍ତେ
ଓକିଲ ବାବୁ ପ୍ରଭାକର ବାବୁ ବହୁ ଅପରାଧ ଥିଲେ ।
କରୁଅ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାପତ୍ରିକା ହୋଇ କଟକରୁ କଲେ
ମୁଖ୍ୟର ଅପରାଧ ଅଛି । ଓକିଲରୁ ପେଣା କଲ ନାହିଁ । ପୁରୀ
ସହ ଅଧିକାରରୁ ଉତ୍କଳ ପାଠକା ନିମନ୍ତେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ
କଟକର ମହାପତ୍ରିକାରେ ରହୁଅଛି ।

ଓକିଲ ବାବୁ ପ୍ରଭାକର ବାବୁର ମହାପତ୍ରିକା କକ
ଶାହେର କେ ଓକିଲରୁ କୁହାକ ଅଧିକ କରୁନା ନିମନ୍ତେ
ଓକିଲ କଲ ଅପରାଧ ମହାପତ୍ରିକା ଓ ନାମାଲର କଟକ ନା-
ମରୁ ପାଠ ଅଛି ।

ପ୍ରେତମାଣ୍ଡଳ ।

ପ୍ରେତମାଣ୍ଡଳ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅପ୍ପେ-
ମାନେ ଦାସୀ ନୋହୁଁ ।

TO THE EDITOR OF THE UTRAL DIPIKA
SIR,

Some of your readers may have
noticed it in newspapers that a com-
mittee called the Youngmen's Im-
provement Society has been formed
here with a view to furnish the
students of the city with pure and
reasonable amusements, and thereby
improve their morality. The Vice-
Chancellor of the University has en-
lightened himself as a member and
several other leading gentlemen of
the metropolis seem to take a hearty
interest in the undertaking. These
circumstances encourage the hope
that the project, if patiently and
perseveringly carried on, will, no
doubt, be attended with success, and
prove a blessing to society.

Something more in connection with
the above which I am going to tell
you, will be read by every patriotic
heart of Orissa with considerable
pride and gratification. The Liente-
nant Governor in order to take the
initiative in the matter invited through
gracious condescension the students

of the M. A. class of the Presidency
College to a picnic party held on
board the *S. S. Buckland* launching
on the Ganges yesterday from 4 to
7 p. m. Among the sixty students
that attended the river-party was a
genuine Uriya namely Babu Abhoy
Prasad Das who, having passed the
B. A. Examination from the Presi-
dency College, has now joined the
M. A. class. He was introduced,
third, to his Honour by Mr. Webb as
"the first Uriya graduate of the
Presidency College". On this his
Honour seemed to take special inter-
est in him and enquired of his parent-
age and social position and some
other things. He was next intro-
duced by Mr. Stack to Lady Eliot
who warmly greeted him as "the
Pioneer" and expressed her satisfac-
tion at the fact that now the rising
tide is with the Uryas. Babu Bankim
Chandra Chatterjee the immortal
novelist of Bengal was present there.
Her Ladyship, while speaking of
Bengalee novels, enquired whether
there were good and good many no-
vels in Urya, and the answer given
by the Uriya gentleman being in the
negative, desired that educated Urya
gentlemen should write good novels
in their vernacular and remove the
want. Will our countrymen offer
their grateful thanks to his honour
for the warm interest he seems to
evinced in the cause of the poor pro-
vince under his laudable administra-
tion and the educated gentlemen of
Orissa fulfil her Ladyship's desire?

Calcutta }
July 5th 1891 } ARGUS

* To speak more correctly Babu
Chaturbhuj Patnaik is the first Urya
graduate of the Presidency College
but we can vindicate Mr. Webb's
words on the consideration that Mr.
Patnaik is a graduate of the antique
Presidency College.

ମୁଖ୍ୟପତ୍ରିକା ।
କାବୁ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା କଟକ ୧୯୧୧
ମକସି କୋଲର ଅଛି ୧୯୧୧

କାବୁ କପୁରୀ ଅପରାଧ	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା	୪ ୯୯
କୋଲକାତା ଅପରାଧ	କଟକ	୪ ୯୯
କାବୁ କେନ୍ଦ୍ର ପତ୍ରିକା		୪ ୯୯
କାବୁ ଉତ୍କଳ-କାଳ କୋଷ	କଟକ	୪ ୯୯
କାବୁ ନାମ ଅପରାଧ	"	୪ ୯୯
କାବୁ ମାତ୍ର ଅପରାଧ	"	୪ ୯୯
କାବୁ ପ୍ରକାଶନ ପତ୍ରିକା	କଟକ	୪ ୯୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଅର୍ଥ ।

ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଅର୍ଥ-
ପୁସ୍ତକ ମୋଟା ଏକ ମୁଲ୍ୟବାନ କାଗଜରେ
ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର କଟକ ପତ୍ରିକା କମ୍ପାନୀର ଏକ
ବାଲେଶ୍ୱର ଦେଇ ପ୍ରେସର ଓ କାମଗ୍ରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର-
ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୁଇ-
ପଇସା ମୁଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଦୁଇପଇ-
ସା ଅଧିକରେ ଶ୍ରୀ ୧୨ ଶ୍ରୀ ବହି ତାଙ୍କର ଯାଇ
ପାରେ ।

NOTICE.

A tutor is required for the minor
Raja of Dhenkanal salary Rs. 100 a
month with free quarters (at Dhenka-
nal). Applications with copies of
testimonials will be received by un-
dersigned up to the 25th instant. A
knowledge of English and Uriya is
essential.

Office of Supdt. }
Tributary Mehalas } Sd. G. TOYBEE
Cuttack, the 13th } Superintendent
July 1891. } Tributary Mehalas

Watches! Clock! Time pieces!
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company. Charge moderate.

ଦଣ୍ଡମରମତ ।

ନାମାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡ଼ ଶିଳ୍ପୀ
ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମନମତ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ସ୍ୱରେ ପାଠ୍ୟଦାୟକ ଭଲ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଏ
ନଗରରେ କି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅପ୍ପେ ବର୍ତ୍ତି ମସ୍ତକର
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କରୁଅଛି । ଯାହାକି ବରଦାସ
ଦେବ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କଠାରେ ଚତୁ କଲେ ସମସ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ପାରେ ।

ଉତ୍କଳ ଅପଗ୍ରା ଅନୁଯାୟୀ ମହାପତ୍ରିକାକୁ ଧର-
କର୍ତ୍ତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କେରେଇ ଦିଅନ୍ତିକ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
ମତ ଦୋଷରୁ ନିର୍ମୂଳ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ
ଶୁଭିଲେ ସୁଲକ୍ଷଣ ଦୁର୍ବଳ କରୁଅଛି ।

ଗିଲ୍ଡି

ଉଚ୍ଚିର ତେଲକ କେଶ, ମୁହ, ପୁଲିସ-
 ସବୁଇନଫେକ୍ଟର ଓ ଇନଫେକ୍ଟିଭକର କମର-
 ଦେବାଇ ଓଗେର ସାଜ, (ରମ୍ପାର ଓ ପିଞ୍ଜୁଲର
 ଜାନାବିଧ ଅଲକାରୁଦ ରୂପା ଅବା ସୁନାଲେ;
 ରୂପାର ମୁହ ଓଗେର ଅଲକାର ସୁନାରେ)
 ଗିଲ୍ଡି କର ବଅଯିବ ।

୧୫୨ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

ମେଦୁରୋଗ ।

ଉଚ୍ଚିର ଉପରସର ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନା ସମ୍ପର୍କର ନିବ
 ଉଁ ଦେବ । ବୁଲୁ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ
 ସକମଳ କରିଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଉଲ୍ଲୀ ଗୋ-
 ଶବରକାର ଉଚ୍ଚିର ନୂତନ ସାମାଜ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସଦାସେ ଜୀବନର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରିବୁକେ ।

ଏହି ଉପସ୍ଥାପିତରେ ଏକସପ୍ତାଦି ସେବା
 ଚଳେ ନୂତନ ସେମ ଏକ ଭଳି ବୁଲ ସପ୍ତ-
 ଚଳେ ପୁସ୍ତକନିକେତ ଅବଶ୍ୟ ଅବେଗ୍ୟ ଦେବା
 ଯେଉଁମାନେ ଅବେଗ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିସ୍ତୟ
 ଚତୁଃପ୍ରସ୍ତ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗ
 କୋଳ ଜୀବନର ଗେଷ୍ଟସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶରୀର ବସ୍ତୁଗୁଣିରେ ପଦଶଳ ନ ଦେଲେ ଅତି
 ପିବ ଜାତି ଅନେକ ସେଗା ଅବେଗ୍ୟ ଲବ
 କର ପ୍ରସଂସାପସମାନ ଦେଓଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅକଳମରେ ସୁସୁବାବାରେ ପ୍ରସ୍ତରତ ଦେବ
 କଳକଳା ଅବେଗ୍ୟତୋଳ ବ୍ୟମ୍ଭର ଭବନରେ
 ସ, ଦେ, ସର ଉତ୍ସାହକଠାରେ ଏକ ବଡ଼ବ
 ବରଦାକତାର ପ୍ରିଶିଂକମ୍ପାନଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଏହି ଉପସ୍ଥାପିତ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପି-
 ଠେ ୫୨୫ ବା । ସୁଲକା ଓ ତାକଖଣି ପୁଅକ

ଉଚ୍ଚାକରନ୍ତି ସେମାନେ ପାଠାର ଅବସ୍ଥା ପୃଷ୍ଠିର
 କାଳର, ବ୍ୟାଧି କୁଳକ ବି ନା, ସେଗା ପୁସ୍ତକ
 ବି ସ୍ତ୍ରୀ, ସେଗର ପୁଅ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭରଣ,
 ବୟଃକ୍ରମ, ଅନ୍ଧାର, କୋଷ୍ଠୁଗୁଣି, ଧାରୁ ପ୍ରକୃତି-
 ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ବୁଲୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
 ଶାବାର ସାଧାରଣ ଉପସ୍ଥା ପଠାଇବୁ ।
 ଟିକା, କରୁଣା ବି ଡ୍ରୋବ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
 ଆମ୍ଭଠାରୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
 କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV
 MINOR COURSE.

ନୂତନମାସର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଦୁକ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ
 ଟ ୦ ୩ ନୂତନା ପରେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିଦେବ ।
 Ditto An Abridged Edition ୫୨
 ପ୍ରାକୃତକ ଭୂଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦ ୧,
 ସ୍ତ୍ରୀସୁଧାଧାନର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦ ୩, ପାଞ୍ଚୁକର
 ମାନେ ବସ୍ତ୍ର (ସୁଲଭ ଓ ପରଶୁକ) ଟ ୦ ୩
 ପ୍ରୁବ ଚରିତ ଟ ୦ ୧
 କଟକ ପ୍ରିଶିଂକୋମ୍ପାନଙ୍କ ଏକ ବାବୁ ରାମ-
 ପ୍ରସନ୍ନ ମହାପାତ୍ରାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
 ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ । ପଞ୍ଜରେ "ଲଳିତମୋହନଙ୍କ ପ୍ରକାଶ"
 ବୋଲି ଲେଖିବ । ନୂତନା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାଶକଙ୍କ
 ପୁସ୍ତକ ଏବା ବଦଳରେ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।
 ସାମ୍ୟବାସୀ ଇନଷ୍ଟି- } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ
 ଟ୍ରିପ୍ଟନାକଟକା } ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

କଟକ ଉତ୍ସାର ।

ସଦର ଓ ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ
 ଅଳକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଦର୍ଷ ଦେବ ସ୍ତ୍ରୀର ବୋଇ
 ସୁବନୋତ୍ସେ ସହର ଦାର୍ପ୍ୟ ଚଳୁଅଛି । ଏଥୁ-
 ରେ ନାନାବିଧ ତାଳୁଣ୍ଡ ଓ କବିରାଜ ଉପସ୍ଥ
 ବହୁସ୍ତୁ ହୁଅଇ । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ସାଦାର
 ସେହିଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ
 ଅଭିସର ଓ ବିଶେଷ ସାଧନକରା ସହର
 ପଠାଇ ବସଯାଏ । ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ା
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୁଦାୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବକିୟ ଓ ସରକ-
 ସବ ଚର୍ଚ୍ଚି । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅଲ୍ୟପ୍ରାକରୁ
 କସ୍ତୁର ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ ତହିଁର ଉଚ୍ଚତ
 ବଜାର ଦର ଉପରେ ଶୁଣି ପଠାଇବାକୁ ପର-
 ଶ୍ଚମନମନ୍ତେ ଗରଜୁକ ଟ ୨୧ ହୁଏବରେ ନିମ୍ନ-

ଶନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । କେବଳ
 ପ୍ୟାକିଂ ଓ ତାକଖଣି ପଠାଇଲେ ଉପସ୍ଥ ଓ
 ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଭାଲ୍ୟପେଇବର ତାକରେ ମଧ୍ୟ
 ପଠାଇଲ ପାରେ । ବେରଂ ବା ଇନସ୍ପିସିଏନ୍
 ପସ ଗୁଣ୍ଡର ହୁଏ ନାହିଁ ଏକ ରୁଆଇକାଡ଼ି ବା
 ଦୁଇପଇସିଆ ଟିକର ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ
 ପଞ୍ଜର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।
 ମଫସଲବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ରଜା କର୍ମିଦାର
 ଓ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସହଦା ସେଗର
 ଚିପ୍ପୋ ଓ ଉପସ୍ଥ ପ୍ରେରଣ କରିବାପଦାସେ
 ପଞ୍ଜର ଶାଉଥାଉଁ । ଅଭବକ ସେମାନଙ୍କ ଓ
 ସହସାଧାରକଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଜଣାଉଅଛି କି ଯେଉଁ-
 ମାନେ ଅମ୍ଭଠାରୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଚିକିତ୍ସିତ ଦେବାକୁ

ପ୍ରୟୋଜନପୁତ୍ରପତ୍ର ।

ଉଚ୍ଚିର ଉପରସର ଓ ଉଚ୍ଚିରକପାୟ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
 ଉପସ୍ଥମାନ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
 ୧ । ଉଚ୍ଚିର ଉପରସର—ବହୁ ବ୍ୟବହାର ଦେବତରୁ
 ଅନେକମାନେ ଏହି ଉପସ୍ଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ । ଏହା
 ବ୍ୟବହାର କଲେ, ଦେହସୁସ୍ଥତା, ଦେହର ପ୍ରକାଶପଦ୍ମତା,
 ପକାଳପଦ୍ମ, ଏବଂ ବିଚାରକା, ବିଚାରପୂର୍ଣ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦି
 କରାଏ, ମସ୍ତିକର ନିର୍ମୂଳ ଓ ଶରୀରକଳ୍ପ ଗୋଲି ସେତୁ ଓ
 ମସ୍ତିକ ସୁସ୍ଥତା, ଦେହ ବର୍ଦ୍ଧନ, ଗୋଲୁଗୁଣ ଓ ସୁବିଚି-
 ହୁଏ । ପ୍ରତି ଦିନେ ମଧ୍ୟ ବାଉଁଶମା ମାତ୍ର ।
 ୨ । ଦେହ ସୁସ୍ଥତା—ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟର ସତ୍ୟ ଚକ୍ର-
 ଦ୍ଵାରା ବାଉଁଶ ଚାଳା ସହରା ଚକ୍ରମାନ କରା ଯାଏ ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ଦେହ ଚକ୍ରକଟ ପରେ ଚକ୍ରମାନ ବୁଲ୍ୟ ଦାର୍ପ-
 ରରେ ଏକ ତାପାବ ଏହାକେତରେ ଚକ୍ର ବରେ, ଚକ୍ର-
 ବେ ଅର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟବହାର କର ୨୫
 ଦିନେ ଚକ୍ର ସେଗ ଅନେକ ଚକ୍ରାଭିପ୍ରାୟ, ପ୍ରତି ଚକ୍ରସର
 ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଅଥା ମାତ୍ର ।
 ୩ । ଉଚ୍ଚିର ଉପରସର—ଏହା ସହାୟକ ସେବକ କଲେ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

କ ୨୭ କ
୫ ଖଣ୍ଡ

ଓ ୨୫ ରୁପ ମାତ୍ର ଉପର ଛକ ୧୧୧ ମନିଷା । ପୁ. ପ୍ରାଦେଶ ୧୧ ୫ ୫୨ ୧୨୧୮ ସାଲ ପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ରମ ବାହିକ ମୂଲ୍ୟ
ପଞ୍ଚମେଷୁ

ଟ ୩୧
ଟ ୨୧

ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୦ ସାଲର ଅ ୪୫ ଇନ
ଡିମାଗର ସନ ୧୮୭୦ ସାଲର ଅଗସ୍ତ ମାସ
ରା ୧ ରଖପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେସମସ୍ତ ଅଇନଦ୍ୱାରା
ବିଶେଷକ ଦୋଇଅଛୁ ଚାହାସବୁ ମିଶି ଏକକେ
ଓଡ଼ିଶାସରକାରରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦୋଇ କଟକ ପ୍ରିମି-
କ୍ସାମାନଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ରକାଳୟରେ ବନ୍ଧୁ ଦେଉଅଛୁ ।
ମୂଲ୍ୟ ଏକଶହରୁ ଟ ୩ ଓ, ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦/୪
ଅଳ୍ପପଞ୍ଚା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦୋଇଅଛୁ । ଯାହାକର
ପ୍ରୟୋଜନ ଶୀଘ୍ର କରବେ ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷଣ ମାସର ଏକରାଗ ଗତ ହେଲ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବୃତ୍ତବୁଦ୍ଧି ନ ଦେବାରୁ ବଡ଼
ଗୁଣକା ପଡ଼ିଯାଇଅଛି ଓ କୁର୍ତ୍ତିଷଭ ଅଗଣା
ଗଣକଙ୍କୁ ଅସ୍ଥିର କରୁଅଛି । ଦଳେ ସାମାନ୍ୟ
ବୁଦ୍ଧିଦେଉ ମୋଟସଲରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାରଣ-
ଶମାନ ଏକପ୍ରକାର ବସ ରହିଅଛି ମାତ୍ର
ଅନେକପ୍ରକାରେ ଦେଉପଣ ଦୋଇପାରୁ ନାହିଁ
ଏବଂ କଲ ବଳା ଗଛ ବଢ଼ିବାର ବ୍ୟାପାର
ଦେବୁ ଅଛି । ଉପର ଶୀଘ୍ର ଏ ସଙ୍କଟରୁ ଯାଉ
ବଢ଼ିବୁ ସମସ୍ତେ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାମମାତ୍ର ଦୋଇଅଛୁବାରୁ

ଉପରମୁଣ୍ଡରେ ସୁକା ଭଲ ବର୍ଷା ନ ଦେବାରୁ
ଜଣାଯାଉ ଅଛି ।

କଥିତ କୁଅଇ ଯେ ବଙ୍ଗଳାର ଶ୍ରେଷ୍ଠକଟ
ଜିଆସୁଲମାନ ସରକାରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ୍ ଅଧିକାରରୁ
ଅନ୍ତର କରି ମିଉନିସିପାଲିଟୀ ଅଧୀନରେ ରଖିବା-
ର କଳ୍ପନା କରି ଅଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ସରକାରୀ ବ୍ୟୟ
ଭାଣ୍ଡା କରିବା ଏଥିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟଇ ମାତ୍ର
ଏହା ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ବ୍ୟାପାର ଦେବ
ସମେତ ନାହିଁ । ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ଅର୍ଥବଳ
ଏପରି ନୁହଇ ଯେ ସରକାର ପର ଉଚ୍ଚକେନ୍ଦ-
ନରେ ଯୋଗ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଶିକ୍ଷାର
ଉନ୍ନତ କରିବେ ସୁତରାଂ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷକ ବିନା
ଶିକ୍ଷାର ଦାଉ ଦେବ । ସରକାର ଯେବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଖର୍ଚ୍ଚା ସହଜ ଜିଆସୁଲମାନଙ୍କର ଗୁରୁ ମିଉନିସି-
ପାଲିଟୀଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ କିଛି ଅପତ୍ତି
ଦେବ ନାହିଁ ।

ସଞ୍ଚିବନା ଲେଖିଅଛନ୍ତି କିମ୍ପେ ଇଂରାଜ-
ମହଲା ଅମେରୁବା ଅନ୍ତର୍ଗତ କଲିକେତୋ
ପ୍ରଦେଶ ଉପଗ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ
ପ୍ରଦେଶଟି ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର ଦେଖି ସେ କଲେ
ତୁଲି ପ୍ରକୃତର ଶୋଭା ଚିତ୍ କରୁଥିଲେ ।
ଏକଦିନ ଏକ କଲମଧ୍ୟରେ ଏକାକୀ ବସି
ସୁନ୍ଦର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ପଲକୁପଲ ବସୁଅ ଗୋରୁ

ସୁଖ ଦଳର ଗୁଣ ଗର୍ଜନ ଓ ମୁଦୁରୁ ଶେଷ
ବାହାର କରିବାର ଦେଖି ବଡ଼ ସ୍ତବ୍ଧ ହେଲେ ।
ଅନ୍ୟତ୍ରପାୟ ନ ଦେଖି ସେ ଉଚ୍ଚେଷ୍ଟରେ
ସଙ୍ଗୀତ ଅରମ୍ଭ କରନ୍ତେ ମୁଦୁରୁମଧ୍ୟରେ ସତ-
ସଦସ୍ତ ଗୋରୁ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ ହେଲ ପର ସ୍ତ୍ରୀର ଦୋଇ
ରହିଲେ ଏବଂ ସେ ପଲମଧ୍ୟରେ ପଶି ଉ-
ଅସିଲେ । ସଙ୍ଗୀତର କେମନ୍ତ ମୋହୁଣାଗନ୍ତି ।

ମଦ୍ୟମାନ୍ୟ ମଦ୍ୟାସନା ଦୋଇକାର ଅପଣା-
ରଜଧାନୀ ଇନ୍ଦୋର ନଗରରେ ଗୋଟିଏ
କଲେଜ ପ୍ରାପନ କରଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ବ, ଏ,
ପଞ୍ଚାଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢ଼ାଦେବ । ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର
ଲୋକ ଏଥିରେ ପଢ଼ିପାରବେ ଓ କାହାରଠାରୁ
କିଛି ବେତନ ନିୟୁତ୍ତିବ ନାହିଁ । ଏ କଲେଜର
ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପଦ ନିମିତ୍ତ ଜଣେ
ଇଂରାଜ ବିଲତରୁ ଆମର ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
ସାହିତ୍ୟ, ଇତିହାସ, ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର, ନ୍ୟାୟ, ଦର୍ଶନ,
ଅଳ୍ପ, ସମ୍ବୃତ ଏବଂ ପାରସିର ଅଧ୍ୟାପକମାନେ
ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ । ସକଳବ୍ୟୟ ଅପେ ବଦଳ
କରି ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟ ବସାଇବା ମଦ୍ୟାସନାକର
ଯୋଗ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଦେଶୀୟସ୍ୱଭାବରେ
ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଏପରି ଉଦ୍ୟମ ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସନୀୟ
ଅଟେ ।

କଲକତାବାସୀ ବାବୁ ସୁମମୋହନ ମହିତ
ପ୍ରାୟ ୧୩୦ ବର୍ଷ ହେଲେ ୧୯୨ ଜାରି ଟଙ୍କା

ବ୍ୟୟ ରୁର ସୁର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର
 ବେଶସର ନିର୍ମାଣକର ଦେଇଥିଲେ । ଏହି-
 ମାନ ସେ ସୁରରେ ଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭଙ୍କର
 ଦୁଇପୁଅ ବାବୁ ଯେମାନାଥ ମୁଣ୍ଡିକ ଏକ
 ଭୋଳାନାଥ ମଣିକ ଦୁଇ ବଡ଼ଦେଉଳର
 ଜାଣିସମ୍ପର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ଥିବାର
 ଅବଗତ ହୋଇ ଦେଉଳର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ମର-
 ମର କରବାକୁ ପ୍ରତିପତ୍ନୀ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ତହିଁପାଇଁ ଅଧିକାର ଟଙ୍କା ଉତ୍ସର୍ଗ
 କରି ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ନେ ଯଥାର୍ଥ ସହଯୁକ୍ତ ଏବଂ
 ଏମାନଙ୍କର ଦାନ ଅତି ପ୍ରାଣୀମୟ । ଏପରି
 ବଦାନ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର ଦତ୍ତ ପଦର ବାଦାଉଲେ
 ମନର ସହାର ସକାଶେ ତିନା କରବାକୁ ଦେବ
 ନାହିଁ । ଏ ମହାଶୟମାନେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଗୌ-
 ରବ ଅଛନ୍ତି ।

ଅଗ୍ରପତ୍ନୀରେ ଗୋଟାଏ ଗୋଳମାଳ ଉପ-
 ପ୍ରତି ହୋଇଅଛି । ବସ୍ତ୍ର ବୁଝାଇ ଯେ କେତେ-
 ଜଣ ପଲଟନାୟା ସାହେବ କଲକତା ସିବାପାଇଁ
 କୌଣସିକାରେ ସମ୍ପର୍କରୁ ବାହାର ବାଟରେ
 ସିଦ୍ଧାର ଖେଳ ବଢ଼ିଲେ ସହଜରେ ।
 ସେଠାରେ କପର କୌଣସି ଗୁଡ଼ିଗଲ । କଦାଳୁ-
 ନରେ ଏହାପରିକା ହେବାରୁ ବାହାର ପ୍ରାଣପ୍ରତି
 ଅଧି ଅଧି ନାହିଁ ମାତ୍ର ସାବେତମାନଙ୍କ ବଢ଼ି
 ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦାସ ସେଠାରେ କେମାନେ ଲୁଟି ନେଲେ
 ଓ ସହେବମାନେ ନିରୁପୟ ହେଇ କଟକ-
 ବାଟେ କଲକତାକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ବଡ଼ଶ୍ଟି-
 ମେଣ୍ଟକଠାରେ ସବୁ ଜଣାଇବାରୁ ଅନିସହାନ-
 ଯମନ୍ତେ ଅଦେଶ ଅଧିକ । ବାବୁ ନାନକହୋଇ
 ବାସ ସମବାସୀରୁ ଅଧିକାଂଶ ସହଯୁକ୍ତପ୍ରତି
 ଅନିସହାନର ଭାରି ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଓ
 ଶୁଣିବାରେ କେତେକ ଦୁର୍ଦ୍ଦାସ ରାଜାଠାରୁ
 ପୁଲସ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ କଥା ନି-
 ଟରେ ଜଣାପଡ଼ିବ ।

ପୁରୀର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବସ୍ତୁ ଅନିସହାନ କରବା-
 ବାରଣ ବସ୍ତୁମଣିକ ଠାରେ କେଉଁ କିମିତି
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛନ୍ତି ତାହା ଠିକ ଜାଣି ନ ପାର-
 ବାର ସତ ସପ୍ରାଦରେ ଅନେମାନେ ଲେଖିଥିଲୁ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଅଦେବତା-
 ସହର ପ୍ରକାଶି ଦେଖିବାରୁ ଜଣାଗଲ ଯେ
 କଲକତାରେ ପୁରମନର ସ୍ୱସ୍ଥାରସାଧନମିତ୍ର
 ସେହି ବମିତି ବସିଅଛୁ ସେହି କିମିତିର

ସମ୍ପାଦକମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ବାବୁ ବରଜୁମାର
 ସହଯୁକ୍ତ ଏବଂ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦତ୍ତ
 ବରଜୁମାର ଯୋଗୁଁ ଅଛନ୍ତି । ସେହି ଦରଖାସ୍ତ୍ର-
 ଲିଖିତ ଚଳେଟା ପ୍ରାର୍ଥନାମଧୁ ଏହାମଧ୍ୟରେ
 ଜଳକରାଣି ନାମମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
 ବଜ୍ରାୟୁଗଣ୍ଡେମେଘ ମଝର କରଥିବାରୁ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ଅଛି ବଡ଼ ଦେ-ମାର ନାହିଁ । ପାନାୟୁଜଳ
 ଯୋଗାଇବା ବସ୍ତୁରେ ଶୟଳ ମେଟକଠା
 ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ବରଜୁମେଘଙ୍କ ବରସ୍ତ୍ରଧାନ-
 ରେ ଅଛି । ବସାଘରସନକରେ ଏହିଦରଖାସ୍ତ୍ର-
 ରେ ଦିଶେଷ ହେଇ କଥା ନାହିଁ । ଏପରି
 ଅବସ୍ଥାରେ ଏଦରଖାସ୍ତ୍ରରେ ବରଦେବ ପଳ
 ହେବାର ଅସ ହେଇ ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗବାସୀ ସମାପଦନ ନାମରେ ବାବୁ
 ଦ୍ୱାରକାନାଥ ଗାଙ୍ଗୁଲୀ କଲକତାର ପୁଲସ-
 ଅଦାଲତରେ ସେହିମାନଙ୍କନିର ନାଲିସ କର
 ଥିଲେ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦି ହୋଇଅଛି । ଏ ମୋକ-
 ଦମାରେ ଅସୀମୀ କଟକ ହୋଇ ଥିଲେ
 ସେମାନେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବାରୁ ବଙ୍ଗ-
 ବାସୀର ସହାୟତା ବାବୁ ମହେଶ୍ୱର ପାଲର
 ମାତ୍ର ସ ଅଞ୍ଜନ ବାସକାସ ଓ ଟ ୧୦୦୦ଟା
 ଜମମାନା, ପ୍ରକାଶକର ଭଜନସ ପ୍ରମ କାଗ-
 ର ଏବଂ ପୁସ୍ତକାଗର ଟ ୨୦୦ଟା ଅର୍ଥଦତ୍ତ
 ହୋଇଅଛି । ବାବୁ ଦ୍ୱାରକାନାଥ ଗାଙ୍ଗୁଲୀ
 ଡାକ୍ତର ବାବୁମିଶ୍ରବସର ସ୍ୱାମୀ ଅଟନ୍ତି । ଉକ୍ତ
 ପତିକାର ଯେଉଁ ପ୍ରକର ଦେଇ ମୋକଦମ
 ଉପସ୍ଥଳ ହୋଇ ଥିଲେ ତହିଁର ଉକ୍ତ ଏହିପରି
 ଥିଲେ କି ଗାଙ୍ଗୁଲୀ ବାବୁ ଅଞ୍ଜନ ସ୍ୱୀର ଗୋଲମ
 ଓ ସେହି ନିରାନ୍ତ ଦୁହରଣ ଅପର ଗାଙ୍ଗୁଲୀ
 ବାବୁ କନ୍ୟା ବାବୁମିଶ୍ର ବାସିକ ନାମ ସେ ପ୍ରବ-
 କରେ ଲେଖା ନ ଥିଲ । ଯାହା ଦେଇ ବଙ୍ଗ-
 ବାସୀ ପ୍ରଥମରୁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଥିବ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଏଦଗ୍ରହା କରୁ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।
 କେବଳ ଅର୍ଥଦଗ୍ରରେ କି ଅଧିକର ମର୍ଯ୍ୟଦା
 ରକ୍ଷା ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ?

ପୁରୀର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଜଉକ ମନ୍ଦିର ସହାର
 ନିର୍ମିତ ଭୋଳା ସପ୍ରଦାୟେ କଟକରେ ସେହି
 କିମିତି ବସିଅଛୁ ତହିଁର ଜଣେ ସମ୍ପାଦକ ଓ
 କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ବାବୁ ଦୁରବରଦ ବସୁଙ୍କର ଶ୍ରୀଏ
 ବଜ୍ରାୟୁ ଗରସପ୍ରାଦର ବଙ୍ଗବାସୀରେ ଦେଖିଲୁ
 ଉକ୍ତ ବଜ୍ରାୟୁଙ୍କ ନାମର ତା ୧୦ ରଞ୍ଜ ଜଲ୍ଲର

ସନ ୧୮୯୧ ଅଞ୍ଚଳ । ତହିଁରେ ଲେଖାଅଛି କି
 ଏଥିପୁର ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ସମସ୍ତି
 ଟ ୧୨୫୯୮୩/୧୦ ହୋଇଥିଲେ । ସମ୍ପର୍କ
 ଯଶୋବର ମୁକ୍ତାରଖାନାର ହେବା ଟ ୨୯୮୮
 ଜଣ ବାଲିପୁନବାସୀ ପାଣ୍ଡେ ସମସରଣ
 ଲଲକ ପ୍ରେସର ଟ ୧୭୩/ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରପତ୍ନୀ-
 ଶାଖା କିମିତିର ଉଦ୍ୟମରେ ପ୍ରାକ୍ଷର ହେବା
 ଟ ୨୫୦୩/ ଯୋଗଦେବାକୁ ଉକ୍ତ ରାଜସପ-
 ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଏ ଟ ୧୫୫୨୭୩/୧୦ ହେବା
 ହୋଇଥିଲ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ
 ଯେ ଏ ଜଗରର କିମିତି ହେବାପ୍ରକର ବସ-
 ଯୁରେ ଯହୁବାନ୍ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ବଙ୍ଗବାସୀ
 ହିନ୍ଦୁ ସମ୍ପାଦକ ଗୋଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଉ-
 ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ପୁରମନରର ହେବାସମ୍ଭବ-
 ବାର୍ତ୍ତାକୁ ସମ୍ପାଦକାୟ ପ୍ରମୁଦରେ ନ ଦେଇ
 ବଜ୍ରାୟୁଙ୍କୁ ଏକ ବୋଗରେ ପକାଇ
 ଦେଇଥିବାରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଅନେକଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦି-
 ଶଅରେ ଅଧିକାହିଁ ଏବଂ ସେହିଦେଇ ହେବା-
 ସମ୍ଭବ ହେଉଅଛି ବୋଲି ଅନେକଙ୍କୁ ଜଣା
 ନାହିଁ । ଅନେମାନେ ଏ ସପ୍ରାଦରେ ବାବୁ ଦୁର-
 ବରଦବସୁଙ୍କଠାରୁ ଏକ ଶାନ୍ତିକା ପାଇଅଛୁ ।
 ଅଗାମୀ ସପ୍ରାଦରେ ପ୍ରକାଶ କରବି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ମୋଟ ଟ ୧୮୭୦୭୩/୧ ହୋଇଅଛି ।

ତଳର ମାସ ତା ୧୭୭୭ର ବାବୁତା ଏକାଦଶୀ
 ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ । ଲା ଖୋରଧା । ଦାଣ୍ଡି ମାଳ-
 ଜଣ ସରକନ୍ତର ଦାଟରୁ କିମିତିକର ନବାସୀ
 ଦେଇ ନିଧି ସାହୁ ଓ ବାଦାର ଭାରି ଏବଂ
 ଗୁବରଥ ବକାଜଣା ସର (ସୂତା ବେପାର
 କରନ୍ତି) ବଡ଼ ଦୁର୍ଦ୍ଦାସ ଉକ୍ତରେ ଲେଉଟ
 ଦରକୁ ଗଲବେଳକୁ ସେହି ନିକଟ ବାଦା-
 ନସର ଗପୁରକଲରେ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି
 ବାଦପହିଁ ବାକ (ଭଣା କ ପଡ଼ିବା ଦେଉ)
 ଏବଂ ଠେଙ୍ଗା ଦେଇ ଅଧି ପଠୁଛୁ ଅଗରେ
 ସାକରାକ ଏକଠେଇ ଦଅନ୍ତେ ବାହା ବାଳ-
 ମୁଣ୍ଡରେ ବାକ ବାକରୁ ଲେକ ଉତ୍ତପଡ଼ିଲ
 ସେହିମାତ୍ରଦେ ସେ ଅଞ୍ଜନଠାରେ ଥିବା ବମିର
 ଫୋପାଡ଼ ଦେଇ ପକାଇବାକୁ ସମ୍ଭବକୁ ଅନ-
 ମଗ କର ଏକଠେଇ ବଅନ୍ତେ ସେ ପଡ଼ିପକା-
 ଲଲ । ପରେ ମାଲକ ନିଧିସାହୁ ଅଧି ପଡ଼ିଠନ୍ତେ
 ତାକୁ ଏପରି ସମ୍ପାଦନା କଲେ ଯେ ସେ ଅଞ୍ଜନ
 ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ତାହାଠାରୁ ସେହିପିଅମାନ
 ଲେକପ୍ରକର ଅନସାର ଏବଂ ବକାକରସାଧି-

କୁଳିକା କାନ୍ଦି କେଉଁ ଭାବୁ ପକ୍ଷରେ ଦରପୋଷା
 କର ସମାଜ ଦେଇ ଚାଲିଗଲେ । କେତେକ-
 ବେଳ ପରେ ଭାବାର ଭେଦନ ଦେବାରୁ
 ବିକ୍ରମପୁରେ ଅସି ସେ ଘରଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲ ।
 ଅଳିଆଏ ଦୁଇଭାଇ ଶଯ୍ୟାଗର । ଡକାଇଲେ
 ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଧର ପଡ଼ିଥିବାର
 ଶୁଣା ଯାଏ ।

ଏହିପରି ସମସ୍ତସମୟରେ ଉପୁତ ସେହି
 ଖଣ୍ଡରେ ପଢ଼ୁଅଛୁ । କେତେକଦଳ ପୁଣ୍ୟ
 ବାହାଦୁରୀର ଶିକ୍ଷାକୁ ତେଜ ଘରେ ପଶି
 ଚୁକ୍ତସମିତ ବାଲ୍ୟବଦାନ ସଦୃଶ କେଉଁଠାର
 ଥିଲେ ଅଛି କେତେକ ପ୍ରାଣରେ ମଧ୍ୟ ଉଠି
 ଥିଲ । ସୁଲସ ଜାଗ୍ରତ ନ ଦେଲେ ଏପରି
 ଅଭ୍ୟାସର ନବଭିତ ନାହିଁ ।

ଯାଜପୁରର ଜଣେ ସମ୍ଭାବତା ଲେଖି-
 ଅଛନ୍ତି ଚ ସରକାରବାଡ଼ାଦୁର ଜଗନ୍ନାଥ-
 ସତ୍ୟପୁତ୍ର ଚିତ୍ରପଟ୍ଟମାନଙ୍କରେ ଲିଙ୍ଗଦ୍ୱାରା
 ଅକ୍ଷୟ ଅର୍ଥରୁ ବସାଦରାଆଇନ ନାଶ କର-
 ବାରୁ କାର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କର ଚରା କଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ।
 ମୁଦମାନେ ଜାତିକୁ ଘର ନ ଦେବାରୁ ସେ-
 ମାନେ ସଜ୍ଜକ ଉପରେ ଦିନରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣ
 ଓ ବ ରେ ବାକର ଭୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥ-
 ରେ ସେମାନଙ୍କର ସାଧ୍ୟତା ହୋଇ ଯାତାର
 ପ୍ରାୟତଃକ ଦେବ ଏବଂ କେତେକେଲେ ଯେତେ
 ଜାକର ପଠାଇଲେ ମଧ୍ୟ ଉପକାର ଦେବ
 ନାହିଁ । ସରକାର ଏବଂ ମୁଦମାନଙ୍କର ବଦା-
 ଦରେ ଯାତିକର ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟିଅଛି ଏବଂ
 ଏ ବୃକ୍ଷରୁ ଅବଧ କୌଣସି ସମ୍ଭାବପତ୍ରରେ
 ବାହାର ନ ଥିବାରୁ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଅସୂର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଅସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର କଥା
 କନ୍ତୁ ଚହିଁ ସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ଭାବପତ୍ରର ଅବସ୍ଥା-
 ପ୍ରତି ଚିନ୍ତାଏ ଦୁକ୍ତ ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଓଡ଼ିଶାର
 କୌଣସି ସମ୍ଭାବପତ୍ରର ଏପରି ଅର୍ଥକଳ ନାହିଁ
 ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ ପୁକ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ
 ଲେଖକ ନିୟୁକ୍ତ କର ନାନାପ୍ରାଣର ସମ୍ଭାବମାନ
 ସମ୍ମତ କର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବେ ।
 ଏସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱଦେଶାନ୍ତରାଗର ବଗ-
 ବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ନିସ୍ୱାର୍ଥଭବରେ କୌଣସି ସାଧା-
 ରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବାଉଣ କମ୍ପା ସାଧାରଣ ହିତୋ-
 ନର ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମ ଶ୍ରୀକାର, ଲେଖନା ଧାରଣ
 କରି ଏବଂ ତାଦମାସୁଳ ଦାତରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁ
 ଅଛନ୍ତି କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଉପରେ

ସମ୍ଭାବପତ୍ରମାନ ନିର୍ଦ୍ଧର କରୁ ଅଛି । ଏପରି
 ଲେଖକ ସଖ୍ୟା ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଣା ଏବଂ
 ଚନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ସୁଦ୍ଧା କେହି ଏକ ସମୟରେ
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ସମସ୍ତ କଥା ନ ଲେଖିବାରୁ ତାହା
 ପ୍ରକାଶ କରଣର ସୁବିଧା ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଉପ-
 ଶ୍ରୁତ ପୁଲରେ ବି କାରଣରୁ ସରକାର ଓ ମୁଦ-
 କର ବିବାଦ ହୋଇଅଛି ଅଥବା ଯାହିମାନଙ୍କୁ
 ମୁଦମାନେ ରଖୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅଭିନବ ବେଉଁ
 କିମ୍ପମାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠକର ଦୋଇଅଛି
 ସର୍ବପ୍ରେରକ ଭାବାରୁ କଳ୍ପ ନ ଲେଖି କେବଳ
 ଯାତିକର କଷ୍ଟ ଦେଇ ଥିବାର କହି ଅଛନ୍ତି ।
 କନ୍ତୁ ଯାତିକର ବାରଣ ନ ଜାଣିଲେ ଉପଧର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଅସମ୍ଭବ ଓ ଅନୁମାନକ
 ପ୍ରୟୋଗରେ ଫଳର ପ୍ରଭାବୀ ନାହିଁ । ପତ୍ରପ୍ରେ-
 ରକଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ଦେଖାଇବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଏକଥା ଲେଖି ନାହିଁ ପ୍ରକୃତରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ
 ଯେ ଯେତେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି ତହିଁ ପାଇଁ
 ଅମ୍ବେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ କୁଇଜି ଅହିଁ କେବଳ
 ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ରୁଚିର ଦେହୁ ଦର୍ଶାଇବା ଅମ୍ବ-
 ମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟଇ ।

ମାନାଜ-ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷାସମାଜ ।

ଉପର ଲିଖିତ ନାମରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତ-
 ର୍ଗତ ପାରଲଖେମଣ୍ଡିରେ ଗଞ୍ଜାସ ସମାଜ
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ତହିଁର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟ-
 କେଶନର ବିବରଣ ଅମ୍ବେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ଥିବାରୁ ତହିଁର ସାରମର୍ମ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ
 କରୁଁ ।

ଏହି ଅଧ୍ୟକେଶନ ଗଞ ମଇ ମାସ ତା ୨୨-
 ରଖରେ ଶ୍ରୀମାନ୍ ଜଗନ୍ନାଥସମିତ ମନ୍ତ୍ରରେ
 ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀୟୁ ଉତ୍କଳ ଓ ତେଲକ
 ହ୍ରଦ୍ୱଲେକମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମାନାଜ-
 ପ୍ରଦେଶବାସୀ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷାର ଅବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ଶୋଚନୀୟ ଥିବାରୁ ତହିଁର ପ୍ରଜବାର ଉପାୟ
 ପ୍ରିର କରବା ଏ ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲ ।
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି, କେ, ହୈପାୟୁନ ଶ୍ରୀ ଓ ସେ
 କେନାରସମାଜ ରୁଁ ହେଲେ ହେଁ ଉତ୍କଳା-
 ଯୁକ୍ତର ଜଣେ ହିତାକାଞ୍ଚୀ ଅଟନ୍ତି । ଏ ସଭାର
 ସଭାପତି ପଦରେ ବରତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ
 କଲେ ଏବଂ ମାନାଜ ପ୍ରଦେଶସ୍ତ ଉତ୍କଳାୟ-
 କର ଶିକ୍ଷାର ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥା ବିଷୟରେ
 କୁହାଇ ଦେଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ବାକୁ ଅପନା-
 ପଣ୍ଡା ଓ ବାକୁ ନରସିଂହ ନାୟକ ଏହି ବିଷ-

ୟରେ ଉତ୍ତମ ବକ୍ତୃତାମାନ ପ୍ରଦାନ କଲରୁ
 ତଲଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲ । ଯଥା;

୧ । ମାନାଜ-ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷାସମାଜ ନାମ-
 ରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହେବ ଏବଂ ଅଧ୍ୟ-
 କର ବାକୁ ସାଧାରଣ ଅଧିକାରୀ ବାକୁ ଗୌର-
 ଚନ୍ଦ୍ର ପାଣି ବାକୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ରାଜଗୁରୁ ବାକୁ
 ଅପନା ପଣ୍ଡା ବାକୁ ମାଳମଣି ପରଜା ବାକୁ
 ନରସିଂହନାୟକ ବାକୁ ଜଦାଧରପାଣି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ନରସିମ ଲୁ ନାଏଡ଼ୁଗାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେ ଗୋବି-
 ନରାଓ ନାଏଡ଼ୁ ଗାରୁ ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି କେ,
 ହୈପାୟୁନ ଶ୍ରୀ ଏଥିର ସଭ୍ୟ ହେବେ ।

୨ । ଓଡ଼ିଶା ପିଲାଙ୍କର ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିବାର
 ବ୍ୟୟ ନିବାରଣ ଅର୍ଥ ସଂଗୃହଣ ହେବ ଏବଂ
 ତହିଁର ନାମ "ମାନାଜ-ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ସମ୍ମ" ରଖା ଯିବ ।

୩ । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ବରଦମୟର ନଗର-
 ରେ ସନ ୧୮୯୨ ସାଲ ଜାନୁଏରୀ ବା ମଇମାସ-
 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷାସମାଜର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ
 ହେବ ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଯେ କିଛି ଅର୍ଥ ସଂଗ-
 ଗ୍ରହ ହୋଇଥିବ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ
 ହେବ ।

ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ସେହି ମଇ ମାସ ତା ୨୨
 ରଖରେ ଏ ସଭାର ଏକ ଅଧିବେଶନ ହୋଇ
 ସଭାର ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରିର ହେଲା ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ବି, କେ, ହୈପାୟୁନ ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ପଦରେ
 ମନୋନୀତ ହେଲେ । ଏ ସଭା ମାସରେ ଅଭେ-
 ଲେଖାଏଁ ବସିବାର ନିୟମ ହୋଇଅଛି ।

ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର ଏବଂ ହେବା ଓ
 ଦାନ ପ୍ରଭୃତି ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରି ଉଦ୍ଧାର
 ଓଡ଼ିଶା ପିଲାଙ୍କୁ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିବା ବିଷୟରେ
 ସାହାଯ୍ୟ କରବାର କଳ୍ପନାଟି କାର୍ଯ୍ୟକର ଓ
 ଉତ୍ତମ ଅଟଇ । ବାସ୍ତବରେ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରଦେଶର
 ଓଡ଼ିଶାମାନେ ନିତାନ୍ତ ନରବ ଓ ନିଳାସାହା-
 ଯ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେବା ଏବଂ ପ୍ର-
 କାର ଅସମ୍ଭବ ଅଟଇ । ଅମ୍ବେମାନେ ଅଣା କରୁଁ
 ଚ ଏ ସଭା କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଏହି ହିତ-
 କରୁକ ଧାଳନରେ ଯଥୋଚିତ ତେଷ୍ଟା ଓ
 ଅଧ୍ୟବସାୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରଇବେ ।

ବଦାୟୁଷ୍ଟେଷା ।

ଏଠାରେବନଗା ଉତ୍କଳଏକ ସ୍କୁଲର ଉତ୍ତ-
 ମସ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ବାକୁ ସୁମନାସ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ
 ବଦଳରେ ଏଠା ଲେଖକ ଯେଉଁ ଉକ୍ତ

ହୋଇଅଛି ତାହା ଗତ ସପ୍ତାହରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ଅନୁମତ ନ ପାଇବାରୁ ଶ୍ରୀମାନେ ତାହାକୁ ଅକଳମନ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବକ କୃତକ୍ଷିତା ବରାଜ ପାଠକେ ନାହିଁ ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏହି ସଭା ଗତ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତସମୟରେ ତାହାକୁ ଲେଖିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ କରି ତାହାକୁ ପଠାଦେଉ କଥାକ କାମ ହେଲେ । ଏଣେ ତାହାକୁ ପୁସ୍ତକନ ବକ୍ତୃମାନେ ମନ ପିଟାଇ ଅପମାନ ହେଉ ଓ ସମାଜର ଦେଖାଇବା ବଳା ତାହାକୁ ଶୁଣି ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ ନାହିଁ । ଏଥି ପାଇଁ ତାହାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ପୂର୍ବ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଏବଂ ନଗରବାସୀ ଅପର ବକ୍ତୃମାନେ ଏହିପରି ହୋଇ ଗୋଟିଏ ବିଦାୟ-ଲେଖ ଦେବାକୁ ପ୍ରିୟ କଲେ ଏବଂ ତାହା ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ରାତ୍ରରେ ବାଲୁବଜାରସ୍ଥ ମିରଜାପ-ରଥର ନାମକ କୋଠାରେ ହୋଇ ଥିଲା । ବାଲୁକମନ୍ତୋବନ ସ୍ଥଳ ଆୟୋଜନର ଭାର ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଉ ଦେଖାଯୁଗଳରେ ପୁଣି ମିଠାଇ ଉଦ୍ୟାଦ ସାମଗ୍ରିମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟାଭଙ୍ଗରୁ ବକ୍ତୃମାନେ ଏକପରି ହୋଇ ଅପମାନରେ ଗାନ୍ଧିବାଦ୍ୟ ଉଦ୍ୟାଦ ଅମୋଦପ୍ରମୋଦରେ ମଗ୍ନ ହେଲେ । ସମଦାସ ବାବୁ ଆସିବେଳେ ହୋଇ ସମସ୍ତେ କହି କହି ଅଛନ୍ତି ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ହେଉ ଯେ କଲେଜର ପ୍ରିନସିପଲ ତାହାକୁ ନିଷେଧ କରିବାରୁ ସେ ଏହୋଇରେ ଯୋଗ ଦେବେ ନାହିଁ ତାରଣ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ-ପ୍ରଭ ଅଦେଶ ଅଛି ସେ ସେମାନେ ସକସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ସମାଦର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଚର୍ଚ୍ଚବିଶାଦ ହେଲା ଏବଂ ସମସ୍ତେ ଏହି ଅନୋଳନରେ ରହିଲେ ଗୁଡ଼ିଗଣ୍ୟା ବାକି ଯିବାରୁ ଅନୁବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରେଣୀ-ନରେ ବସାଇ ଦୟା ଶଳ । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ସମଦାସ ଚାକ୍ଷୁ ସଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ହତାଶମନ ପୁନର୍ଜୀବନ ଦେଲ ଓ ପିଲାଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ୩୫ ପଲଲେକ କରତାଳ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ଉଚ୍ଚସ୍ତରେ ଘନ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଉଠାଇ ଗଗନ ପିଟାଇ ଦେଲେ । ଏକାକର ଆକଳଲକ୍ଷଣ ସେ ଦେଖି ସତ୍ତ ସେ ଜୀବ ଥିବା ଯାଏ ପାଷୋ-ଉଦ ନାହିଁ । ବକ୍ତୃମାନଙ୍କର ଏମନ୍ତ ମନୋହର ଶୁଣ ଅମୋଗନେ ଆଉ କେବେ ଦେଖି ନାହିଁ । ସମଦାସ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ସାକ୍ଷାତ ଦେଇ ପାଠ ମିଳିତ ମଧ୍ୟରେ ବାହାର ଗଲେ ଓ ଉହିଁ

ଉତ୍ତରୁ ଆଉ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରେଣୀର ସମାପନ କରି ଏଦିନର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କଲେ । କଲେଜର ପ୍ରିନସିପଲଙ୍କର ବ୍ୟବହାରରେ ସମସ୍ତେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ବକ୍ତୃମାନଙ୍କର ବିଦାୟଲେଖ ପ୍ରକାଶ କରିବା କୌଣସି ସରକାରୀକର୍ମଗୁଣ ପ୍ରତି ନିଷେଧ ନାହିଁ । ତାହାକୁ ଏଥିର ସମାଦ ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀମାନେ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସୁବିଦେତନା-ପୂର୍ବକ ଉହିଁରେ ସଦାନୁରୂପ ଦେଖାଇ ପିଲା-ମାନଙ୍କୁ ହିଁ ଦେଇ ଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ ଏମନ୍ତ ପ୍ରୀତିକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହ ଦେବା ନୀତିଶିକାର ଅଙ୍ଗ ଅଟଇ । ଶେଷକୁ କାହିଁକି ଅନ୍ୟମତ ଗୁଣିଲେ ବିଛି ଗୁଣା ଯାଉ ନାହିଁ । ଏପରି ବସ୍ତୁ ଘଟି ନ ଥିଲେ ସମଦାସ ବାବୁ ସମସ୍ତେ ଚିତ୍ତରେ ଅନୋଦପ୍ରମୋଦରେ ଯୋଗଦାନ-ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅପ୍ୟାୟିତ କରି ଆଣେ । ସମଦାସ ବାବୁ ଉହିଁ ଆଉ ବିକ ଦେଲ ଯ ୧୦ ଓ ବେଳେ ଜାହାଜରେ ଚାଲିବାକୁ ବାଟେ କଲ-କବାକୁ ଯାଣି କଲେ ଏବଂ ତାହାକୁ ବିଦାୟ ଦେବା ତାରଣ ଅନେକଲେକ ଯୋଗସା-ହରେ ଏକପରି ହୋଇଥିଲେ ।

—o—o—o—
ବକ୍ତୃତାର ଲଗାଣ ।

ଏଥିର ବିକରଣ ଗତସପ୍ତାହରେ ପାଠକ-ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି । ବୃଷ୍ଟି ଲଗାଣ ସତରଠର ଏକସପ୍ତାହରୁ ଅଧିକ କାଳ ପ୍ରାୟାତ୍ତ ଏକା ବୋଲି ଏ ଲଗାଣ ଗତସପ୍ତାହରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବାର ପାଠକବର୍ଗ ମନେ ନୁହେଁଥିବେ ମାତ୍ର ତାହା ହୋଇ ନାହିଁ । ବକ୍ତୃତାଲଗାଣ ବର୍ଷା ଲଗାଣକୁ କିଣି ଯାଇ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳ ଲଗିରହି ଏ-ସପ୍ତାହରେ ଶେଷ ହେଲା । ଗତସପ୍ତାହରେ ଥରେ ସେ ବକ୍ତୃତାର ଝଡ଼ ଭୋଠାନ ହୋଇ ଶ୍ରୋତା-ମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲା ଏ ସପ୍ତାହରେ ଆଉ ସେପରି କି ହୋଇ ସାନ୍ତୁରାବରେ ତଳ ବଡ଼ ସଖପ୍ରତ ହୋଇଥିଲା ଓ ଧାରଣାକଣ୍ଠରେ ମସେ-ନୁର୍ତ୍ତସାଧକ ଜଳଧାରର ଅଭାବକୁ ଚିତ୍ତେ-କୃତ୍ତସାଧକ ବାଧ୍ୟଧାର ଭୁଲଇ ଦେଇଥିଲା ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଦୟୋଃ କଳୁତା ହୋଇ ଥିଲା । ପ୍ରଥମଟି ଏଠାର ବିଶ୍ୟାତ ଓକିଲ ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଗତ ରବିବାର ଶ୍ରୀଧାକାଳରେ ମାନ୍ୟମାନ୍ ସୁମତନ୍ତ ବସଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ତ୍ରେ ଓ ୨ୟଟି ସେହି ବିଧ୍ୟାତ ସୁମତନ୍ତ ବାବୁ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଗିର୍ଜାଗୃହରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପାବୁ ବେଲି

ସାଦେବଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ତ୍ରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିଲେ । ଧର୍ମର ଅବସ୍ୟକତା ପ୍ରକୃତ ମାର୍ଗ ପ୍ରଥମ ବକ୍ତୃତାର ଅଲୋଚ୍ୟ ବିଷୟ ଥିଲା । ଉହିଁପୂର୍ବେ ରମତନ୍ତ ବାବୁ ଧର୍ମର ଅବସ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ସେହି କଳୁତା କରଥିଲେ ନାହିଁମାନଙ୍କ ଅଭାବିର ବିଷୟ ନ କରା ଉଦ୍ଧରକର ଅସ୍ତୁରୁ ବିନା ପ୍ରମାଣରେ ସ୍ତ୍ରୀବାର ପୂର୍ବକ ଧର୍ମଚରଣର ଉଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବାରୁ ଏକଦେଶଦୃଷ୍ଟିର ଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ମଧୁସୂଦନ ସେହି ଅଭାବ ମେଘାଇବାର ଦେଖା କରିଥିଲେ ତାଙ୍କର ବକ୍ତୃତା ଯେପରି ସ୍ୱପର୍ଣ୍ଣ ସେହିପରି ସୁନର ଓ ପ୍ରୀତିକର ହୋଇଥିଲା । ତାହା ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ଚିତ୍ତକୁ ଏପରି ଅକର୍ଷଣ କରିଥିଲା ଯେ ସେମାନେ ଦେବନ ପୁନଃ କରତାଳଦ୍ୱାରା ଅନନପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ବକ୍ତୃମାନଙ୍କୋଦୟ ଏକ-ଗଣାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କାଳ କହିବା ଉତ୍ତରେ ଅଭାବିତା ବିଷୟରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ସାରାବାରୁ ଗୁଣି-ବାରୁ “ଆଉ କହୁନୁ” ଶ୍ରୋତାମଣ୍ଡଳରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଛୋଟର ହୋଇଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ଏକକୃତାଟି ବଡ଼ ସରସ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀଲଗ୍ନ ବେଳୁ ଉହିଁର ଦେବନ ସଂକ୍ଷେପ ଅଲୋଚନା ନମ୍ନେ କରୁଥିଲେ । ଯଥା,

କଳା ମଦାଶୟ ପ୍ରଥମେ ହେଲେ କି ଧାରଣ-ବର୍ଷରେ ବସେଗତରେ ଛୁଇଲ ପ୍ରଦେଶରେ ଧର୍ମର ଚର୍ଚ୍ଚା ସର୍ବଦା ହେଉଥିବା ବିଶେଷ ଦେଖା-ଯାଏ ଓ ସ୍ୱୟଂ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସେବାର ଅତ୍ତମର ଓ ଯାତ୍ରାସଂଖ୍ୟାରୁ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେଉ-ଥିବା ସ୍ତରେ ଏଠା ଧର୍ମର ଅବସ୍ୟକତା ବକ୍ତୃତା କରିବା ଏକପ୍ରକାର ଅସର୍ପ୍ୟର ବିଷୟ । କଳୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକଦଳ ଧର୍ମଲଗ୍ନ-ତୁଣ୍ଡିରେ ଏ ବାବୁର ଅବସ୍ୟକ ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛି । କଲେଜମାନଙ୍କରେ ସେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅବା ଉଚ୍ଚମିଶା ଦଥ ଯାଉଥିଲେ ତାହାସବୁ ଦେବନ କହିର୍ଗତରେ ଅବକ, ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଦେବନ କହିର୍ଗତବସୟରେ ହେଉ-ଅଛି ଅନୁର୍ଜଗତ ଅର୍ଥାତ୍ ମନୋବିଜ୍ଞାନର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାୟ ନାହିଁ ଏପରିସ୍ତରେ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକମାନ-ଙ୍କର ଧର୍ମରେ ମତ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ନ ହେବା ବିଚିତ୍ର ନୁହଇ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ସେଥିପାଇଁ ଦୋଷୀ କରୁଥାଇ ନ ପାରେ ।

କଦଳକର ବକ୍ତୃମାନଙ୍କୋଦୟ କହିଲେ ବି ଗଣ୍ଡାରମଧ୍ୟରେ ଅଥା ଥିବାର ଅନେକ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ଓ ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନବାଦୀ ବି ଯହିଁର ଶିକ୍ଷା ଓ

ଟେକ ଆଜିକାଲି ନିମ୍ନର ପରମାଣରେ ଚଳୁଅଛି
 ଆହାର ଅପ୍ରିଲ୍ ସପ୍ତମାଣ କରାଗଲା ନାହିଁ ।
 ଏହା ସେ ଅତି ସୁନ୍ଦରରୂପେ ଓ ସାଧାରଣ-
 ବୋଧଗମ୍ୟମତେ ଦର୍ଶାଇ ଦେଲେ । ବୈଜ୍ଞାନିକ
 ନିକମାଣୁକ କହନ୍ତି କି ଶରୀର ପରମାଣୁପୁଂଜରେ
 ନିର୍ମିତ ସେଥିରେ ଅତି କିଛି ପଦାର୍ଥ ଅବା ଅମ୍ଳ
 ଦେଖା ନ ଯାଏ ଏପରି କହନ୍ତା ଯେମନ୍ତ
 ବୈଜ୍ଞାନିକ ସୁପ୍ରକର ଭବ ଶକ୍ତି ଦେଇ କେବଳ
 ତାହା କାଗଜକାଳର ସମସ୍ତ କହିବା କେମନ୍ତ
 ଅଟେ । ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପକାର ଗର୍ଭାକାର ପରମାଣୁ
 କର ଉତ୍କଳ୍ପ ବସନ୍ତରେ ପାର୍ବୀକାର ପୁସ୍ତକଟିଏ
 ସବୁପ୍ରେ ଲେଖିଥିଲେ । କେହିଜଣେ ତାହା
 ନିଷ୍ଠା କରିଦେବାକୁ ପ୍ରକ୍ଷାକାର ତାହାଉପରେ
 ଅନେକ ଉପପୁରଣ ଦାଖ କଲେ । ନିଷ୍ଠାକାରୀ
 କହିଲ ଏ ପୁସ୍ତକରେ ଯେତେ କାଗଜ କାଳ
 ଲାଗିଥିଲ ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ଯାହା କେବ ତେତକ
 ନେଇପାର ସେଥିରେ ଅତି କମ ଥିଲ ଯେ
 ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦାଖ କରୁଅଛି । ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ
 ଏଥିରେ ବୋଧଦେବେ କି ? ଯେବେ ପୁସ୍ତକମ-
 ଥରେ କାଗଜ ଓ କାଳ ଉଡ଼ା ଅତି କିଛି ମଦତ୍ତ
 ପଦାର୍ଥ ଅଛି ତେବେ ଶରୀରମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ
 ପରମାଣୁ ପ୍ରକ୍ଷା ଅପ୍ରକ୍ଷା ମହାନ ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ
 ବୋଲି କହଇ ପ୍ରକ୍ଷୟ ଦେବ ?

କିନ୍ତୁ ଯେପରି ସାଧାରଣ ବୋଧଗମ୍ୟମତେ
 ଆହାର ଅପ୍ରିଲ୍ ସପ୍ତମାଣ କଲେ ଠିକ ସେହି-
 ପ୍ରକାରରେ ପରମାଣୁ ଅବା ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କର
 ଅପ୍ରିଲ୍ ସପ୍ତମାଣ କଲେ । ସେ କହିଲେ ପ୍ରକ-
 ତତ ସକଳଧର୍ମପାଣ୍ଡ ଉତ୍କଳର ଅପ୍ରିଲ୍ ମାନନ୍ତି
 କେବଳ ତାଙ୍କର ସ୍ଵରୂପ ଅସ୍ଵଧନା ପ୍ରଣାଳୀ
 ଉଦ୍ୟାଦି କେତେକ ସାମାନ୍ୟ ବସ୍ତୁରେ ମତ-
 ଦେବ ଦେଖାଯାଏ । ଶାସ୍ତ୍ରର ବର୍ଣ୍ଣନା ଉପରେ
 ମନୁଷ୍ୟର ବୈଜ୍ଞାନିକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ୟା-
 ଦିଆଦି ଉତ୍କଳର ଅପ୍ରିଲ୍ ସପ୍ତମାଣ ଦେଉ-
 ଅଛି । ନାବ ସୁନ୍ଦରତଃ ଅପଣାଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ
 ଅବା ସବୁଗଣ୍ଡେ ଗଢ଼ିବ ସାହାଯ୍ୟ ଲେଖେ ଓ
 ସେହି ସାହାଯ୍ୟ ବିନା କି କି ନୁହେଁ
 ତଳ କ ପାରେ ଦୁଃଖାନ୍ତସ୍ଵରୂପ କହିଲେ ପିଲ
 ଜଣାଇ କଲେ ତାହାର ପିତାମାତା ହୃଦର ହୁଏ
 ଦେଖାନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ତୁଳସେଇ କହି ନାହିଁ
 ତାହା କେବଳ କାଳିନୀକ ବ୍ୟାପାର । କିନ୍ତୁ
 ପିତାମାତା କଳାକଥ ପିଲକୁ ଆସୁଏ କର-
 ବାରେ ଅପଣାକୁ ଅପାରିଣ ମତୀ ତୁଳସେଇର
 ସାହାଯ୍ୟ ଲେଖନ୍ତି ଓ ପିଲମଧ୍ୟ ତହିଁରେ ବୋଧ

ହୁଏ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପିତାମାତାଙ୍କ କଥାରେ ତୁଲେ ନା
 ହୁଏ, ତାଙ୍କଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଜନତାପନ ଶକ୍ତିର
 କଥା ଶୁଣେ ତାହା ଅପ୍ରକ୍ଷୟ ଓ ଅପ୍ରକୃତ
 ଦେଲେ ହେଁ ତହିଁରେ ଶାନ୍ତି ହୋଇ ପଡ଼େ ।
 ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶମାନ ହୁଏ ଯେ ସାମାନ୍ୟ-
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁଦ୍ଧା ମନୁଷ୍ୟ ଅପଣା ଉଦ୍ୟାଦିଅପେକ୍ଷା
 ଅଧିକ ଜନତାର ଅପ୍ରିଲ୍ ନିଏ ଓ ତାହାକିଳା
 ତଳ କ ପାରେ ।

ଅତିଏକ ମନୁଷ୍ୟର ସର୍ବାଙ୍ଗସ୍ଵ କର୍ତ୍ତା ପର-
 ମାତା ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାହା-
 ଯ୍ୟରେ ମନୁଷ୍ୟ ସର୍ବଦା ଚଳୁଅଛି । ତାଙ୍କର
 ସାହାଯ୍ୟ ବିନା ଏକମୁହୂର୍ତ୍ତ ତଳ କ ପାରେ
 କମ୍ପା ଟେକ ନ ପାରେ । ସେ ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କର
 ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ପାଳନକର୍ତ୍ତା ଓ ସର୍ବାଙ୍ଗଦାତା ।
 ତାଙ୍କର ନିୟମ ପ୍ରକ୍ଷାକଳ କର ଧର୍ମାକରଣ
 କରବା ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ନିତାନ୍ତ ଆବ-
 ଶ୍ୟକ । ତାଙ୍କରୁପରେ ନିର୍ଭର କର ଓ ତାକୁ
 ଅନୁସରଣକର ମନୁଷ୍ୟ ତଳଲେ ତାହାର ଆତ୍ମା
 ନିତ୍ୟ ସୁଖପାନ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ପରମପୂର୍ଣ୍ଣା ଦେବ ।
 ତଦନନ୍ତର ସର୍ବପକ୍ଷ ମହୋଦୟ ବନ୍ଦୁତାର
 ବିଶେଷ ପ୍ରଣୟା କର ଓ ତହିଁର ବୋଧବ-
 ଶାରେ ତୁଲସ୍ଵରୂପକଥା କହି ସଜୁଅଟି କଲେ ।

ଉପଯୁକ୍ତ ମୂଳକୃତା କି ଯାହା ପାତ୍ରୀ ସମ-
 ତନ୍ତ ବସ୍ତୁ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରଦାନ କର-
 ଥିଲେ ତହିଁରେ ମନୁଷ୍ୟର କଥୁତ ବୈଜ୍ଞାନିକ
 ଭବ ଓ ଧର୍ମଭାବର ବର୍ଣ୍ଣର ହୋଇଥିଲ ।
 ଏଥିର ସାରମର୍ମ ଏହି କି ପ୍ରକୃତ ବିଜ୍ଞାନଧର୍ମର
 ଉତ୍କଳସାଧକ ଓ ସଜ୍ଜିନୀ ବିଶ୍ଵେଧୀ ନୁହଇ,
 ଯାହା ଯଥାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ନୁହେଁ ଅଥବା ଯେବେ
 ବୈଜ୍ଞାନିକ କଥା ଏସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ଅନୁ-
 ମାନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରଇ ଓ ସତ୍ୟତୋଲି
 ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ ନାହିଁ ତହିଁରେ ଯେଉଁମାନେ
 ଅଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେହିମାନେ ଧର୍ମର ଅନ୍ୟା
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଏପରି କେତେମାନେ ଯେବେ
 ଆପଣାର ବଦଳ ଜ୍ଞାନପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି କରବେ ତେ-
 ବେ ସେମାନଙ୍କର ହିମ ଉଜ୍ଜିବିବ । ପ୍ରକ୍ଷା-
 ଭାବରେ ସେମାନେ କିମ୍ପର କଲେ ଦେଖିବେ
 ଯେ ବିଜ୍ଞାନ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟା ଓ ବିଶ୍ଵାସ୍ୟ-
 ଦଗତ୍ତ ଓଷାରି ଅଟୁଅଛି ଏବ ଧର୍ମ ମନୁଷ୍ୟକୁ
 ଉଦ୍ଦତ ଏବ ଅନୁଧ୍ୟାନକୁ ଟେକ କେଉଁଅଛି ।
 ବିଜ୍ଞାନ କହୁଅଛି ମନୁଷ୍ୟ ଧୂଳିକଣାରୁ ସୃଷ୍ଟ
 ହୋଇ ଅଛି ସେଥିରେ ଧୂଳିକଣରେ ବିଶିଷ୍ଟ
 ଅତୁକ୍ଷ୍ଣ ରହିବ ନାହିଁ । ଧର୍ମ କହୁଅଛି ଶରୀର

ଧୂଳିକଣରେ ବିଶିଷ୍ଟ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଏହିମଧ୍ୟରେ
 ଯେଉଁ ଆତ୍ମା ଅଛି ତାହା ଅପର ଓ ଉତ୍କଳର
 ଅନୁରୂପ ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳରୁପରେ ସେତେପ୍ରକାର
 ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଅତି ସାମାନ୍ୟ ପରମାଣୁରେ
 ଏହି ଆତ୍ମାରେ ଅଛି । ସାଧନଦ୍ଵାରା ତାହା ସେତେ
 ବିଭାଲକ ତେତେ ଉତ୍କଳର ସମୀପସ୍ଥ ଦେଉଥିବ
 ଏବ ତୁଳସେଇପରେ ତୁଳସି ଓ ଅନନିତ୍ୟରେ
 ଅନନିତ୍ୟର କରୁଥିବ । ବିଭାତା ଶେଷ ହେଲେ
 ସର୍ବପକ୍ଷ ମହୋଦୟ ବନ୍ଦୁକୁ ପ୍ରଣୟା କରି
 ଧର୍ମବାଦ ଦେଲେ ଓ ଶ୍ରୋତାମଣ୍ଡଳୀ ତାହାସବୁ
 ଅନୁମୋଦନ କରିବାର କରତାଳିଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶ
 କଲେ ସତ୍ତ୍ଵ ଉଜ୍ଜିଦେବ ।

ସେଠାରେ ଗଢ଼ଜାତର ମୋକଦ୍ଦମା ବନ୍ଦୁର ବରଦେ ।
 ଏଠା ସୁନ୍ଦରତଃ ଶେଷ କାରୁ ମନୁଷ୍ୟୋପାଦ୍ୟ ଗଢ଼ଜାତ
 ଗଢ଼କୁ ଦୁଇ ଏକତରଫରେ ଯେଉଁ ଅଧିକାର କଥା ଅଛି ।
 ଅପ୍ରମାଣ କରେବୁର ସାଦେବକର କାର୍ଯ୍ୟର ଗଢ଼
 ଅବସ୍ଥ ଦୋଇଅଛି । ସେ ଏମାମ ତା ୨୯ ଉପରେ ତମ-
 ପତା ଓ ବାଲିଅପଲ ଗଢ଼ଜର ଗଲେ ତା ୨୯ ଉପରେ
 ଯେତେକ ଓ ତୁଳସେଇର ଏଠାରେ ତହିଁରୁ ଅପଲକୁ
 ସିଦ୍ଧେ । ସେ ଗଢ଼ ଗ୍ରାସ୍ତ ସଦରତମ ଗଢ଼ିକ । ଗାଦେବ
 ମହୋଦୟ ସଜରେ କେବଳ କରେ ମୋକଦ୍ଦର ଗେଠ
 ଅଛନ୍ତି । ଏହା ବଡ଼ ସୁନ୍ଦରର କାର୍ଯ୍ୟ । ଏଠାରେ ପୁଣି
 କରେବୁର ଗମସ ସାଦେବକ ଗଢ଼ର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଲଭ
 କଲେ ସର୍ବମର୍ମର ଅପ୍ରକ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା-ଗଜେଟ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ପୁସ୍ତକ ଓ ସୁନ୍ଦରତଃ ଶେଷ ମଃ ଅପ୍ରିଲ୍,
 ଏଠା ଗାଦେବ୍ ଗଢ଼ିମେକା ଉତ୍କଳରୁ ପୁସ୍ତକ ଅଃ
 ଉତ୍କଳରୁ କେବଳରୁପରେ ଉତ୍କଳ ଦେବାକୁ ତାଙ୍କ
 ଗାନରେ ମେତଳସୁଦର ଅଃ ପୁସ୍ତକଶେଷେ ବାନ୍ତୁ ସୁବନ୍-
 ଦାର ବସାର ଉପସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ତୁଳସେଇର ପରେକ୍ଷେରେ ବାନ୍ତୁ ଦେବାକଳାପ
 ମନୁଷ୍ୟର ବାନ୍ତୁ ସାମତରଣ ତତ୍ତ୍ଵଗଣିତ ଅନୁପ୍ରତିପ
 ବନସ୍ତରେ ଅନୁରୂପକରଣର ସତ୍ତ୍ଵ ଅଃ ଉତ୍କଳରୁକେତରୁପ
 ଉପସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଗ୍ରାହଣୀ ବିଚିତ୍ରଶିବରତର ଅଃ ଉତ୍କଳରୁ ବସ୍ତୁ-
 ଦେବ ଅପାଦ୍ୟବାର ସରକାର ଉତ୍କଳ ତା ୯ ଉତ୍କଳରୁ
 ଅପ୍ରମାଣା ନାବିରୁକେତରୁ ବଦଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଦୁର୍ଗିଆ ସମାପତ୍ୟରେ ବିଚାରିତ ହୋଇଅଛି ଯେ
 ସୁନ୍ଦରତାସ୍ତ ସକଳଧର୍ମରୁ ଦୁର୍ଗିଆ ବନ୍ଦୁରେ ଏକତ୍ର ସଜ୍ଜିତର
 ହେଲେ ଦୁର୍ଗିଆ ଗୁରୁଦେବ ନାଲିପ୍ରକ ଅଧିକାରକୁ ସମ୍ପନ୍ନେ
 ସୁବ ବରଦେ ଏକ ଉତ୍କଳର ବଂସ୍ରାହ ଉପସ୍ତ ହେଲେ
 ତଦ୍ଵାର ଉତ୍କଳ ଅଧିକାର ନିଷ୍ଠ ଦେବା ନ ଦେବା ଦୁର୍ଗିଆ-

ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ ଲାଭା ସେ ଅକ୍ରମିକାନ୍ତ କୁସୁଗତ କରି
କାହାନ୍ତି ବୋଧ ହୁଏ ଅଗାମୀ ବଜେଟ୍ରେ ଅବ-
ଶ୍ୟମକ୍ଷେତ୍ର ଦୋଇପାଇବ କିମଧ୍ୟକ —
୧୦୩୧୧—ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଗର୍ମା ଖୋରିଆ

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ବନମାଳୀ ଚାପ	୫୫୨	୫ ୧୯
ଦୁର୍ଗାପ୍ରସାଦ ଚର	୧୦୩	୫ ୩୯
କୋରାମାଳ ମହାନ୍ତି	୫୫୨	୫ ୧୯
ମୁକ୍ତି କୋସମସି		୫ ୧୯
ବାବୁ ବନୋଥ ସପ୍ତା ନବବର ସେନାପତି		୫ ୧୯
କମାରୀନ ଶ୍ରୀ ଚେନାମାଳ ବାଦଶିବା		୫ ୧୯

ବଜ୍ରାପନ ।

ଉଚ୍ଚମାଲାର ଅର୍ଥ ।

ବାବୁ ମଧୁସୂଦନଗର୍ଭ କୁଳ ଉଚ୍ଚମାଲାର ଅର୍ଥ-
ସୁସ୍ତକ ମୋଟା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ କାଗଜରେ
ଶ୍ରୀମଦୋଇ କଟକରେ କମ୍ପାନୀର ଏବଂ
ବାଲେଶ୍ଵର ଦେବ ପ୍ରେସର ଓ ବାମନା ସ୍ଵଚ୍ଛ-
ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଦୁଇ-
ପଇସା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଦୁଇପଇ-
ସିଅଟିକଟରେ ଖ ୧୨ ଶ୍ରୀ ବହି ଜାକରେ ପାଇ
ପାରେ ।

NOTICE.

A tutor is required for the minor
Raja of Dhenkanal salary Rs. 100 a
month with free quarters (at Dhenka-
nal). Applications with copies of
the testimonials will be received by un-
der signed up to the 25th instant. A
knowledge of English and Uriya is
essential.

Office of Supdt. }
Tributary Mehals } Sd. G. TOYNBEE
Cuttack, the 13th } Superintendent
July 1891. } Tributary Mehals

ଉଚ୍ଚଜାଲପତ୍ରରେ ଲିଖନ ପଠନ ବିରୁପ୍ତବା
ସମସ୍ତଙ୍କର ଅତି ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ସୁସ୍ତକ ପତ୍ର ।
ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟ ଅଭିଧାନ ।

ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଡିରେକ୍ଟର ଏବଂ କମିଶନର
ମହୋଦୟ ଶ୍ରୀ ଏ ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟ ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିକୋ-
ଷର ଅଗ୍ରବ ବିକ୍ରୟ ସରକାରୀ ଉପକ୍ରମରେ ସ୍ଵଳ୍ପ
ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଅଗ୍ରବ
ମୋଚନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାୟ ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟର ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ
ସରକାରୀ କର, କେବଳେ ଶ୍ରୀ ଅଭିଧାନ ଓ
କେବଳ ବିକ୍ରୟ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି ସଂଗ୍ରହ

ସଂଗ୍ରହ କର ଅଛି । ଏଥିରେ ଧାରା ପଦ୍ୟପୁ-
ସ୍ତକ ବିକ୍ରୟପୁସ୍ତକ ଓ ଶକ୍ତି ଓ ପୁସ୍ତକସଂ-
ଗ୍ରହେ ସୁସ୍ତକ ଓ ଅଧିକ ବିକ୍ରୟମାନଙ୍କ ପ୍ରକାର
ଶିକ୍ଷାପ୍ରୟୋଗମାନ ଏବଂ ଦେଶରେ ଧାରାମାଳା
ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ
ଓ ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟର ଅନେକ ବିକ୍ରୟ ମଧ୍ୟ ଏହି
ସାହାଯ୍ୟ ପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରାୟ ଦ୍ଵାବିଂଶତି ସହସ୍ର
ପଇସା ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ସୁସ୍ତକର ଅଧିକାର ରାଏଲ ଅଫିସରେ ଅଫିସର
ପୃଷ୍ଠା । ମୂଲ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ।

ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଡିରେକ୍ଟର ମହୋଦୟ
ଏହି ପୁସ୍ତକର ବିକ୍ରୟ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ ଅର୍ଥକୁ
ଏକଦଳାର ଟଙ୍କା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ କେବଳ
ଶ୍ରୀ ସୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ନେବାକୁ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀ
ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

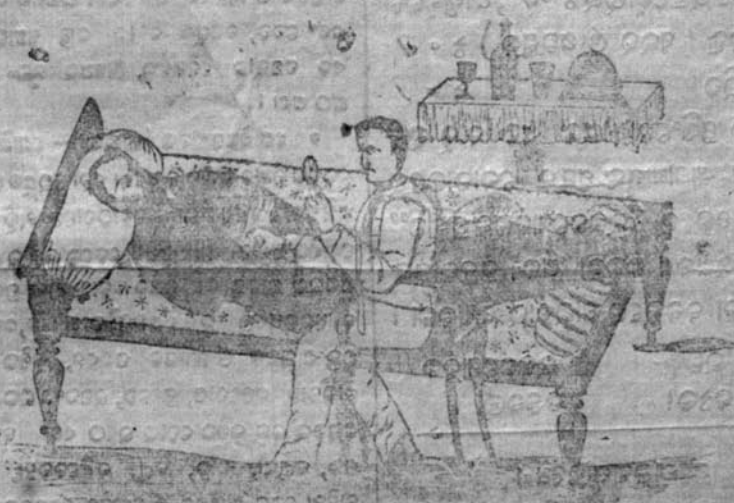
ସୁସ୍ତକ ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ମାନେ ଅର୍ଥ ନି-
କଟରେ କର କଲେ ସୁସ୍ତକ ପାଇ ପାରିବେ । ମଫ-
ସଲ ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରୟମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଉଚ୍ଚା ଡାକମାପୁଲ
ଟ ୦ ୮ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସେହିମାନେ ଏକା କେଳକେ ବିକ୍ରୟ
ସୁସ୍ତକ ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟ କରବେ ସେମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟମୂଲ୍ୟ-
ରେ ଶ୍ରୀ ଏ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ।

ସେହି ପୁସ୍ତକରେ ଅର୍ଥର ସାହାଯ୍ୟ ନିଅନ୍ତ
ସେ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ ହେବ ଏପରି
ପୁସ୍ତକ କେହି ବିକ୍ରୟ କରୁଥିବାର ବା କେହି
ବିକ୍ରୟକାର କେହି ଧର ଦେଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଡାକାକୁ
ଦଗଢ଼ିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉ ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଗର୍ଭ
ବାଲୁବଜାର, କାଳିଗଳା, କଟକ

କଟକଉଷାର ।

ସହର ଓ ମହାସରକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରଧ୍ୟାର୍ଥ
ଅଳ୍ପ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ଦେବ ପ୍ରତି ଦୋଇ
ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କୁ ସହଜ ଦୀର୍ଘ୍ୟ କରୁଅଛୁ । ଏଥି-
ରେ କାଳବିଧି ଡାକଣ ଓ ବିକ୍ରୟ ଉପସ୍ଥ
ବିକ୍ରୟ ହୁଅଛି । ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଯାହାର
ସେହିପ୍ରକାର ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ କେଣିଲେ
ଅଗ୍ରସର ଓ ବିକ୍ରୟ ସାହାଯ୍ୟରେ ସହଜ
ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ । ମାତ୍ର ଦୁଇ ଟଙ୍କା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପଦାୟ ଦୁଇ ବିକ୍ରୟ ଓ ସର-
କାର କରୁ । ସେହି ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ
କ୍ରୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ହୁଏ କହିଲେ ଉଚ୍ଚ
ବଜାର ଦର ଉପରେ କଣି ପଠାଇବାର ପର-
ମନିମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟ ଟ ୨ । ସିପାକରେ ନି-

କଳ ଡାକଣମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ । କେବଳ
ସାହା ଓ ଡାକଣର ପଠାଇଲେ ଉପସ୍ଥ ଓ
ଦୁଇଟା ଡାକଣ ସେଇକଲ ଡାକରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଇ ପାରେ । କେଉଁ ବା ନିମସ୍ତସିଏନ୍
ସହ ସୁସ୍ତକ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟର ବା
ଦୁଇଟିକଣି ଟିକିଲ ଶ୍ରେଣୀ ନ ପଠାଇଲେ
ପତ୍ରର ଉଚ୍ଚର ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।
ମହାସରକାରୀ ଅନେକ ଅନେକ ସକାଳିବାର
ଓ ସମ୍ପାନ୍ତ ବିକ୍ରୟମାନଙ୍କଠାରୁ ସହାୟା ଶ୍ରେଣୀ
ଉଚ୍ଚା ଓ ଉପସ୍ଥ ପ୍ରେସର କରବିକ୍ରୟମାନଙ୍କ
ପ୍ରକାର ପାଇଥାନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସହାୟାରକଳ ବିକ୍ରୟ କଣାଉଅଛି କି ସେହି-
ମାନେ ଅର୍ଥର ଅବଶ୍ୟକ ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ

ଇତିହାସକୃତ୍ ସେମାନେ ପାଠାର ଅବସ୍ଥା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି
 କାରଣ, ବ୍ୟାଧି କୁଳକ ବା, ସେବା ପୁରୁଷ
 ଓ ଶ୍ରୀ, ସେବା ପୁରୁଷ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା,
 ବ୍ୟବହାର, ଅପାର, କୋଷ୍ଠପୁରୁଷ, ଯାହା ପ୍ରକୃତ-
 ଇତିହାସକୃତ୍ ସେମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ପାରିଲେ
 ତାହାର ସାଧାରଣ ଉପକ୍ରମ ପାରିଲେ ।
 ଶ୍ରୀ, ଉତ୍କଳ ଓ ପ୍ରଭାବ ନିମ୍ନ ପିଠିଗାରେ
 ଅମୃତାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV
 MINOR COURSE.

କୁଲମ୍ପାସର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାକୃତକେଲେ ମୂଲ୍ୟ
 ଟ ୦ ୩ ନଭୁଦା ପରେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିଦେବ ।
 Ditto An Abridged Edition ଟ ୦ ୩

ପ୍ରାକୃତକ ଭୂଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦ ୧,
 ପ୍ରାକୃତକ ମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ଟ ୦ ୩, ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗୁଳର
 ମାନେ ବସ୍ତୁ (ସ୍ଵଭାବ ଓ ପରିଣତ) ଟ ୦ ୩
 ଧ୍ରୁବ ଚରିତ ଟ ୦ ୧

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବାବୁ ରାମ-
 ପ୍ରସାଦ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
 ପ୍ରାପ୍ୟ । ପଢ଼ିଲେ "ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ"
 ବୋଲି ଲେଖିବ । ନଭୁଦା ଅନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କ
 ପୁସ୍ତକ ଏହା ବଦଳରେ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।
 ସାମ୍ୟବାଦୀ ଲଳିତା- } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ
 ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ । } ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଉପକ୍ରମ ।

ନୂତନ ପ୍ରକାଶନୀୟ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ୟାଳୟ
 ଉପକ୍ରମ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
 ୧ । ପାଠକାଳୀ ଚୈତନ—କଳ୍ପ ବଦଳର ଦେଶରୁ
 ଅଭେଦରା ବର ଏହି ଉପକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏହା
 ବ୍ୟବହାର କଲେ, କେଶବରା, କେଶର ଅବାଦପଦ୍ମା,
 ଅବାଦପଦ୍ମ, ଏବଂ ଶିବପାତ୍ରୀ, ଶିବପାତ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦି
 ନିବାସର, ଅସ୍ତର ନିର୍ମୂଳ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ପୋଇ ଦେବ ଓ
 ମୁଖିୟ ପୁରୁଷ, କେଶ ବର୍ତ୍ତକ, ଶୋଭାପୁର ଓ ସୁନାପିତ
 କୁବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୂଲ୍ୟ ବାବଦରେ ମାତ୍ର ।
 ୨ । ଚକ୍ର ବୃତ୍ତାଣ୍ଡ—ଗାମ୍ଭୀରୀର ସତ୍ୟ ଚକ୍ର ପ୍ର-
 ଯୋଗ ବାବଦେ ତାହା ସମ୍ପଦା କ୍ରମାନ୍ତର ଗଣା ଯାଏ ମାତ୍ର ।
 ମାତ୍ର ଏହା ଚକ୍ରାଣ୍ଡ ପଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ବାବଦ
 ଦେବ ଏବଂ ତାହାର ଏକାକୀର ଦେବ ଦେବ, ଚକ୍ର-
 ରେ ଅଧିକ ସମ୍ପଦ ମାତ୍ର । ଏହା ବ୍ୟବହାର କଲେ ଏହି
 ବର୍ତ୍ତକ ଚକ୍ର ଦେବ ଅଭେଦ ହୋଇଅଛି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୂଲ୍ୟ
 ମୂଲ୍ୟ ବଦ ଅଛି ମାତ୍ର ।
 ୩ । ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ—ଏହା ସାଧାରଣ ଦେବର ବଦେ

କ୍ରମାନ୍ତର ଚକ୍ର ପ୍ରକାର ଅନୁସାରେ, ଚିତ୍ରଦେ,
 ବସୁ ଶୁକ (ଅମାବାସ୍ୟ), ଦରଦା ଓ ଶିବପାତ୍ରୀ
 ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ର ବଦ । ଏକପଦ ବାବଦ ଦେବମୟ ଉପ-
 କ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ବଦ ଅଛି ମାତ୍ର ।

୪ । ଦୋଷଦୈବ୍ୟ ବସ୍ତୁ—ଦୋଷଦୈବ୍ୟ ବସ୍ତୁକାର
 ଦେବର ଉପକ୍ରମ ଓ ଦୈବ୍ୟ ପ୍ରକାର ବାବଦ ଅଛି । ଦୋଷ-
 ଦୈବ୍ୟ ନ ଦେଲେ ଦୈବ୍ୟ ଦେବ ଅଭେଦ ହେବ ଦୈବ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମ ମଧ୍ୟ ବାବଦରେ କୁବ ମାତ୍ର । ଏହି ଉପକ୍ରମ ବ୍ୟବ-
 ହାର କଲେ କ୍ରମାନ୍ତର ଚକ୍ର ପ୍ରକାର ବୋଧଦୈବ୍ୟ
 ଏବଂ ଦୋଷଦୈବ୍ୟର ଅଭେଦ ପାତ୍ରା ଯଥା, ଦୋଷାଣ୍ଡ
 ବାସୁ, କୁର, ଶର୍ଣ୍ଣ, ଶୋଭ, ଲୁଗା, ସଦ୍ଵତ୍ତ, ପାତ୍ର
 ଓ ଉପକ୍ରମ ଶିବପାତ୍ରୀ ଓ ଦୈବ୍ୟର ନିବାସ କୁବ ।

୫ । ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଚକ୍ରଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଠକାଳୀ
 ପଦ୍ୟାଳୟ ଅଧିକାରୀ ଉପକ୍ରମ ବ୍ୟବହାର ପରେ ମଧ୍ୟ
 ଏହା ବ୍ୟବହାରର ଉପକ୍ରମ ଅଛି । ପୁଣି, ଅସ୍ତର, ବାବଦ,
 ବୁଦ୍ଧ, ଶ୍ରୀ ଓ ପୁସ୍ତକ ସମସ୍ତେ ଏହା ଦେବର ବଦ ପାତ୍ର ।
 ପ୍ରାକୃତକ ବାବଦ ଦେବମୟ, ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅଛି ।

୬ । ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥା—ଏହା ଦେବର ବଦେ ମଧ୍ୟ-
 ଦେବତା ବା ଦୈବ୍ୟ ନିବାସରୁ ନିକଟ, ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଉପକ୍ରମ, ପୁସ୍ତକ, କେଶ ଓ ଏବଂ କୁର, ପାତ୍ରା ସଦ୍ଵତ୍ତ,
 ଅଶର୍ଣ୍ଣ, ଅସ୍ତର, ଶର୍ଣ୍ଣ, ଲୁଗା, ଲୁଗା, ଅନୁପିତ ଦୋଷ,
 ଶାବଦକ ଓ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି ବଦେ କୁବ
 ଏବଂ ଦେବ, ପଦ୍ୟାଳୟ ପୋଇ ଲୁଗା ସମ୍ପଦ କୁବ ।
 ଏବଂ ପଦ୍ୟାଳୟ ଦେବମୟ, ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ବଦ ଅଛି
 ମାତ୍ର ।

୭ । ଦୋଷଦୈବ୍ୟ ବସ୍ତୁ (ସାଧାରଣ)—ଦୋଷଦୈବ୍ୟ ବସ୍ତୁକାର
 ଦେବର ପ୍ରକାର ଉପକ୍ରମ ଅଛି । ଏହା ପଦ୍ୟାଳୟ ଦେଲେ ଦୈବ୍ୟ
 ଦୈବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଉପକ୍ରମ ଦୋଷଦୈବ୍ୟ ମାତ୍ର । କଳ୍ପ ଉପ-
 କ୍ରମ ଶାବଦକ ମାନସିକ ଦେବର ଉପକ୍ରମ କେଶବରା
 ଉପକ୍ରମ ଦାବଦ କେଶ ଦୈବ୍ୟ ଦୋଇ ମାନସିକ ପ୍ରକାର କେଶ
 ବ୍ୟବହାରରୁ ବଦେ କୁବ । ଅନୁପିତ ଅଧିକ, ପଦ୍ୟାଳୟ ଅଧି-
 କ୍ରମ ଶାବଦକ ଓ ମାନସିକ ପଦ୍ୟାଳୟ, ଦୈବ୍ୟ ନିବାସ
 ପାତ୍ରା ବଦେ ଦୋଷ, ପ୍ରକାର, ଉପକ୍ରମ ଉପକ୍ରମ ଦେବ
 ପଦ୍ୟାଳୟ କେଶ ଦୈବ୍ୟ ଦୋଇ ଉପକ୍ରମ ମାନସିକ
 ଶ୍ରୀ, କଳ୍ପ, ପାତ୍ର, ବର୍ଣ୍ଣ, ବର୍ଣ୍ଣଦେବତା, ଦେବ ଓ
 ଶାବଦକ ଦେବ ଶାବଦକ ଓ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି
 ଦେବ ଓ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ର ଦୋଇ ମନସିକ ଅବସ୍ଥା
 ବଦେ କୁବ । ଏହି ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କଲେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା
 ଉପକ୍ରମ ଅଭେଦ ଦୋଇ ମାନସିକର ନିବାସର
 ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଦୋଷଦୈବ୍ୟ କୁବ । ପୁସ୍ତକରେ ମଧ୍ୟ ଦୋଷାଣ୍ଡ-
 କ୍ରମରେ ଏହା ଉପକ୍ରମ । ଶାବଦକ ଚକ୍ରଦେବ,
 ବାବୁ ବର୍ତ୍ତକ ଓ ପଦ୍ୟାଳୟ ଏହା ଦେବର ଅଭେଦ କୁବ ।
 ବାବୁ ବଦେ ଦେବମୟ ଉପକ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ ବଦ ଅଛି ମାତ୍ର ।

କାଳ୍ପକଳା, } ଚାକ୍ର :
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
 ଉପକ୍ରମକାରୀ । } V. L. M. S.

Watches! Clocks! Time pieces!
 Repaired by an efficient workman
 the premises of the Onttack Printing
 Company. Charge moderate.

ଘଡ଼ିମରମତି ।
 ଚାକ୍ରକାର ଶେଷ ବର୍ତ୍ତକ ଶୁକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

ଉପକ୍ରମରେ ମନସିକ ଦେବ ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ଵରେ ପାତ୍ରାକାର ବଦ କେଶବରା ଏ
 ଲଳିତରେ ନିବାସକୁ ଅନୁପିତ ମନସିକ
 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବଦେ ଅଛି । ସାଧାରଣ ବଦକାର
 ଦେବ ସାଧାରଣରେ ଉପକ୍ରମରେ ସମସ୍ତ
 ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଉପକ୍ରମ ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଶାବଦକରୁ ପୁଣି-
 ବର୍ତ୍ତକ ଉପକ୍ରମ ଦେଲେ ଦୈବ୍ୟ ଅଧିକ ଅଧିକ ମନ-
 ସିକ ଦୋଷରୁ ନିବାସର ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ସତ୍ୟ ଓ
 ଲୁଗାରେ ପୁଣିବାର ଦୈବ୍ୟ କେଶବରା ।

ଚାଲିଛି

ଘଡ଼ିର ତେଲ ନେତ୍ର, ମୁଦ, ପୁସ୍ତକ-
 ସ୍ଵଚ୍ଛାୟାକାର ଓ ଲଳିତମୋହନର କମ୍ପ-
 ଦୋକାନ ଓ ଲଳିତମୋହନର କମ୍ପ-
 ନାମାନ୍ତର ଅଭିଳାଷୀ ଲୁଗା ଅବା ସୁନାଦେ;
 ଲୁଗାର ମୁଦ ଓ ଲଳିତମୋହନର ସୁନାଦେ)
 ଲଳିତ କୁର ଦୈବ୍ୟ ।
 ଚକ୍ର } ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ ପଦ୍ୟାଳୟ

ମେହରୋଗ ।

ପାଠକାଳୀରେ ସମସ୍ତ ଜାଣି ଉପକ୍ରମର ଲୁଗା
 ଲିପିକେ । ଉପକ୍ରମ ପ୍ରମେଦକାରୀ ଯେଉଁ ମାନସିକ
 ଅଧିକାରୀ ଉପକ୍ରମ ସେମାନଙ୍କର ଉପକ୍ରମ ଗୋ-
 ଶବଦକାର ଉପକ୍ରମ ନୂତନ ସାଧାରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ
 ସଦାପେ ଲଳିତର ମାତ୍ର ପରିଚାଳନା କରୁ ନିବେ ।
 ଏହି ଉପକ୍ରମ ସାଧାରଣରେ ଏକପ୍ରକାର ଚକ୍ର
 କଲେ ଲଳିତ ଦେବ ଏବଂ ଲଳିତ କୁର ପ୍ରକାର
 କଲେ ପୁସ୍ତକରେ ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥା ଅଭେଦ ଦେବ
 ଯେଉଁମାନେ ଅଭେଦ ନ ଦେବେ କିମ୍ପା
 ଦୈବ୍ୟ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗ-
 ହୋଇ ଲଳିତର ସେମାନଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶ୍ରୀକଳ୍ପ କୁମ୍ପାଣିରେ ପରିଚାଳନା କଲେ ଲଳିତ
 ଦୈବ୍ୟ ଲଳିତ ଅଭେଦ ଦେବୀ ଅଭେଦ ଲଳିତ
 କଲେ ପ୍ରକାର ଶାବଦକ ଦେବ ଅଧିକାରୀ ସେ ସମସ୍ତ
 ଅବସ୍ଥାରେ ପୁସ୍ତକାଳୀରେ ପ୍ରକାର ଦେବ
 ଲଳିତର ଅଭେଦକୋଇ କମ୍ପାନୀ ବଦେ
 ସ, ଦେ, ସତ୍ୟ ଲଳିତକୋଇ ଏବଂ କଟକ
 ବଦେ ଲଳିତର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀ ପୁସ୍ତକାଳୀରେ
 ଏହି ଉପକ୍ରମ ବଦେ ଦେବ । ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ
 ଶ୍ରୀ ଲଳିତମୋହନ । ପୁସ୍ତକାଳୀ ଉପକ୍ରମ

ଏହି ଉପକ୍ରମର ସମସ୍ତ କଟକ ଉପକ୍ରମର ସମସ୍ତ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୋମ୍ପାନୀ ସାଧାରଣରେ ମୁଦ ଓ ପଦ୍ୟାଳୟ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଚା ୧୭ ଭ ୪ ୩୧ ୧୫	ଚା ୧ ଭଗ୍ନ ମାତେ ଅଭବ ପତ୍ନୀ ୧୧ ୧୧୩ । ମୁଁ ଶ୍ରୀକଣ୍ଠ ଯା ଚା ଚା ୧୭୩ ସାଲ ପତ୍ନୀ	ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩ ପଞ୍ଚଦେୟ ୪ ୫
--------------------	---	--------------------------------------

ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଦଣ୍ଡବିଧି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୭୦ ସାଲର ଅ ୪୫ ଲିନ କନଗ୍ରାଭ ସନ ୧୮୯୦ ସାଲର ଅମସ୍ତ ମାମ ତା ୧ ଲକ୍ଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେସମସ୍ତ ଅଭିନବୀତ ସମୋଧନ ଦୋଇଅଛି ତାହାସବୁ ମିଶି ଏକତ୍ର ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ଶୁଣା ଦୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଖଣ୍ଡକୁ ଟ ୧ ୩ ଓ, ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦୭ ଅଲ୍ପଖଣ୍ଡ୍ୟା ଶୁଣା ଦୋଇଅଛି । ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରୟୋଜନ ଶୀଘ୍ର କରନ୍ତୁ ।

ପଶ୍ଚିମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କ ପାଠ୍ୟା ଲେଖାଦ୍ୱାରା ବୋଲି ନାହିଁ ସେ ଅବଧି ଶତାବ୍ଦୀର ଏକ ଦଳ ୨ ବଳ କ୍ଷୟ ଦେବାରୁ ଲାଭ ଚନ୍ଦ୍ରାଭ ବସୟ ଦୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ଗୁଜା ଲେଖାଦ୍ୱୟ ଏହାଙ୍କ ଦୋଷ୍ଟି ଦେଖି ଏ ସେଗରୁ ମୂଲ୍ୟ ପାଇବାର ଭରଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ଗବନା ସଫଳ ହେଉ ।

—*—

ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର ଦେଇ କେଉଁଠିର ମାନେ-କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦୋଇ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଗ୍ରହଣ କରି-ଅଛନ୍ତି । ସେ କେଉଁଠିରୁ ଏକଦଳର ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜରୁ * ଗ୍ରହ ଏପରି ମାସକୁ ଟ ୧ ୦୦୦୯ ।

ଦେବନ ପାଇ ଦୁଇ ଦୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । କେଉଁଠିର ନିଗଦ ଉଦ୍‌ବଳ ଗୁର୍ଜ ଦୋଇ ଟଣାଟଣି ଲାଗିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ମହାଗୁଜା ଗଲ ସପ୍ତାହରେ ଏଠାକୁ ଆସିଅଛନ୍ତି । ଅବଧି କୌଣସି ଅଦେଶ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଭେଦାକାର କାଳର ଗଜାବଦମିତ୍ତ ଜଣେ ଶିକର ପ୍ରୟୋଜନ ବୋଲି ବିଜ୍ଞାପନ ଦୟାଯାଇଥିବାରୁ କେତେଲୋକ ଦରଖାସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନିୟୁତ୍ତ କରିବାର ସମୟ ହୋଇଅଛି ଶାସ୍ତ୍ର ଗଜଜାତ ସପ୍ତଶତ ଟ ଏ-ନମ ସାହେବ ଜଣେ ଦେଶୀୟ ଲୋକକୁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର କଲ୍ୟାଣ କରି ବଡ଼ ସୁବିଧାର କରିଅଛନ୍ତି । ଭରଣା କରୁଁ ସେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ-ମୌବଲ୍ୟା ନିଷ୍ଠାବାନ୍ ଓ ସତରତ ଲୋକକୁ ଏପକରେ ନିୟୁତ୍ତ କରିବେ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ଦସହର ଅବ-ଗଣଦେଲୁଁ ସେ ସମ୍ବଲପୁରଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୋନପୁରର ମହାଗୁଜା ସାଧାରଣ ଦାଳକା-ର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟକରଣା କାରଣ ନଗଦ ଏକଖଣ୍ଡ ଟଙ୍କା ଏ ନଗରର ଉତ୍କଳ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ଅର୍ପଣ୍ୟ ନିକଟକୁ ପଠାଇଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ବସର ଦାନକାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଟଙ୍କା ବ୍ୟୟିତ ହେବ ବହିର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣି ନାହୁଁ । ଏ-ପରି ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆଶା କରୁଁ ।

ଅପାତତଃ ଏହି ବଦାନ୍ୟତାମିତ୍ତ ମହାଗୁଜାକୁ ଧନାବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।

କଲ୍ୟାଣପୁର ମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ବୃତ୍ତୀଲ୍ୟଲିଭ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୁଣି ଚୈତନ୍ୟଚରଣ ମିଶ୍ର ପ୍ରଦ-ଶନାପୁସ୍ତକ ଜାଇପଡ଼ା ଉତ୍କଳାଭିମେଶ ବିଦ୍ୟା-ଳୟର ଶୁକ୍ର ବୋଲି ପରପୟ ଦେଇ ଗଜ ଉତ୍କଳାଭିମେଶ ପଞ୍ଚାଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ପଞ୍ଚାଳା ଦେଇଥିବା ଅପରାଧରେ ତାହାକୁ ପଞ୍ଚାଳୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପାତ୍ର ସାଟି-ଫିକଟରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଗଲା ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଜଣାଇ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର ପ୍ରବନ୍ଧକାର ଅଭିକ୍ରମ ଶୁଭର ଦଣ୍ଡ କାହିଁ ପଞ୍ଚ !

କଲ୍ୟାଣର ଯୁଗସଂକଳର ବିଦ୍ୟାମାନେ ଗାଉ-ନରତ୍ୟାଦି ଲୁଗାସିଲାଇ କରିନ୍ତି ରାଜାବତ୍ତା କରନ୍ତି ଏବଂ ରୁଟି ପିଞ୍ଜୁକାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆଉ ଦହି ମୁହିଁ ଲବଣୀ ଗାହାରକରି ଜାଣନ୍ତି । କଲ୍ୟାଣର ସଜ୍ଜନ୍ୟାମାନଙ୍କର ପୁଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଏପରି ତନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଏଦେଶର ବଜ୍ରପରର ଶୀମାନେ କଲ୍ୟାଣ ବିକଳ ଅନୁଭବ-ଶରେ ଘରକରଣା କାର୍ଯ୍ୟ ତହିଁ ନ କରି ଦେବନ ଠାକୁରଣୀ ଦୋଇ ବସିଥାନ୍ତି । ଏପରି ସ୍ୱଭାବ ନ ଦେଲେ ଦେଶର ଭୂର୍ବିଣା ତପର ଘଟିବ ?

ରାଜ୍ୟର ପ୍ରାୟଶାନ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ଖୁବ୍ ଅସୁଖୀ ହୋଇ ବନାଶ ଅନେକ-ଜନ ଗୁଣ୍ଡି ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ରାଜ୍ୟର ଠାରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଏମିତି ଅତି ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ । ଉପର ପ୍ରସ୍ତରେ ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧି ହେବାରୁ ମହାନୀତି ଓ ଚିତ୍ତର ଶାନ୍ତାମାନ ରାଜ୍ୟ ସୋମବାର ବଢ଼ିବାର ଅନୁମତ ହୋଇ ସେହିଦିନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଗଲା । କାଠମୋଡ଼ାରେ ୧୯୨୨ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ରାଜ୍ୟର ଠାରୁ ଶ୍ରୀମତୀର ଅନୁମତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଜନରେ ବୁଦ୍ଧିର ବିଶେଷ ଉପକାର ହୋଇ ଥିଲା । ତଥାପି ଅନୁର ଜନର ପ୍ରୟୋଗ ।

ବାଲେଶ୍ଵରର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନ ଦୁଇ ଦିନରେ ବହୁତ ହୋଇ ଥିବାର ଏଥିପ୍ରତି ଜଣାଇ ଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୋନାର ସମାପତନମାନଙ୍କରୁ ଅବଗତ ହେଲେ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ସାମ୍ବରଣ ଉପକାରୀୟ ଥିଲା ଦୁଇଦିନ ପୂର୍ବରୁ ରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ କରି ଥିଲେ । ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦୂରୀଭୂତ ହେଲା । ଏଥିରୁ ଫଳ ଧର୍ମଶାଳି ଭାବି ଅନେମାନେ ଅତି ବଡ଼ ଅନୁମାନ କରି ପାରୁ ନାହିଁ । ଦଳାଦଳ ହେବେବେଳେ ଉପକାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୃତ୍ତାନ୍ତମେ ଓଡ଼ିଶାମଧ୍ୟରେ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ସମ୍ବରଣପୂର୍ବେ ଦଳାଦଳ ଦେଖାଯାଏ ।

କୃଷକର ଗୋଳାପୋଷ ମାମାଂସା ପ୍ରାୟ ଥିବାର ଜଣା ଯାଇ ଥିଲା । ମାତ୍ର ବଡ଼ମାନ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ଯେ ପାଟଣାପୁରରେ ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦାଖଲ । ଦାସପଥର ନାମକ ଜଣେ ପ୍ରଗତିକ ବିଦ୍ରୋହୀ ପୁନର୍ବାର ସୈନ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ କରି ବଳପ୍ରଦାନ ଦଳାଦଳ ସାମାଜିକ ଉତ୍ସାହ ଜଣ ଦୁର୍ଗ ଅବଗତ କରି ଥିଲେ ମାତ୍ର ଉତ୍ସାହ ସେନାଦଳର ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଏଥିପ୍ରତି ୧୯୧୧ ଦିନର ଗାଜୀ ଜାଲୀୟ ସୈନ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ କରି ଯୁଦ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟା କରିଥିଲା । ଦାସପଥର ଧୂଳି ବା ଦଳ ନ ହେଲେ କୃଷକମାନଙ୍କର ପାଣି ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ ନାହିଁ ।

କଲିକତାର ପୁଲିସ୍‌ଫୋର୍ସରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଧାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ୩୪ ଗୋଟା

ଅଧିକ ଦାଲହୋର୍ଡ଼ରେ ହୋଇଥିଲା ଚିତ୍ତମଧୁ କେବଳ ଏକଗୋଟାରେ ସର୍ବ ରାଜ୍ୟ ହେଲା । ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସ୍ଵା-ବିଭାଗରେ ୫୧ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର କେହି ସଫଳ ହେଲ ନାହିଁ । ଅନେକଜନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ୧୨ ଅଧିକ ହୋଇ କେବଳ ଏକଗୋଟା ସଫଳ ହେଲା । ଦାଲହୋର୍ଡ଼ରେ ଯେସମସ୍ତ ମୋସଲ ହୋଇ ଥିଲା ଚିତ୍ତର ଫଳପ୍ରାପ୍ତି ଏହିପରି ଅଛି । କଲିକତାର ବେତନଭୋଗି ଏବଂ ଅନେକଜନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ଏପରି ଫଳଦେଖି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରେଣୀରେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଵରାଜ୍ୟର ପ୍ରଶଂସା କରି ଥିଲେ ।

ସନ ୧୮୯୦ ସାଲର କୁଲିଗୁଲ୍‌ଜି ରିପୋର୍ଟ-ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଯେଉଁ ମନୁସ୍ୟ ବାହାର ଥିଲା ଚିତ୍ତରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏହିବର୍ଷ ଯେସବୁ କୁଲିଗୁଲ୍‌ଜି ମନୁସ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ଚିତ୍ତରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଏହି କି ଯେଉଁମାନେ ଗୁଆଲୁଗା ବାଟରେ କୁଲି ପଠାଇବେ ସେ କୁଲିମାନଙ୍କୁ ପଠାଇବା ପୂର୍ବେ ତାଲୁକାଧିକାରୀ ପରୀକ୍ଷା କରିବେ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରେଣୀରେ ସମସ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଦେଖି ଥିଲେ କି ଏକମୁଖ ସନ ୧୮୯୦ ସାଲ ଦସ୍ତର ମାଧ୍ୟମରେ ଜାଣି ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାଶରେ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତିପାଳକ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମହୋଦୟ ତାଙ୍କ ଦଳ ଥିଲେ ଏବଂ କିମ୍ବଦନ୍ତୀର ଦଣ୍ଡ ଦେଖାଇ ଦେଇ ଥିଲେ । କୁଲିଗୁଲ୍‌ଜି ବିଷୟରେ ଯେତେ ଅଭିମତ ରଖାଯାଏ ତଦୁପରେ ଦୂରରୂପେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ପାଳିବା ନିୟମ ଅବଗତ ଏଥିରେ ସନ୍ତୋଷ ନାହିଁ । କୁଲିମାନଙ୍କର ସାମ୍ବନ୍ଧ ଗଣତନ୍ତ୍ରୀୟ ଭାବ ଥିଲା ।

ଅନେମାନେ ଗଣତନ୍ତ୍ରୀୟରେ ତାଲୁକା ସଜା ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ, ବିଶେଷପାତ୍ରିକ ଥିବା ବିଷୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲେ । ଅଭିମତ ଦୁଃଖ-ରସହୃଦ ଅବଗତ ହେଲେ, ଗଣ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଶାଖା ସମୟରେ ସଜା ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ କରୁ ବଦାୟ ହୋଇଯାଇ ଥିଲା । ପକ୍ଷପାତ ଯେଗରେ ବହୁଦିନ ପାତ୍ରିକ ଓ ମୁଦ୍ରଣ ଦୁଇ-ଦିନରୁ ଅଧିକ ଥିଲେ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ସକଳ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହାକ୍ରମେ ସାଧାରଣରେ, ପ୍ରକୃତରା ଏବଂ ସାଦୃଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ସୁଲେଖନ ଅତି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା । ସେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଗର୍ଭୀ-ମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଦେଶମତେ ଦେଖିଯାଇ ସେବିଷୟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରି ଥିଲେ । ଏପରି ରହି ଦୂରରୁ ଏହାକଲିକା ବାହିକ ଉତ୍କଳର ଓ ପୁସ୍ତକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶର ବିଦ୍ଵାନମାନଙ୍କୁ ମହା ଦୁଃଖ । ଏହାକ ବୟସ ବ ୨୦ ବ ହୋଇଥିଲା ।

ଅନେମାନେ ଏକତ୍ର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଯାହା-ଶିକ୍ଷା ପୁସ୍ତକା ସମାଲୋଚନାରେ ଉପକାର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛି । ଏହା ବାମସ୍ତା ଜଗନ୍ନାଥବନ୍ଧୁ-ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଲୀଳାବତୀ-କାୟାବନ୍ଧୁଙ୍କ ରଚିତ । ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ୫.୦୦ ଦେଲେଦେ ଚିତ୍ତର ଅବସ୍ଥାକରା ଭୁଲିଲେ ଅଧିକ ୨ । ପୁସ୍ତକଟି ପ୍ରକାଶନ-ମାଳାରେ ବାବୁ ଯୁକ୍ତାଅ ମୁଖୋପାଧ୍ୟକ୍ଷ ବଙ୍ଗଳା ଧାର୍ମିକ ପ୍ରକାଶନରେ ରଚିତ ହୋଇ ଅଛି । ଧାର୍ମିକ ଅନେକ ଅବସ୍ଥାକରା ଓ ବହୁ-ମୂଲ୍ୟର ପୁସ୍ତକ ଓ ସମସ୍ତ ବିକଳାଶ୍ୟକ କର-କରେ ଥିବା ଏହାକୁ ବାହାସ୍ୟ । ଅନେମାନେ ପାଠକର ଦେଖି ଅଛି ଯେ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କର ଥିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅସଲ ବିପଦରେ ରଖା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ତାଲୁକା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାହୁଙ୍କ ବିପ୍ରାଧିକାରୀ ଏ ପୁସ୍ତକର ଅବସ୍ଥା ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ବଡ଼ ନାହିଁ । ସୁଦ୍ଧାକାର ଦୋଷରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ ଶର ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଭାବରେ ମାତ୍ର ପଢ଼ି ଅଛନ୍ତି ତଥାପି ଲୋକେ ପୁସ୍ତକର ଉପକାର-ରପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧକ ଅବଲମ୍ବନ କରି ରହି ଥିଲେ । ନୂତନ ବିଷୟ ଶିକ୍ଷାକୁ ଲୋକ ସବୁ ନାସାନ୍ତି ।

ତାଲୁକା ସେହିଭଳି ଅନେକାରୁ ବିକଳ-ଭାବୁ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅସିଥିଲେ । ଏଠାରୁ ଫେରିଯାଇ ଏଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାଖା-ମଧ୍ୟରେ ଲେଖି ଥିଲେ ବିକଳାରେ ଜଣେ ଉଚ୍ଚ-ଶିକ୍ଷାବିତ୍‌ଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କି ଯାହାକ ନାମର ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷର '୫' ଅଟଇ ବାହାକଠାରୁ ପୁଣି ଅଛନ୍ତି ଯେ ବିକଳାମାନେ ବଡ଼ ମିଥ୍ୟାବାସୀ । ଏହି '୫' ସାବେବ ଜଣେ ବିକଳାଠାରେ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିଥିଲେ ସେ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ମିଥ୍ୟା ବାସୀ